

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024 - 2030

- projekt

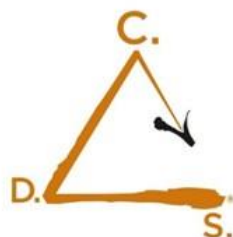

Kunów, grudzień 2023

Opracowanie dokumentu:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. Dagmara Bieńkowska,
Cezary Ułasiński, Justyna Szymańska, Magdalena Widuch

Ul. Włóczków 22/3, 30-103 Kraków

**Centrum Doradztwa
Strategicznego**

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Założenia i proces opracowania GPR.....	5
1.2. Podstawowe pojęcia	6
2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji ..	9
2.1. Proces i metodologia	9
2.2. Wybór jednostek do analizy	10
2.3. Analiza danych i budowa wskaźników dla pięciu sfer diagnostycznych	13
2.4. Analiza wskaźnikowa – budowa wskaźnika syntetycznego.....	24
2.5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	30
2.6. Realizacja działań partycypacyjno-badawczych.....	34
2.7. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	35
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	38
3.1. PODOBSZAR 1. MIASTO KUNÓW	39
3.2. PODOBSZAR 2. SOŁECTWA DOŁY BISKUPIE I NIETULISKO DUŻE.....	56
4. Wizja oraz cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań	73
4.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – pożądany stan docelowy.....	73
4.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	74
4.3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy Kunów	76
5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	82
5.1. Przedsięwzięcia podstawowe	83
5.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	125

6. Ramy finansowe	126
7. Zasady tworzenia i wdrażania (włączenie interesariuszy, kompleksowość, komplementarność)	129
7.1. Kompleksowość programu rewitalizacji	129
7.2. Koncentracja programu rewitalizacji	132
7.3. Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji.....	132
7.4. Komplementarność i zintegrowanie Programu Rewitalizacji	137
7.5. Komplementarność źródeł finansowania	143
8. System zarządzania realizacją oraz monitoringu	149
8.1. Wdrażanie, monitorowanie i ocena Gminnego Programu Rewitalizacji	150
8.2. Procedury monitorowania i oceny	154
8.3. Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów	158
8.4. Uspołecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji	160
8.5. Koszty zarządzania realizacją Programu	162
9. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	163
10. Spis tabel i rysunków.....	165
10.1. Spis tabel.....	165
10.2. Spis rysunków	167
10.3. Spis zdjęć	167
Załącznik 1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych.....	168

1. Wprowadzenie

1.1. Założenia i proces opracowania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 został opracowany przez zespół ekspertów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. D. Bieńkowska, C. Ulasiński, J. Szumańska, M. Widuch z Krakowa we współpracy z władzami gminy Kunów, pracownikami jednostek samorządowych, przedstawicielami instytucji społecznych, publicznych, a także środowiska gospodarczego, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców miasta i gminy.

Proces opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji był efektem pracy eksperckiej oraz debaty publicznej odnoszącej się do kluczowych problemów występujących na terenie gminy. Kształt dokumentu jest wynikiem dyskusji na temat konieczności podjęcia konkretnych działań, zmierzających do ograniczenia lub zniwelowania zdiagnozowanych problemów i objawów stanu kryzysowego na obszarze wskazanym do rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji prace nad dokumentem miały charakter partycypacyjny. w celu uspołecznienia każdego z etapów procesu przeprowadzono szereg działań o charakterze konsultacyjnym. Interesariusze mogli się włączyć w proces począwszy od fazy analityczno-badawczej (badanie CAWI, warsztat strategiczny) przez fazę budowania założeń GPR (formularz do zgłaszania zadań on-line, wywiady pogłębione z lokalnymi ekspertami, warsztat strategiczny) po fazę konsultacji projektu dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 został przygotowany w oparciu o Ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 oraz z 2023 r. poz. 28 i 1688).

Struktura oraz prezentowane treści GPR są zgodne z zaleceniami zawartymi w Zasadach opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji

w Województwie Świętokrzyskim w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 (Załącznik do uchwały nr 7019/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 maja 2023 r.).

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 został opracowany z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) stanowiącego część pakietu unijnych rozporządzeń o Funduszach Europejskich na lata 2021-2027¹, w szczególności w zakresie art. 28 i 29 w związku z art. 8.

1.2. Podstawowe pojęcia

Stan kryzysowy:

Stan wywołany **koncentracją negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Obszar dotknięty stanem kryzysowym w sferze społecznej można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, s. 159). w dalszej części dokumentu GPR określane skrótowo jako „rozporządzenie ogólne”.

- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

(Ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 9 ust. 1)

Obszar zdegradowany:

Obszar, na którym zidentyfikowano **stan kryzysowy w** sferze społecznej oraz co najmniej jednej ze sfer pozaspołecznych. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych** oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

(Ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 9 ust. 1)

Obszar rewitalizacji:

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść także niezamieszkałe tereny przemysłowe, kolejowe czy powojenne, na których odnotowuje się kryzysowe zjawiska sfery pozaspołecznej, pod warunkiem, że prowadzone na ich terenie działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

(Ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 10 ust. 1-3)

Rewitalizacja:

Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

(Ustawa o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r., art. 2 ust. 1)

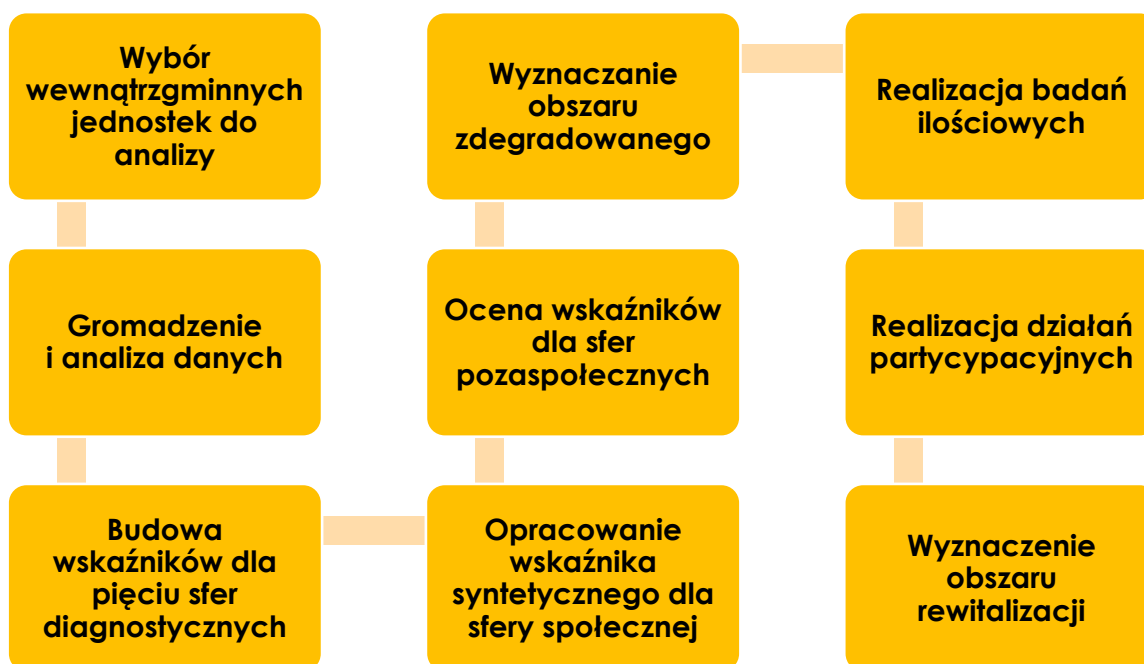

2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

2.1. Proces i metodologia

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w gminie Kunów zostało przeprowadzone na podstawie danych statystycznych oraz działań badawczo - partycypacyjnych. Proces delimitacji zaprojektowano zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku bazując na wykorzystaniu weryfikowalnych i obiektywnych mierników oraz metod badawczych, dobranych z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. Cały proces obrazuje rysunek 1.

Rysunek 1. Etapy prac nad diagnozą delimitacyjną

Źródło: Opracowanie własne.

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji zastosowano metodologię uwzględniającą lokalne uwarunkowania i specyfikę gminy. Metodologia została oparta na wytycznych zawartych w Ustawie z dn.

9 października 2015 roku o Rewitalizacji oraz Wytycznych Ministerstwa Rozwoju z dn. 2 sierpnia 2016 r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Zakładała ona wykorzystanie weryfikowalnych mierników, służących analizie wewnętrznego zróżnicowania gminy w sferze społecznej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej oraz różnorodnych metod i technik badawczych, pozwalających na włączenie w proces przygotowania dokumentu jak najszerszego grona odbiorców.

W rozdziale 2 przedstawiono skrócony opis delimitacji. Całość procesu opisana została w dokumencie „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów”

udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kunów².

Diagnoza ta potwierdza spełnienie przez obszar zdegradowany i rewitalizacji – wyznaczony w Uchwale nr XCII.612.2023 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów (DZ. URZ. WOJ. ŚWIĘT. 2023.2138), ogłoszonej w dniu 09.05.2023³ – przesłanek ich wyznaczenia.

2.2. Wybór jednostek do analizy

Pierwszy etap prac w procesie delimitacji obejmował wyznaczenie podstawowych jednostek przestrzennych (pól analitycznych/jednostek referencyjnych), dla których uruchomiono proces zbierania danych statystycznych. w tym celu posłużono się podziałem administracyjnym gminy: część miejska została podzielona na osiedla, natomiast część wiejska gminy na sołectwa. Przyjęty podział jest podziałem intuicyjnym, rozpoznawalnym przez mieszkańców gminy, był również wykorzystany na potrzeby prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kunów uchwalonym w roku 2018.

---

² https://www.kunow.pl/asp/pliki/aktualnosci_2023/diagnoza_delimitacyjna_kunow.pdf

³ <http://edziennik.kielce.uw.gov.pl/legalact/2023/2138/>

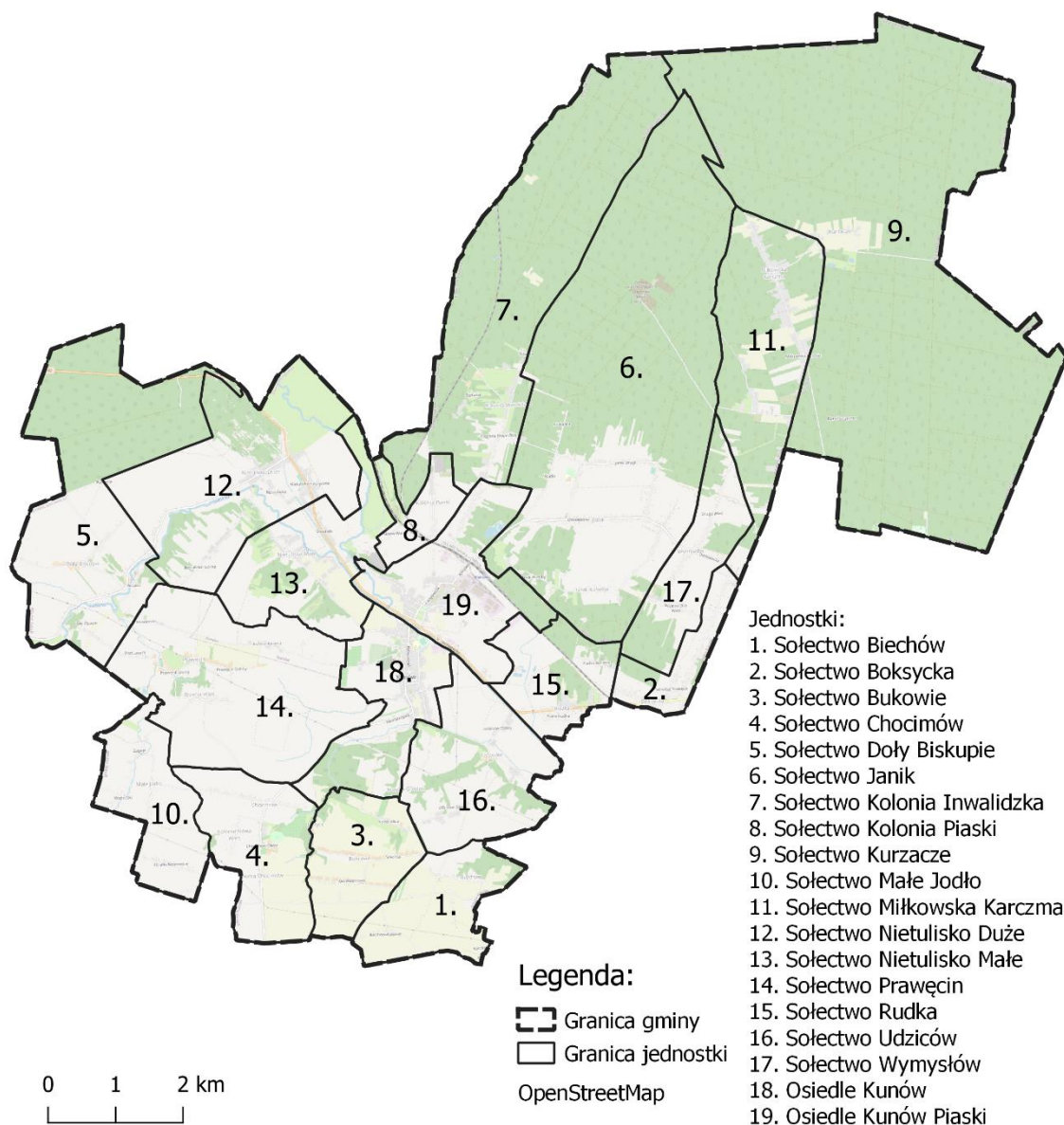
Tym sposobem przyjęto podział miasta i gminy na dziewiętnaście jednostek referencyjnych, w odniesieniu do których przygotowano szczegółową analizę wskaźnikową w ramach poszczególnych sfer.

Tabela 1. Jednostki referencyjne w mieście i gminie Kunów

Lp.	Typ jednostki	Nazwa jednostki
1.	wiejska	Sołectwo Biechów
2.	wiejska	Sołectwo Bokszyca
3.	wiejska	Sołectwo Bukowie
4.	wiejska	Sołectwo Chocimów
5.	wiejska	Sołectwo Doły Biskupie
6.	wiejska	Sołectwo Janik
7.	wiejska	Sołectwo Kolonia Inwalidzka
8.	wiejska	Sołectwo Kolonia Piaski
9.	wiejska	Sołectwo Kurzacze
10.	wiejska	Sołectwo Małe Jodło
11.	wiejska	Sołectwo Miłkowska Karczma
12.	wiejska	Sołectwo Nietulisko Duże
13.	wiejska	Sołectwo Nietulisko Małe
14.	wiejska	Sołectwo Prawęcín
15.	wiejska	Sołectwo Rudka
16.	wiejska	Sołectwo Udziarów
17.	wiejska	Sołectwo Wymyłów
18.	miejska	Osiedle Kunów
19.	miejska	Osiedle Kunów Piaski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie.

Rysunek 2. Jednostki referencyjne Miasta i Gminy Kunów przyjęte na potrzeby diagnozy delimitacyjnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap.

2.3. Analiza danych i budowa wskaźników dla pięciu sfer diagnostycznych

Sfera społeczna

Analiza danych w sferze społecznej jest jednym z kluczowych elementów diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opracowując analizę występowania problemów społecznych w jednostkach referencyjnych Miasta i Gminy Kunów wybrano wskaźniki, które obrazują spektrum problemów społecznych, wyczerpujących wytyczne Ustawy o Rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

Problemy, które poddano analizie w trakcie prac diagnostycznych to: starzenie się społeczeństwa, problemy demograficzne, ubóstwo, bezrobocie, bezpieczeństwo i przestępczość, problemy społeczne (uzależnienia, przemoc, problemy wychowawcze), osoby ze szczególnymi potrzebami, niski poziom edukacji i kapitału społecznego, a także uczestnictwo w życiu społecznym. Łącznie w analizie wykorzystano dziewiętnaście wskaźników odnoszących się do ww. zagadnień problemowych.

Do opracowania wskaźników obrazujących możliwe kryzysy sfery społecznej wykorzystano dane pochodzące m.in. z Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie i jego jednostek organizacyjnych, tj. Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół podstawowych, Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie, a także Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, Komisariatu Policji w Kunowie oraz dostępne statystyki publiczne (np. dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi). Z uwagi na fakt, iż proces rewitalizacji ma służyć przede wszystkim wyprowadzeniu obszaru ze stanu kryzysowego, to właśnie kwestie społeczne miały kluczowe znaczenie dla wyznaczenia obszaru, na którym będzie przeprowadzona rewitalizacja. Zebrane dane przedstawiają stan za ostatni pełny rok kalendarzowy – tj. na 31.12.2022. w kilku przypadkach, gdy nie było możliwe pozyskanie aktualnych danych, bądź też specyfika wskaźnika

wymuszała odwołanie się do danych z innego czasookresu (np. rok szkolny, frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych – 2018 r.), wskaźniki przyjmują wartości dla innych przedziałów czasowych.

Tabela 2. Wykaz wskaźników do sfery społecznej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Definicja wskaźnika
1.	Udział osób w wieku 60+ w ogóle mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik przedstawia liczbę osób w wieku 60+ zameldowanych w danej jednostce w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców. Wskaźnik może świadczyć o konieczności realizacji dodatkowych działań służących poprawie sytuacji osób starszych.
2.	Saldo migracji na 100 mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik przedstawia różnicę pomiędzy zameldowaniami a wymeldowaniami w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego obszaru. Wskaźnik może świadczyć o depopulacji obszaru.
3.	Zmiana liczby mieszkańców w latach 2017 - 2022	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik przedstawia zmianę wielkości populacji danego obszaru na przestrzeni 5 ostatnich lat. Wskaźnik pozwala określić wiodący trend demograficzny dotyczący terenu – spadek lub wzrost liczby mieszkańców (depopulacja/rozwój ludnościowy).
4.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	MGOPS w Kunowie	Wskaźnik pokazuje liczbę rodzin, które otrzymały świadczenia z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców danej jednostki. Wskaźnik może świadczyć o niekorzystnej sytuacji socjalnej mieszkańców i natężeniu występowania problemów społecznych.
5.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu	MGOPS w Kunowie	Wskaźnik przedstawia liczbę osób, które otrzymały świadczenia MGOPS z tytułu ubóstwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców danej jednostki. Wskaźnik może obrazować konieczność podjęcia

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

	ubóstwa do ogólnej liczby mieszkańców		dodatkowych działań służących poprawie jakości życia mieszkańców.
6.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności do ogólnej liczby mieszkańców	MGOPS w Kunowie	Wskaźnik przedstawia liczbę osób, które otrzymały świadczenia z tytułu niepełnosprawności z MGOPS w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców danej jednostki. Wskaźnik może obrazować konieczność podjęcia dodatkowych działań służących poprawie jakości życia tej grupy mieszkańców (osób z niepełnosprawnościami).
7.	Odsetek bezrobotnych mieszkańców	PUP w Ostrowcu Świętokrzyskim	Wskaźnik pokazuje liczbę osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców danej jednostki. Wskaźnik obrazuje natężenie zjawiska bezrobocia w poszczególnych jednostkach referencyjnych.
8.	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	PUP w Ostrowcu Świętokrzyskim	Wskaźnik przedstawia udział osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy) w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Wskaźnik przedstawia skalę długotrwałego bezrobocia, które zmniejsza szansę znalezienia zatrudnienia, powoduje degradację materialną i izolację społeczną jednostki.
9.	Udział bezrobotnych w wieku 55+ w ogólnej liczbie bezrobotnych	PUP w Ostrowcu Świętokrzyskim	Wskaźnik przedstawia udział osób w wieku powyżej 55 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Wskaźnik obrazuje

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

			skalę osób zagrożonych wysokimi barierami (zewnątrznymi i wewnętrznymi) powrotu na rynek pracy.
10.	Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	MGOPS w Kunowie	Wskaźnik pokazuje liczbę wydanych niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźnik obrazuje skalę zjawiska przemocy domowej w oparciu o liczbę uruchomionych procedur „Niebieskiej Karty”.
11.	Liczba przypadków rozpatrywanych przez gminną komisję alkoholową na 100 mieszkańców	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie	Wskaźnik pokazuje liczbę przypadków, które były rozpatrywane przez komisję alkoholową w danym roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźnik obrazuje natężenie problemu uzależnienia od alkoholu w lokalnych społecznościach.
12.	Liczba sytuacji problemowych w szkołach w przeliczeniu na 100 uczniów	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik przedstawia liczbę odnotowanych sytuacji problemowych w szkołach podstawowych w przeliczeniu na 100 uczniów. Wskaźnik koncentruje się na skali problemów edukacyjno – wychowawczych wśród uczniów szkół podstawowych.
13.	Odsetek uczniów sprawiających problemy wychowawcze	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik przedstawia udział liczby uczniów sprawiających problemy wychowawcze w populacji uczniów uczęszczających do szkół podstawowych z danej jednostki. Wskaźnik koncentruje się na skali problemów edukacyjno – wychowawczych wśród dzieci i młodzieży.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

14.	Liczba popełnionych kradzieży i naruszeń nietykalności na 100 mieszkańców	Komisariat Policji w Kunowie	Wskaźnik przedstawia liczbę odnotowanych interwencji policyjnych dotyczących kradzieży i naruszeń nietykalności w danym roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki. Wskaźnik może świadczyć o poziomie bezpieczeństwa i przestępczości w danej jednostce.
15.	Liczba popełnionych wykroczeń i przestępstw na 100 mieszkańców	Komisariat Policji w Kunowie	Wskaźnik przedstawia liczbę zdarzeń (wykroczeń oraz przestępstw) zaistniałych w danym roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki. Wskaźnik może świadczyć o poziomie bezpieczeństwa i przestępczości w danej jednostce.
16.	Liczba interwencji policji z powodu przemocy domowej na 100 mieszkańców	Komisariat Policji w Kunowie	Wskaźnik pokazuje liczbę interwencji policyjnych związanych ze zgłoszeniem przemocy domowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki. Wskaźnik obrazuje natężenie i intensywność zjawiska przemocy domowej.
17.	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty (j. polski, matematyka i j. angielski)	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna	Wskaźnik pokazuje średnią z 3 egzaminów po szkole podstawowej łącznie (średnia z j. polskiego, matematyki oraz j. angielskiego). Wskaźnik może świadczyć o potrzebie zwrócenia uwagi na rozwój edukacji w obszarach, w których wynik był niższy niż średnia gminna.
18.	Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje liczbę uczniów szkół podstawowych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przeliczeniu do ogólnej liczby uczniów. Wskaźnik może świadczyć o konieczności organizacji dodatkowego wsparcia dla tej grupy.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

19.	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 roku	PKW	Wskaźnik obrazuje średnią frekwencję wyborczą podczas wyborów samorządowych w poszczególnych obwodach wyborczych w mieście i gminie Kunów. Wskaźnik odnoszony do średniej dla gminy może świadczyć o poziomie aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych jednostek.
-----	---	-----	---

Źródło: opracowanie własne.

Pozostałe sfery (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

W ramach tego etapu przeprowadzono szczegółową diagnozę zjawisk występujących na terenie gminy Kunów w pozostałych (pozaspołecznych) sferach wskazanych w ustawie o rewitalizacji. Analiza – analogicznie jak w kroku poprzednim - została przeprowadzona w podziale na ustalone jednostki referencyjne z uwzględnieniem wskaźników opisujących negatywne zjawiska techniczne, środowiskowe, gospodarcze i funkcjonalno-przestrzenne.

Tabela 3. Wykaz wskaźników do sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Definicja wskaźnika
1.	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik może świadczyć o stanie lokalnej gospodarki i aktywności gospodarczej/poziomie przedsiębiorczości mieszkańców gminy.
2.	Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w ich ogólnej liczbie	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik może świadczyć o stanie lokalnej gospodarki i występowaniu ewentualnych problemów na lokalnym rynku pracy.
3.	Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w latach 2017-2022	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje zmiany związane z kondycją lokalnej gospodarki – jej rozwojem, stagnacją lub kurczeniem się.
4.	Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5}	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Wskaźnik obrazuje stan jakości powietrza pod względem obecności pyłu zawieszonego PM _{2,5} na podstawie danych GIOŚ.
5.	Średnie roczne stężenie B(a)P	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Wskaźnik obrazuje stan jakości powietrza pod względem obecności benzo(a)pirenu na podstawie danych GIOŚ.
6.	Ilość azbestu pozostałego do unieszkodliwienia (kg) na 100 mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje skalę występowania w gminie azbestu - materiału mogącego stanowić zagrożenia dla zdrowia mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

7.	Udział budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje stopień skanalizowania poszczególnych jednostek i może świadczyć o konieczności rozwoju sieci kanalizacyjnej.
8.	Odsetek budynków użyteczności publicznej z wejściem dostępnym dla osób z niepełnosprawnością ruchową	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik może świadczyć o konieczności poprawy infrastruktury – obiektów użyteczności publicznej – pod kątem zapewnienia podstawowej dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.
9.	Gęstość średnioważona przystanków	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik przedstawia dostępność i rozkład infrastruktury punktowej transportu zbiorowego na terenie gminy.
10.	Odsetek przystanków komunikacji publicznej wyposażonych w wiatę	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje jakość infrastruktury punktowej transportu zbiorowego na terenie gminy.
11.	Odsetek budynków użyteczności publicznej wyposażonych w instalację fotowoltaiczną	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje jakość tkanki budowlanej poprzez udział budynków publicznych korzystających z odnawialnych źródeł energii.
12.	Odsetek budynków użyteczności publicznej z toaletą niedostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik może świadczyć o konieczności poprawy infrastruktury – obiektów użyteczności publicznej – pod kątem zapewnienia dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.
13.	Udział budynków i obiektów zabytkowych w ogólnej liczbie budynków	Urząd Miasta i Gminy w Kunowie	Wskaźnik obrazuje jakość tkanki budowlanej i może świadczyć o konieczności ponoszenia dodatkowych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

---

			nakładów finansowych na utrzymanie obiektów zabytkowych.
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

2.4. Analiza wskaźnikowa – budowa wskaźnika syntetycznego

Nawarstwianie się negatywnych zjawisk na terenie gminy jest podstawą do wyznaczenia obszarów wymagających rewitalizacji, stąd kolejny etap prac delimitacyjnych obejmował podsumowanie wyników przeprowadzonej analizy wskaźnikowej. Dla każdej z wyznaczonych jednostek referencyjnych całościowej analizie poddano pakiet wykorzystanych w diagnozie wskaźników. w oparciu o otrzymane i pozyskane dane opracowano 19 wskaźników dla sfery społecznej i 13 wskaźników dla sfer pozaspołecznych (3 dla sfery gospodarczej, 3 dla sfery środowiskowej, 4 dla sfery przestrzenno – funkcjonalnej oraz 3 dla sfery technicznej). z uwagi na fakt korzystania ze zróżnicowanych wskaźników (w różnych jednostkach, przedziałach, sposobach relatywizacji) konieczna była standaryzacja umożliwiająca wzajemne porównywanie i dalszą analizę – normalizacja danych.

W kontekście kluczowej dla decyzji o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego sfery społecznej, zdecydowano się na wykorzystanie wskaźnika syntetycznego, który pozwolił na zbiorcze przedstawienie stopnia natężenia degradacji w poszczególnych jednostkach analitycznych. Wybrano w tym celu metodę Perkala, rekomendowaną w publikacji Ministerstwa Rozwoju i Technologii pt. „*Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*”. Zgodnie z przyjętą metodą obliczania wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej w pierwszej kolejności każde ze zjawisk kryzysowych normalizowane jest zgodnie ze wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} + \bar{x}_j}{s_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

$\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j .

Kolejnym krokiem budowania wskaźnika syntetycznego jest określenie, czy dany wskaźnik jest stymulantą (wysokie wartości wskaźnika oznaczają, że dane zjawisko jest pozytywne), czy destymulantą (wysokie wartości wskaźnika oznaczają, że dane zjawisko jest negatywne). w przypadku destymulant otrzymane w wyniku normalizacji wartości pozostawia się bez zmian, natomiast uzyskane wartości dla stymulant należy przekształcić według wzoru:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i .

Ostatni etap obejmuje obliczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego dla każdej z jednostek analitycznych. Jest on sumą wszystkich wskaźników cząstkowych, które określają negatywne zjawiska w sferze społecznej.

Wartość wskaźnika syntetycznego oznacza czy dana znajduje się w stanie kryzysowym. Im wyższa wartość wskaźnika tym większe natężenie kryzysu w danym miejscu. Wskaźnik syntetyczny dla zjawisk społecznych oblicza się za pomocą wzoru:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

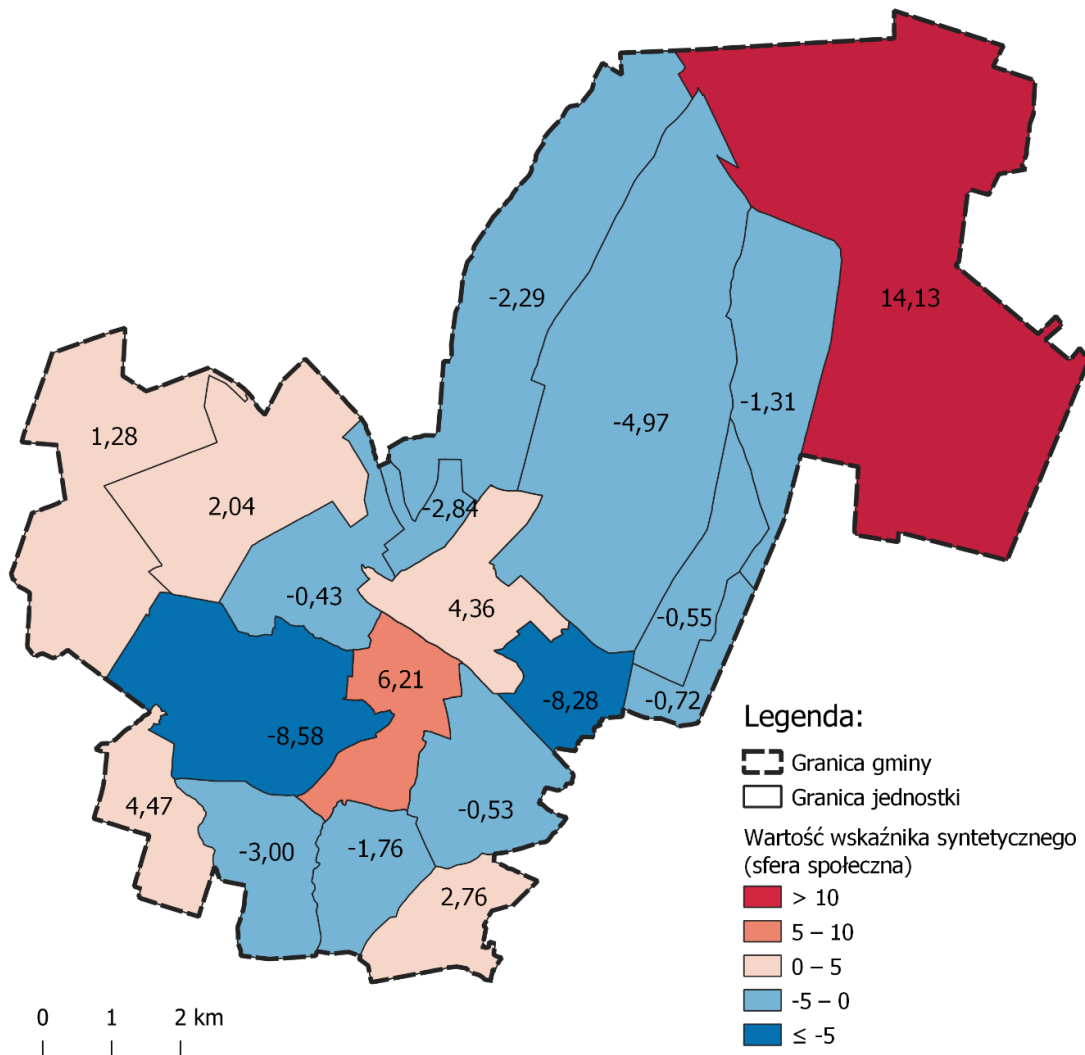
P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk,

n – liczba wskaźników (cech),

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej.

Jeżeli wartość wskaźnika syntetycznego jest dodatnia to świadczy to o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danej jednostce, podczas gdy wartość ujemna wskazuje na pozytywny obraz zjawisk społecznych (w stosunku do przeciętnej sytuacji gminie). Poniżej przedstawiono wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej (uzyskaną zgodnie z powyższą procedurą) dla poszczególnych jednostek referencyjnych wyznaczonych w gminie Kunów.

Rysunek 3. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna (natężenie zjawisk kryzysowych – im wyższa wartość tym większy kryzys w sferze społecznej)

Źródło: opracowanie własne.

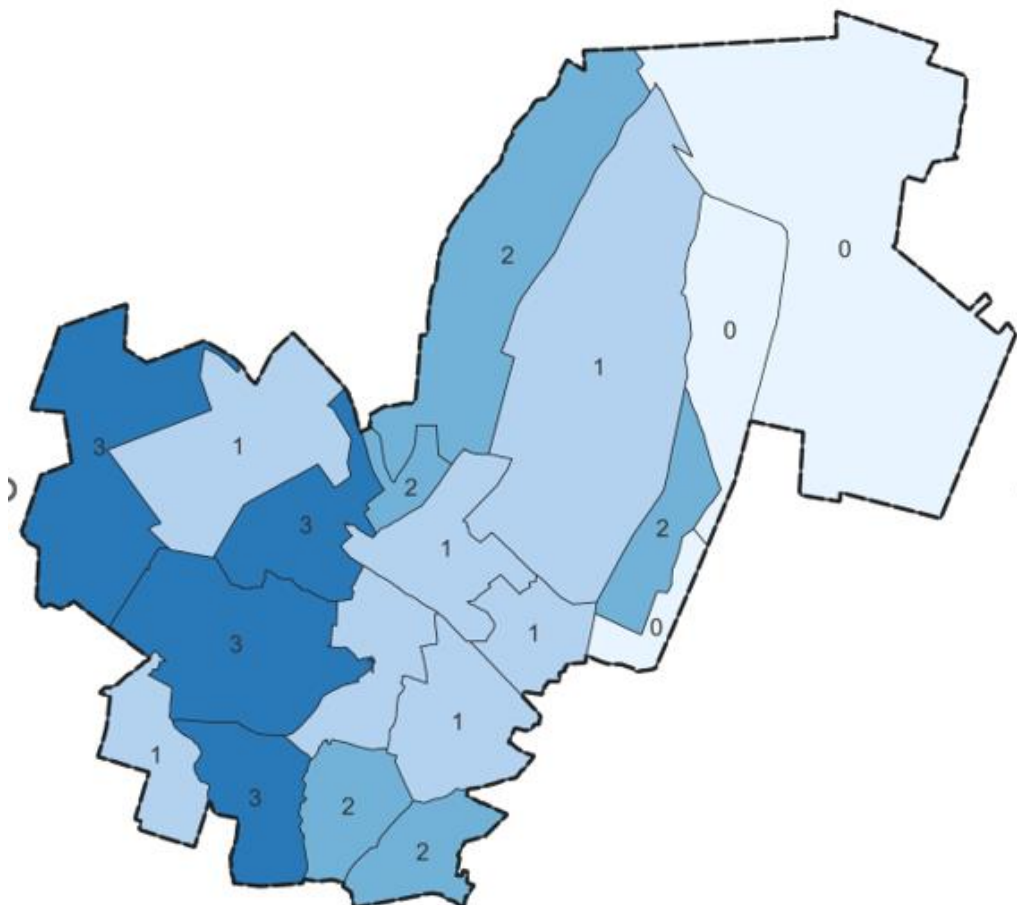
W procedurze delimitacji oprócz analizy negatywnych zjawisk w sferze społecznej uwzględnia się także występowanie kryzysu w przynajmniej jednej

z pozostałych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Warto jednak zaznaczyć, że to sfera społeczna stanowi podstawę do wyznaczania obszaru zdegradowanego, a sfery pozaspołeczne stanowią w tym przypadku kolejną, uzupełniającą tę decyzję przesłankę.

Pozostałe sfery (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna i techniczna) mają postać zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych. Każdy ze wskaźników poddano obiektywnej ocenie, aby wskazać, czy sprzyja on rozwojowi lub czy też pogłębia kryzys na danym obszarze. Natężenie zjawisk kryzysowych w sferach pozaspołecznych zostało obliczone na podstawie przypisania każdemu ze wskaźników (w ramach poszczególnych sfer) punktów - odnosząc uzyskaną wartość do średniej wartości danego wskaźnika dla gminy. w przypadku wartości wskaźnika wskazującej na sytuację mniej korzystną niż średnia dla gminy nadano jej 1 punkt, w przypadku sytuacji korzystniejszej niż średnia gminna było to 0 punktów. Łączna liczba punktów może być odczytywana zatem jako syntetyczna ocena natężenia kryzysu w danej sferze.

Powyższe działania pozwoliły na ustalenie, które z analizowanych jednostek cechują się wysokim natężeniem zjawisk kryzysowych oraz poziomem degradacji i które z nich wymagają najpilniejszej interwencji.

Rysunek 4. Wskaźnik syntetyczny – suma wskaźników dla sfer pozaspołecznych, które uzyskały wartość mniej korzystną niż średnia dla gminy

Źródło: opracowanie własne.

2.5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

W oparciu o przeprowadzoną analizę wskaźnikową wyznaczono obszar zdegradowany w gminie Kunów. Za obszar zdegradowany przyjęto jednostki, w których wartość społecznego wskaźnika syntetycznego była dodatnia oraz w przynajmniej jednej ze sfer pozaspołecznych zidentyfikowano wysokie natężenie zjawisk kryzysowych. w poniższej tabeli zestawiono wskaźnik syntetyczny sfery społecznej dla wszystkich jednostek analitycznych oraz wyniki zbiorczej oceny kryzysu w ramach sfer pozaspołecznych.

Tabela 4. Wyniki analizy wskaźnikowej – wskaźnik syntetyczny dla sfery społecznej oraz suma wskaźników kryzysowych w pozostałych sferach

Jednostka analityczna	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY DLA SFERY SPOŁECZNEJ	Wysokie natężenie zjawisk kryzysowych			
		SFERA GOSPODARCZA	SFERA ŚRODOWISKOWA	SFERA TECHNICZNA	SFERA PRZESTRZENNO _ FUNKCJONALNA
Sołectwo Biechów	2,76	TAK	TAK	TAK	TAK
Sołectwo Bokszycka	-0,72	NIE	TAK	TAK	NIE
Sołectwo Bukowie	-1,76	TAK	TAK	TAK	NIE
Sołectwo Chocimów	-3,00	TAK	TAK	TAK	NIE
Sołectwo Doły Biskupie	1,28	TAK	TAK	NIE	TAK
Sołectwo Janik	-4,97	NIE	NIE	TAK	TAK
Sołectwo Kolonia Inwalidzka	-2,29	NIE	TAK	TAK	TAK
Sołectwo Kolonia Piaski	-2,84	TAK	NIE	TAK	TAK
Sołectwo Kurzacze	14,13	NIE	NIE	TAK	TAK
Sołectwo Małe Jodło	4,47	NIE	TAK	TAK	NIE
Sołectwo Miłkowska Karczma	-1,31	NIE	NIE	TAK	TAK
Sołectwo Nietulisko Duże	2,04	NIE	TAK	NIE	NIE
Sołectwo Nietulisko Małe	-0,43	TAK	TAK	TAK	TAK

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

Sołectwo Prawęcín	-8,58	TAK	TAK	TAK	TAK
Sołectwo Rudka	-8,28	NIE	TAK	TAK	NIE
Sołectwo Udziców	-0,53	NIE	TAK	TAK	TAK
Sołectwo Wymysłów	-0,55	TAK	TAK	NIE	NIE
Osiedle Kunów	6,21	NIE	NIE	TAK	NIE
Osiedle Kunów Piaski	4,36	NIE	NIE	TAK	NIE

Źródło: opracowanie własne.

W oparciu o przedstawione wyniki analizy wskaźnikowej w skład obszaru zdegradowanego wchodzi następujące jednostki analityczne:

- Sołectwo Biechów;
- Sołectwo Doły Biskupie;
- Sołectwo Kurzacze;
- Sołectwo Małe Jodło;
- Sołectwo Nietulisko Duże;
- Osiedle Kunów;
- Osiedle Kunów Piaski.

Wyznaczony obszar zdegradowany zamieszkuje 4236 osób, co stanowi 45,13% ludności gminy. Powierzchnia obszaru zdegradowanego obejmuje 52,27 km² tj. 46,05% powierzchni gminy.

Tabela 5. Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego

Jednostka analityczna	Powierzchnia w km ²	Liczba mieszkańców w 2022 r.
Sołectwo Biechów	2,62	59
Sołectwo Doły Biskupie	8	433
Sołectwo Kurzacze	24,72	51
Sołectwo Małe Jodło	2,81	118
Sołectwo Nietulisko Duże	6,86	751
Osiedle Kunów		1230
Osiedle Kunów Piaski	7,26	1594
Obszar zdegradowany - całość	52,27	4236
Gmina Kunów	113,51	9386

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie oraz mapy zasadniczej gminy

2.6. Realizacja działań partycypacyjno-badawczych

W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Kunów została przeprowadzona ankieta skierowana do mieszkańców gminy. Jej celem było poznanie opinii mieszkańców na temat występowania problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych na terenie gminy oraz poznanie propozycji działań, jakie zdaniem mieszkańców, należy podjąć w najbliższej przyszłości na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji.

Ankieta była realizowana w formie online (CAWI). Badanie trwało miesiąc: od 29.12.2022 do 31.01.2023 roku. Metodą CAWI zebrano 157 w pełni wypełnionych ankiet.

W badaniu wzięło udział 157 osób, z czego 65% (102) stanowiły kobiety, 24% (37) mężczyźni, a 11% (18) badanych odmówiło odpowiedzi na pytanie dotyczące płci. Średnia wieku wśród osób ankietowanych wyniosła 43 lata. Za pomocą ankiety uzyskano dodatkowe informacje pozwalające uzupełnić proces wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W ramach prac mających służyć identyfikacji potencjałów rozwojowych i potrzeb jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego w dniach 27 – 28 lutego 2023 r. odbyły się kolejno wizja lokalna obszaru zdegradowanego oraz warsztaty z interesariuszami procesu rewitalizacji, w których udział wzięło 18 osób reprezentujących sektor publiczny (m.in. UMiG w Kunowie, MGOPS, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, szkoły podstawowe), społeczny (Stowarzyszenie Wsi Chocimów, Młodzieżowa Rada Miejska w Kunowie) oraz gospodarczy (TBM Sp. z o.o.). w trakcie obu aktywności skoncentrowano się na jakościowej ocenie sytuacji jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego. Uczestnikom wizji lokalnej i warsztatu przedstawione zostały wyniki analiz statystycznych, w wyniku których wyznaczono projektowany obszar zdegradowany. Ocena ta

docelowo posłużyła jako kluczowa przesłanka w procesie zawężenia obszaru zdegradowanego i wyznaczenia w jego ramach obszaru rewitalizacji spełniającego wymogi ustawowe.

2.7. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Uwzględniając wszystkie przeprowadzone i opisane wyżej działania możliwe było wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Całość obszaru zdegradowanego przewyższała wartości wskazane w ustawie o rewitalizacji tzn. był on większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkiwało go więcej niż 30% mieszkańców. w tym celu wzięto pod uwagę następujące przesłanki: **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego i funkcje poszczególnych jednostek zdegradowanych pełnione w gminie Kunów**. w oparciu o te przesłanki, poparte wnioskami z wizji lokalnej oraz warsztatu z interesariuszami zdecydowano się obszar rewitalizacji wyznaczyć w czterech najliczniej zamieszkanym jednostkach analitycznych tj. sołectwach Doły Biskupie i Nietulisko Dużej oraz obu osiedlach miasta Kunów – Kunów i Kunów Piaski. Należy tu podkreślić, że pozostałe jednostki zdegradowane (sołectwa Biechów, Kurzacze i Małe Jodło) zamieszkuje między 51 a 118 osób, a na ich terenie nie ma żadnych obiektów użyteczności publicznej, a także działek gminnych mogących zostać w tym celu wykorzystanych.

Z uwagi na fakt, że cztery wybrane do rewitalizacji jednostki przekraczały nadal dopuszczalny ustawowy próg 30% mieszkańców gminy, obszar rewitalizacji wyznaczony na terenie miasta Kunów (obu osiedli) został zawężony z uwzględnieniem danych dot. natężenia występowania problemów społecznych w poszczególnych częściach miasta (rozkład przestrzenny rodzin korzystających z pomocy społecznej) oraz usytuowania obiektów mających istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. w granicach wyznaczonego w mieście Kunów obszaru rewitalizacji zamieszkuje blisko 70% korzystających z pomocy społecznej mieszkańców miasta i działają takie obiekty użyteczności publicznej jak m.in.: biblioteka, szkoła podstawowa,

przedszkole, ośrodek zdrowia, Urząd Miasta i Gminy, stadion sportowy czy targowisko.

Z kolei tereny sołectw Doły Biskupie i Nietulisko Duże zostały zawężone poprzez wyłączenie z obszaru rewitalizacji terenów niezamieszkałych o charakterze rolnym lub leśnym.

Zgodnie z powyższym obszar rewitalizacji dzieli się na dwa podobszary:

- Podobszar 1. Miasto Kunów;
- Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże.

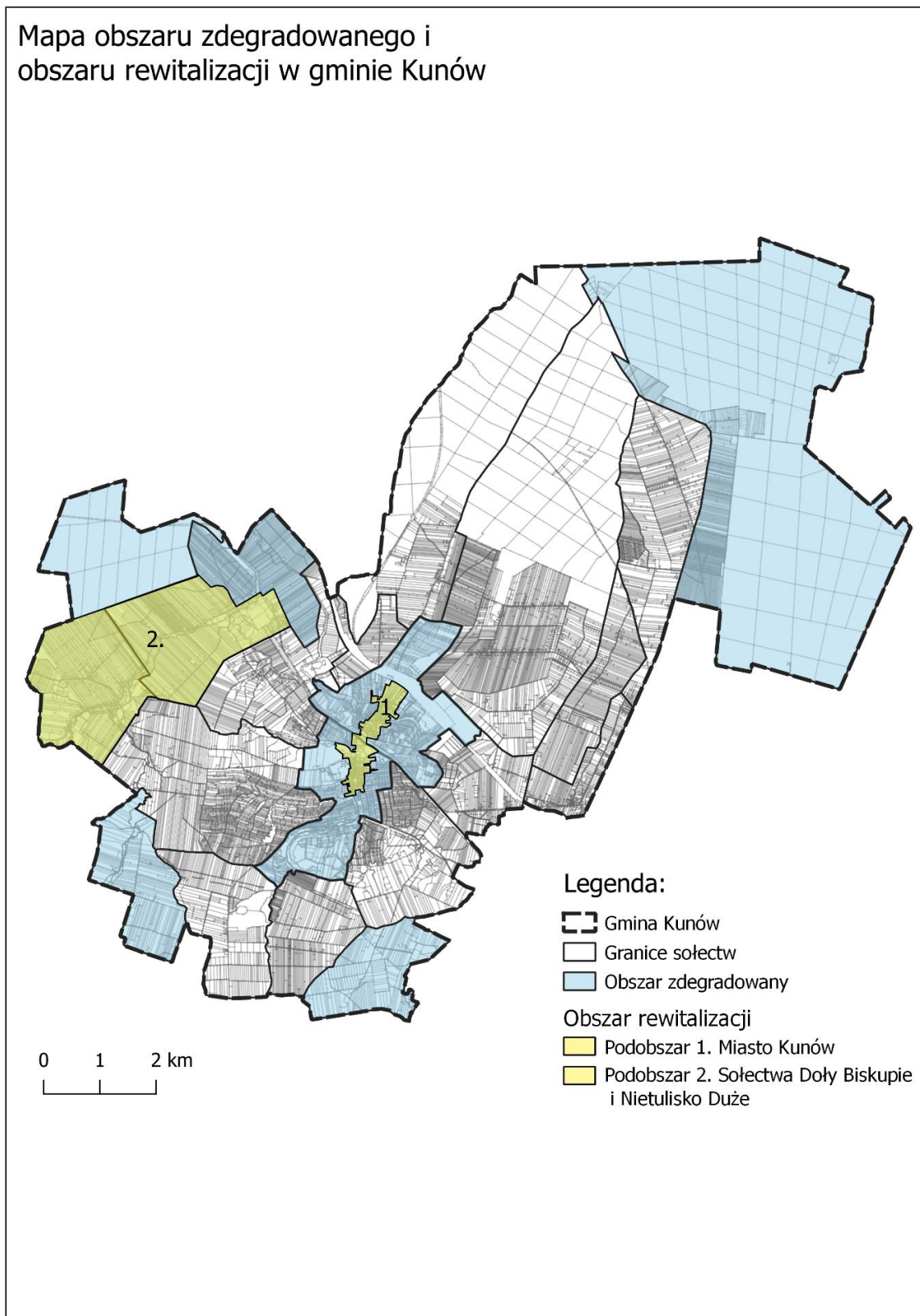
Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje 7,84% powierzchni gminy i zamieszkały jest przez 29,28% mieszkańców gminy.

Tabela 6. Obszar rewitalizacji – powierzchnia i liczba ludności

Podobszary rewitalizacji	Liczba ludności [Os.]	Udział w ogóle mieszkańców [%]	Powierzchnia [km ²]	Udział w ogóle powierzchni gminy [%]
1. Miasto Kunów	1564	16,66%	0,78	0,69%
2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	1184	12,61%	8,12	7,15%
Obszar rewitalizacji	2748	29,28%	8,9	7,84%

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w mieście i gminie Kunów

Źródło: opracowanie własne.

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Diagnoza pogłębiona opracowana została w podziale na dwa podobszary rewitalizacji z uwzględnieniem pięciu sfer diagnostycznych: sfery społecznej oraz sfer pozaspołecznych tj. gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej. Dla obu podobszarów diagnoza zwięzła została podsumowaniem uwzględniającym kluczowe problemy i potencjały rozwojowe terenu.

Informacje ujęte w niniejszym rozdziale obejmują zarówno analizę danych ilościowych, jak i kontekstowe informacje jakościowe będące efektem wykorzystanych w procesie form partycypacji społecznej i badań społecznych.

W diagnozie wykorzystano dane statystyczne pochodzące m.in. z Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie i jego jednostek organizacyjnych, tj. Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej, a także Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Powiatowego Urzędu Pracy czy dostępne statystyki publiczne. Przytoczone dane przedstawiają stan za rok kalendarzowy 2022 – tj. według stanu na 31.12.2022. w szczególnych przypadkach, gdy specyfika wskaźnika wymuszała odwołanie się do danych z innego czasookresu, wskaźniki przyjmują wartości dla innych przedziałów czasowych.

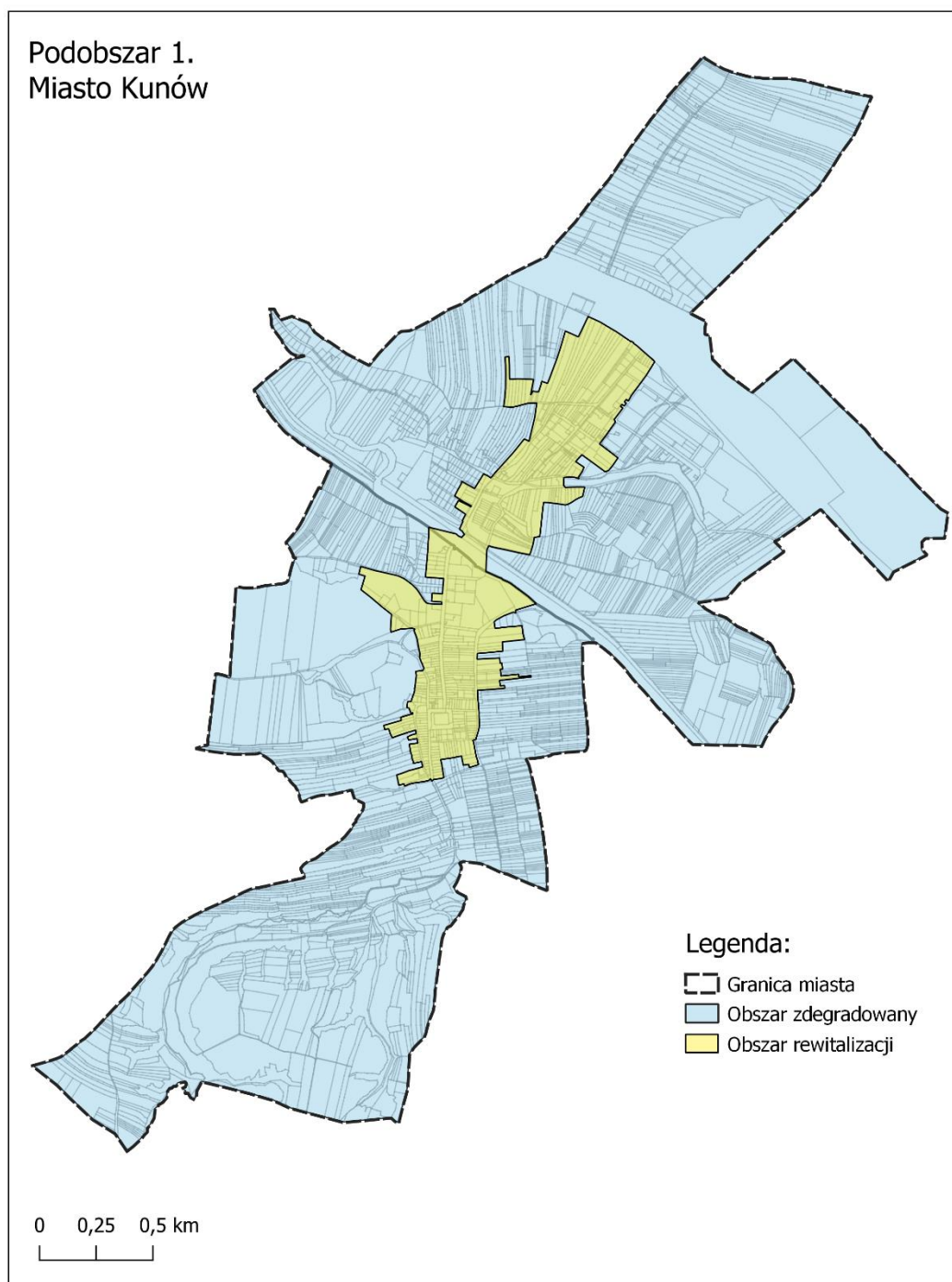
Pośród form partycypacji społecznej i badań społecznych, z których skorzystano w ramach prac nad GPR, w tym diagnozą pogłębioną znalazły się: badania CAWI z mieszkańcami gminy (N=157), indywidualne wywiady pogłębione z ekspertami lokalnymi (N=3), dwa warsztaty strategiczne z przedstawicielami instytucji publicznych, organizacji społecznych, gospodarczych i mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz spacer badawczy (wizja lokalna) umożliwiający opracowanie dokumentacji fotograficznej obszaru rewitalizacji.

3.1. PODOBSZAR 1. MIASTO KUNÓW

Sfera społeczna

Podobszar 1. Miasto Kunów zamieszkują 1564 osoby, co stanowi 16,7% mieszkańców gminy Kunów i 55,4% mieszkańców miasta. w kontekście zachodzących na podobszarze procesów demograficznych dostrzegalne jest szybsze niż średnio w gminie tempo wyludniania się podobszaru – ubytek mieszkańców w latach 2016-2021 wyniósł -7,89% przy średniej gminnej na poziomie -5,14%. Kurczenie się populacji podobszaru związane jest zarówno z procesami migracyjnymi jak i starzeniem się społeczności. Saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło -7,01 i jest to wartość blisko dwukrotnie wyższa niż średnia dla gminy Kunów wynosząca -3,84. Miejski podobszar rewitalizacji zamieszkuje wysoki odsetek osób w wieku 61+. w tej grupie wiekowej plasuje się już co trzeci mieszkaniec podobszaru (32,6% ogółu) i jest to o 6 punktów procentowych więcej niż przeciętnie w gminie Kunów (26,12%). Do szybciej starzejącej się części Podobszaru należy fragment osiedla Kunów Piaski (północna część podobszaru), gdzie udział mieszkańców w wieku 61+ sięga aż 38,42%. Charakter struktury wiekowej przekłada się na wysokość salda ruchu naturalnego (liczby urodzeń w stosunku do liczby zgonów), które jest ujemne i wynosi dla Podobszaru 1 - 6,71, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla gminy jest nieco korzystniejszy i osiąga -5,97.

Rysunek 6. Mapa Podobszaru 1. Miasto Kunów

Źródło: Opracowanie własne.

Sytuacja Podobszaru pod kątem zjawiska bezrobocia przedstawia się lepiej niż przeciętnie w gminie – odsetek bezrobotnych mieszkańców wynosi 2,75% w porównaniu do 3,07% dla gminy Kunów. Uwagi wymaga natomiast sytuacja w zakresie osób korzystających ze wsparcia Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie. O ile udział liczby rodzin

pozostających pod opieką MGOPS w ogóle populacji przyjmuje dla Podobszaru 1 wartości zbliżone do średnich gminnych, o tyle w przypadku osób dotkniętych niepełnosprawnością Podobszar negatywnie wyróżnia się na tle gminy. Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności wynosi dla analizowanego terenu 2,05% (w gminie jest to 1,24%). w podobszarze dodatkowo notowane jest wyższe natężenie problemu związanego z przemocą domową i problemami o charakterze edukacyjno – wychowawczym w odniesieniu do uczniów szkół podstawowych. Zdaniem lokalnych ekspertów młodzież szkolna, szczególnie ta w wieku nastoletnim, potrzebuje dodatkowej oferty spędzania czasu wolnego - „*przydałoby się więcej oferty dla młodzieży - mają teraz skatepark, ale nie wszyscy chcą jeździć na skateparku (...). Szukają dla siebie miejsca, powinno powstać w mieście miejsce, które będzie dla nich atrakcyjne, szczególnie dla tej starszej młodzieży*” (wywiad pogłębiony).

Warto w tym kontekście zaznaczyć, że podstawowy obiekt kulturalny gminy tj. Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna usytuowana jest w budynku wymagającym modernizacji i dalece niewystarczającym dla celów kulturalnych, które od 2023 r. realizowane są przez Gminne Centrum Kultury w Kunowie. Tym samym istotny jest rozwój miejsc/ przestrzeni służących realizacji działań społecznych i kulturalnych w mieście, dostępnych dla zróżnicowanych grup, w tym młodzieży, ale również zamieszkujących licznie Podobszar seniorów. Jest to tym ważniejsze, że Podobszar stosunkowo pozytywnie na tle gminy plasuje się pod względem skali trzeciego sektora. Liczba organizacji pożytku publicznego na 1000 mieszkańców wynosi tu 1,84 przy wyniku gminnym na poziomie 1,7. Wśród funkcjonujących podmiotów i grup społecznych wskazać można m.in. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kunowskiej, Klub Senior+, Zespół Śpiewaczy Kunowianie, kapela Kunowianie, Ludowy Klub Sportowy Gryf, Ludowy Klub Sportowy Stal Kunów. Niemniej eksperci lokalni zapytani o pozainstytucjonalną aktywność społeczną mieszkańców, rozumianą jako gotowość do podejmowania inicjatyw lokalnych czy działań na rzecz społeczności sąsiedzkiej, poziom

zaangażowania mieszkańców Podobszaru ocenili krytycznie. „Ludzie się nie angażują, raczej czekają na gotowe. Nawet podczas obchodów o charakterze państwowym (11-go listopada, 3-go maja) bardzo mało jest osób, które przyjdą. Bardzo mało ludzi uczestniczy w takich wydarzeniach, są bardzo bierni. (...) dodatkowo po pandemii każdy się pozamykał u siebie, ludzie mają małą gotowość pomagania sobie np. sąsiedzko” (wywiad pogłębiony).

Wśród zagadnień problemowych, które wyróżniają Podobszar na tle gminy należy także wskazać kwestie bezpieczeństwa publicznego. Ze statystyk Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim wynika bowiem, że zarówno pod kątem liczby wykroczeń, przestępstw czy zdarzeń w ruchu drogowym Podobszar 1 charakteryzuje się wartościami wskaźników przekraczającymi średnie wyniki gminy Kunów. Sytuacja wygląda szczególnie niekorzystnie w przypadku liczby odnotowanych kradzieży i naruszeń nietykalności. Wskaźnik ten w przeliczeniu na 100 mieszkańców był dla analizowanego Podobszaru blisko dwukrotnie wyższy niż średnia wartość gminna. Jest to związane przede wszystkim ze specyfiką Podobszaru 1, który obejmuje centralną przestrzeń gminy i miasta Kunów, w której usytuowanych jest szereg obiektów handlowo – usługowych, przestrzeni publicznych czy obiektów użyteczności publicznej.

Tabela 7. Sytuacja społeczna Podobszaru 1. Miasto Kunów – zestawienie wskaźników.

Wskaźniki:	Gmina Kunów	Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
Zmiana liczby mieszkańców w latach 2016 - 2022	-5,14%	-7,89%
Odsetek mieszkańców w wieku 61+	26,12%	32,61%
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,84	-7,01
Saldo ruchu naturalnego na 1000 mieszkańców	-5,97	-6,71
Odsetek osób bezrobotnych wśród mieszkańców	3,07%	2,75%

Stosunek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej do liczby mieszkańców ogółem	3,27%	3,39%
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	1,24%	2,05%
Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	0,1	0,58
Liczba sytuacji problemowych w szkołach podstawowych na 100 uczniów	55,25	70,38
Odsetek uczniów sprawiających problemy wychowawcze w szkołach podstawowych	11,99%	15,96%
Odsetek uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych	3%	4,74%
Liczba organizacji pożytku publicznego na 1000 mieszkańców	1,7	1,84
Liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców	2,64	3,37
Liczba zdarzeń komunikacyjnych bez ofiar na 100 mieszkańców	0,52	0,67
Liczba kradzieży, naruszeń nietykalności na 100 mieszkańców	0,28	0,56

Źródło: dane UMiG w Kunowie, MGOPS w Kunowie, Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Sfery pozaspoleczne: środowiskowa, gospodarcza, techniczna i przestrzenno – funkcjonalna

Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów obejmuje powierzchnię 0,78 km², co stanowi 10,74% powierzchni miasta Kunów oraz 0,7% powierzchni całej gminy. w południowej części Podobszaru, obejmującej osiedle Kunów, usytuowana jest znacząca większość obiektów i podmiotów publicznych świadczących usługi dla wszystkich mieszkańców gminy – m.in. Urząd Miasta i Gminy, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, ośrodek zdrowia, stadion sportowy, rynek, targowisko. z kolei w północnej części Podobszaru, obejmującej fragment osiedla Kunów Piaski, dominują z kolei funkcje mieszkaniowa oraz gospodarcza (w sąsiedztwie usytuowana jest strefa przemysłowa).

W sferze gospodarczej sytuacja Podobszaru 1 kształtuje się na tle gminy pozytywnie. Zarówno aktywność gospodarcza mieszkańców, mierzona liczbą podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, jak i udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej ich liczbie przyjmują wartości korzystniejsze od tych notowanych dla całej gminy Kunów. Jedynie wskaźnik mierzący udział nowo zarejestrowanych działalności wśród wszystkich podmiotów gospodarczych plasuje się słabiej niż przeciętnie w gminie – jest to odpowiednio 2,96% i 7,32%. Może to wskazywać na pewną stagnację gospodarczą obszaru i w połączeniu z odsetkiem podmiotów wyrejestrowanych na niewielką dynamikę zmian w tym zakresie. z drugiej strony, informacje te odczytywać można jako przejaw wysycenia się lokalnego rynku punktami handlowymi i usługowymi zaspokajającymi podstawowe potrzeby mieszkańców miasta.

Sytuacja w zakresie jakości środowiska naturalnego dla Podobszaru rewitalizacji 1 w obszarze jakości powietrza, w tym średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} czy B(a)P nie odbiega od średniej gminnej. Niemniej jednak z uwagi na intensywność zabudowy Podobszaru zauważalny jest nadal problem i potrzeba związana z wymianą źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne. Istotna część budynków mieszkalnych (wielorodzinnych i jednorodzinnych) ogrzewana jest węglem, co w sezonie zimowym generuje niską emisję, której przejawy odczuwalne są w centrum miejscowości, a koszty wymiany piecy często przekraczają możliwości wspólnot czy gospodarstw domowych.

Gmina Kunów położona jest w dorzeczu Wisły i jej lewobrzeżnych dopływów, należy do regionu wodnego Środkowej Wisły. Większa część gminy, znajduje się w obrębie zlewni rzeki Kamiennej, tworząc asymetryczne dorzecze. Bardziej rozbudowana sieć rzeczna znajduje się po prawej stronie biegu rzeki i obejmuje około 1300 km², zaś lewobrzeżna około 200 km². Do prawych dopływów

Kamiennej na terenie gminy Kunów należy tylko Świślina z prawym swoim dopływem Węgieką w rejonie Doły Opacie.⁴

Na podstawie map zagrożenia powodziowego, udostępnionych do publicznej wiadomości na Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury w dniu 7 września 2022 r., obszar rewitalizacji wyznaczony w gminie Kunów został zidentyfikowany jako podatny na zagrożenie powodziowe.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary o wysokim ryzyku, gdzie prawdopodobieństwo to wynosi 10%. Ponadto obszary szczególnego zagrożenia obejmują tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których istnieją wały przeciwpowodziowe, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 tej samej ustawy), stanowiące działki ewidencyjne oraz pasy techniczne.

Według ww. map w Podobszarze 1. Miasto Kunów obszary szczególnego zagrożenia powodzią występują wzdłuż rzeki Kamiennej, która przecina miasto Kunów. Natomiast w Podobszarze 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże główne zagrożenie stanowi rzeka Świślina. Największe zagrożenie występuje w południowo-zachodniej oraz wschodniej części Podobszaru.

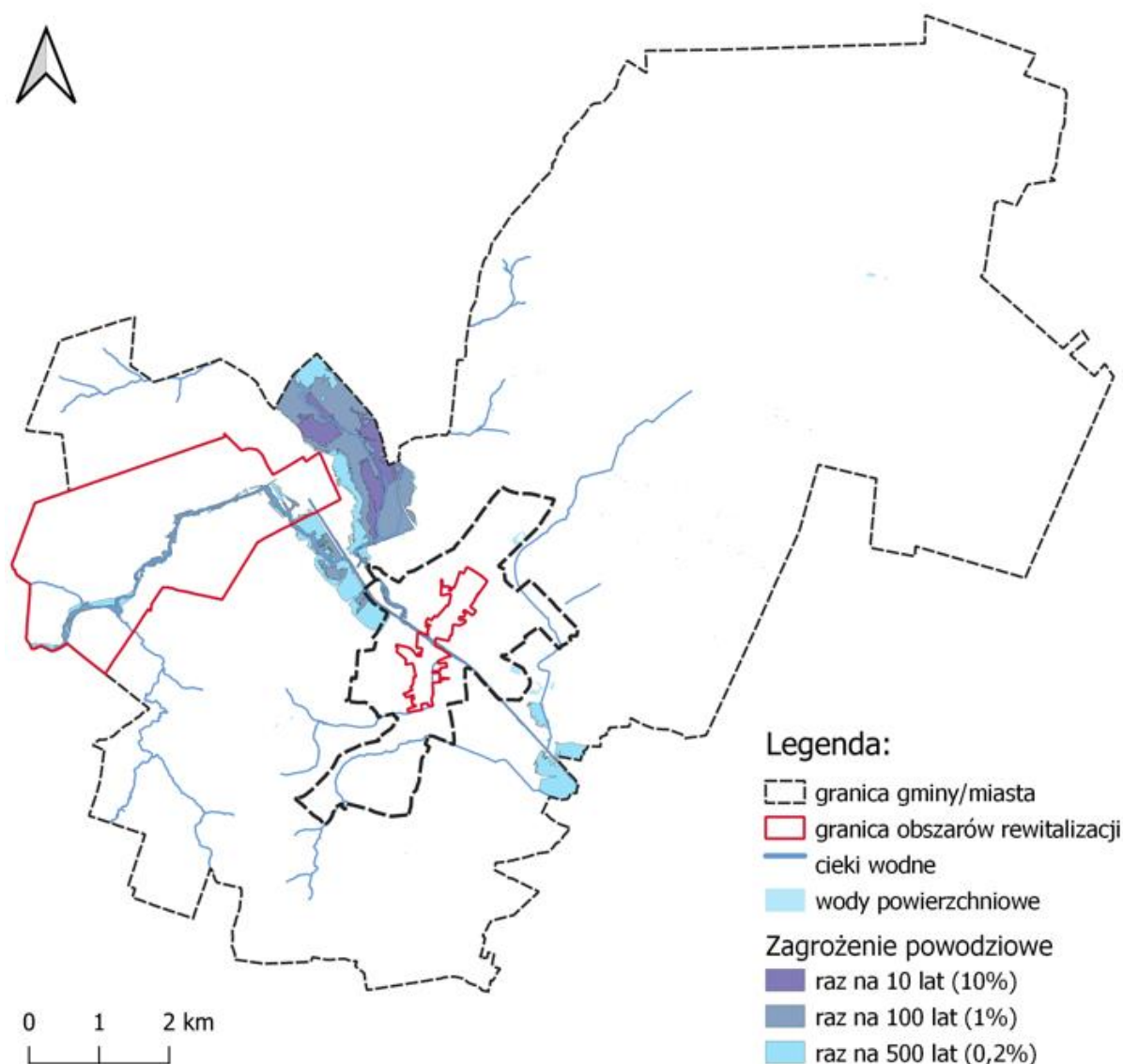
Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, które zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Art. 16 pkt 4 Prawa wodnego wskazuje, iż celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych, negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Plan zarządzania ryzykiem

---

⁴ Program Ochrony Środowiska Kunów 2022-2025

powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (obejmujący rzekę Kamienną i Świślinę przepływające przez obszar rewitalizacji), wskazuje m.in., że najbardziej skutecznym sposobem ochrony przed powodzią jest używanie obszarów zalewowych w sposób, który minimalizuje wpływ skutków zalania. Przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji realizowane na obszarze rewitalizacji, w tym na częściach Podobszaru 1 objętych szczególnym zagrożeniem powodziowym, będą obligatoryjnie projektowane i wdrażane zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Nie będą zatem naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Tym samym przedsięwzięcia rewitalizacyjne kształtowane będą w sposób niegenerujący zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków, bez naruszania funkcjonowania infrastruktury krytycznej i utrudniania zarządzania ryzykiem powodziowym.

Rysunek 7. Zagrożenie powodziowe w gminie Kunów z uwzględnieniem zasięgu obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W ramach sfery przestrzenno – funkcjonalnej opisana wskaźnikowo sytuacja Podobszaru 1 na tle średniej dla gminy przedstawia się korzystnie. Należy jednak mieć na uwadze, że Podobszar obejmuje centralną przestrzeń zarówno miasta i gminy jako takiej, co bezpośrednio przekłada się na lepsze

(niż na obszarach wiejskich) wyposażenie w sieci techniczne (wod.-kan., gaz, internet) i dostęp do usług administracyjnych, komunikacyjnych, społecznych, kulturalnych, zdrowotnych czy sportowych. Jako bolączki wskazano problemy związane z odprowadzaniem wody opadowej i melioracją oraz niezadawalającym stanem infrastruktury drogowej, w tym brak lub zniszczenie chodników, brak ścieżek rowerowych, zły stan techniczny nawierzchni, brak oświetlenia, koszy na śmieci oraz zaniedbanie skwerów i trawników. Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów należy analizować z uwzględnieniem pełnionych przez niego funkcji miastotwórczych i centralnych dla całej gminy, co niesie za sobą odmienne od pozostałych części gminy potrzeby i wyzwania. z wyników badań ankietowych, warsztatów strategicznych i wywiadów pogłębionych wynika, że istnieje potrzeba modernizacji i rozbudowy infrastruktury opiekuńczej, kulturalnej oraz rekreacyjno – sportowej w mieście. w tym zakresie niezbędny jest rozwój infrastruktury, która mogłaby stanowić przestrzeń realizacji oferty Gminnego Centrum Kultury w Kunowie. Obecnie funkcje te realizowane są wyłącznie w budynku Biblioteki, o którym wspomiano wyżej. Niewykorzystany potencjał możliwy do wykorzystania w tym celu stanowi opuszczony budynek byłej szkoły zawodowej usytuowany przy ul. Fabrycznej. Budynek ten zlokalizowany jest w części Podobszaru położonej w osiedlu Kunów Piaski, gdzie nie funkcjonuje żaden obiekt kultury. Zdaniem ekspertów lokalnych zapewnienie w tej części miasta usług społeczno – kulturalnych dla mieszkańców byłoby wielce zasadne - „w tej części Kunowa mieszka więcej ludzi, jest więcej bloków, a usług jest mniej. (...) Odległość 1,5 km od centrum, szczególnie dla seniorów, bywa często niemożliwa do pokonania” (wywiad pogłębiony). Mając na uwadze dostępne w mieście usługi mieszkańcy w badaniu CAWI wskazywali na brak żłobka/oferty opieki nad dziećmi do lat 3 i potrzebę rozwoju usług w tym zakresie. z kolei w kontekście infrastruktury sportowo – rekreacyjnej sygnalizowano, że usytuowana na terenie osiedla Kunów szkoła podstawowa nie posiada boiska sportowego, pomimo sąsiedowania z dużym, ogrodzonym terenem stadionu Ludowego Klubu Sportowego Stal Kunów. Większe wykorzystanie terenów będących w dyspozycji Klubu, w tym również terenów

przy rzece Kamienna, mogłoby stanowić potencjalną odpowiedź na ten problem i stworzyć centralną przestrzeń sportowo- kulturalną w gminie.

Dodatkowo wśród miejsc, które określono jako niewykorzystane potencjały Podobszaru znalazł się przede wszystkim stary spichlerz usytuowany przy ul. Kościuszki. Jego położenie w sąsiedztwie orlika, skateparku, placu zabaw, od których oddziela go skarpa, daje szansę na stworzenie spójnej centralnej przestrzeni miejskiej oferującej różnorodną ofertę dla mieszkańców.

W sferze technicznej wyzwaniem stanowi dostosowanie tkanki budowlanej Podobszaru do zasad energooszczędności, a zatem konieczność kontynuacji działań termomodernizacyjnych i ukierunkowanych na wymianę źródeł ogrzewania. O ile sytuacja budynków publicznych w tym zakresie widocznie się poprawia i jest lepsza niż ma to miejsce przeciętnie w gminie, o tyle działań wspierających wymaga stale zabudowa prywatna. Ponadto, w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej miasta pojawiają się problemy związane z dostępnością budynków dla osób starszych/ osób z niepełnosprawnością (np. osiedle E. Dziewulskiego). Wśród obiektów użyteczności publicznej potrzeby remontowo – modernizacyjne (w tym dotyczące dostępności architektonicznej) sygnalizowano głównie dla budynku biblioteki i ośrodka zdrowia. W Podobszarze nie funkcjonują zabytki wpisane do rejestru zabytków ŚWKZ w Kielcach, w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się natomiast Zespół kościoła paraf. pw. św. Władysława.

Dokumentacja zdjęciowa Podobszaru 1. Miasto Kunów – wybrane przestrzenie.

Zdjęcie 1. Budynek (część) Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej – infrastruktura wymagająca modernizacji, niewystarczająca na realizację atrakcyjnej oferty dla mieszkańców.

Zdjęcie 2. Niewykorzystany budynek dawnej szkoły zawodowej przy ul. Fabrycznej.

Zdjęcie 3. Zdegradowane otoczenie dawnego spichlerza przy ul. Kościuszki – teren zaśmiecony, niska jakość infrastruktury.

Zdjęcie 4. Budynek dawnego spichlerza przy ul. Kościuszki – zły stan techniczny obiektu usytuowanego w centrum miasta.

Zdjęcie 5. Niska jakość małej architektury i otoczenia terenów mieszkalnych na osiedlu E. Dziewulskiego.

Zdjęcie 6. Problemy związane z odprowadzaniem wód opadowych w centrum miasta.

Zdjęcie 7. Infrastruktura drogowa i piesza wymagająca remontu, niedostosowana do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się (ul. Fabryczna).

Zdjęcie 8. Strefa rekreacji w sąsiedztwie ul. Laski w Kunowie (skatepark, plac zabaw, siłownia zewnętrzna) – zagospodarowana, wysokiej jakości centralna przestrzeń miejska.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 8. Sytuacja pozaspółeczna Podobszaru 1. Miasto Kunów – zestawienie wskaźników

Sfera	Wskaźniki	Gmina Kunów	Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże
Gospodarcza	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	3,57	5,95
	Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	3,66%	0,74%
	Udział podmiotów nowo zarejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	7,32%	2,96%
Środowiskowa	Ilość azbestu (kg) na 100 mieszkańców	51.708	47.206
Przestrzenno - funkcjonalna	Odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	45,2%	80,46%

	Odsetek budynków użyteczności publicznej z wejściem dostępnym dla osób z niepełnosprawnością ruchową	17,24%	27,27%
	Gęstość średnioważona przystanków	1,25	2,86
Techniczna	Odsetek budynków użyteczności publicznej, w których źródło ciepła jest nie ekologiczne	27,6%	9,09%
	Liczba budynków zabytkowych na km ²	0,3	7,69
	Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	41,38%	36,4%

Tabela 9. Główne problemy i potencjały Podobszaru 1. Miasto Kunów

Problemy	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> – Szybsze niż średnio w gminie tempo wyludniania się podobszaru. Wysoki odpływ mieszkańców i szybkie tempo starzenia się mieszkańców. – Wysoki odsetek osób starszych w populacji - co trzeci mieszkaniec podobszaru w wieku 61+. – Stosunkowo duży udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności. – Zauważalne natężenie problemów o charakterze edukacyjno – wychowawczym oraz potrzeb związanych z ofertą czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. – Potrzeba wymiany źródeł ogrzewania budynków mieszkalnych (wielorodzinnych) 	<ul style="list-style-type: none"> – Dobrze działający trzeci sektor, w tym grupy nieformalne, grupy zainteresowań. – W Podobszarze usytuowana jest znacząca większość obiektów i podmiotów publicznych świadczących usługi dla wszystkich mieszkańców gminy – m.in. Urząd Miasta i Gminy, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, ośrodek zdrowia, stadion sportowy, rynek, targowisko. – W sąsiedztwie podobszaru funkcjonuje strefa gospodarcza, aktywność gospodarcza mieszkańców znajduje się na dobrym poziomie.

<p>i jednorodzinnych) na bardziej ekologiczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Problemy związane z jakością infrastruktury technicznej - odprowadzanie wody opadowej i melioracja, niezadawalającym stanem infrastruktury drogowej, w tym brak lub zniszczenie chodników, brak ścieżek rowerowych, zły stan techniczny nawierzchni, brak oświetlenia, koszy na śmieci oraz zaniedbanie skwerów i trawników. – Brak dostępności architektonicznej budynków – niedostosowanie do potrzeb osób starszych/ osób z niepełnosprawnością. – Brak żłobka/oferty opieki nad dziećmi do lat 3 i potrzeba rozwoju usług w tym zakresie.	<ul style="list-style-type: none"> – Obiekty gminne dające potencjał do wykorzystania pod nowe funkcje: budynek dawnej szkoły zawodowej usytuowany przy ul. Fabrycznej oraz stary spichlerz usytuowany przy ul. Kościuszki.
--	--

Źródło: Opracowanie własne.

3.2. PODOBSZAR 2. SOŁECTWA DOŁY BISKUPIE i NIETULISKO DUŻE

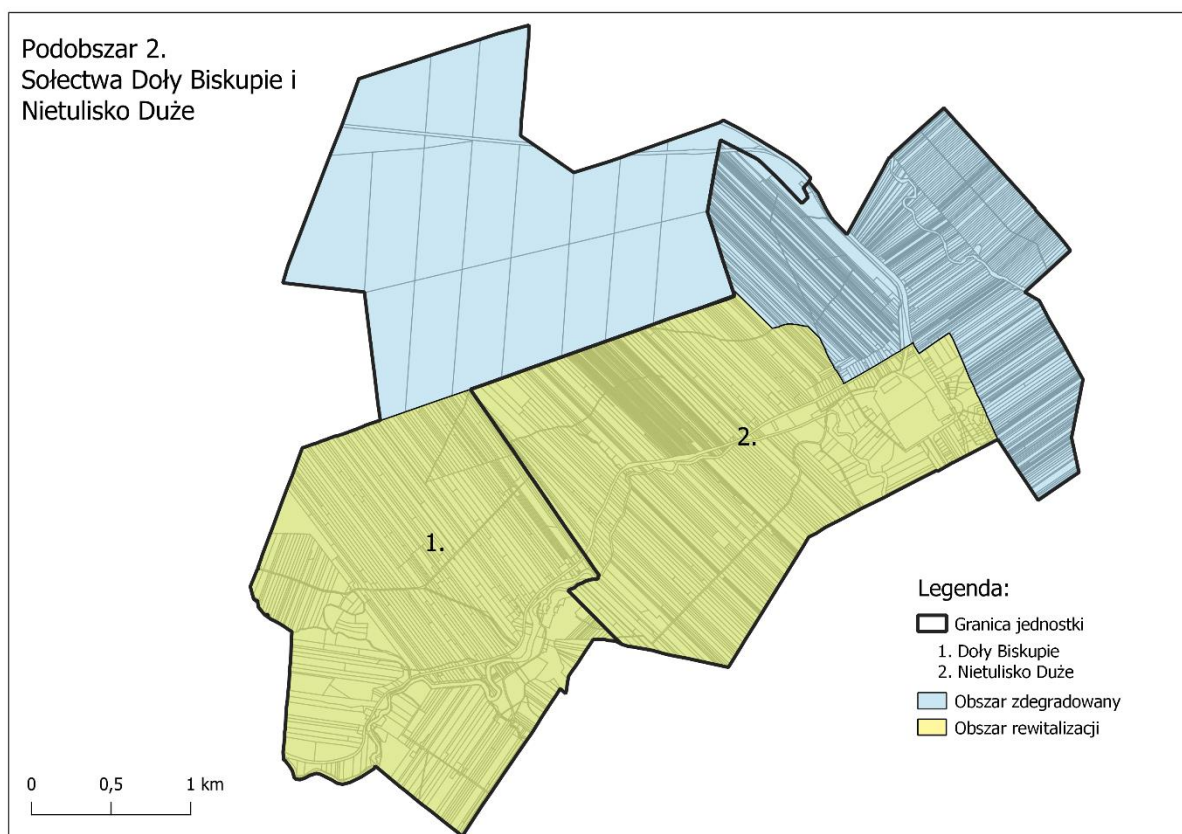
Sfera społeczna

Podobszar rewitalizacji 2 zamieszkują 1184 osoby, co stanowi 12,6% mieszkańców gminy Kunów. Struktura wiekowa społeczności podobszaru jest nieco korzystniejsza niż ma to miejsce średnio w gminie – 25% mieszkańców to osoby w wieku powyżej 60 roku życia (w gminie 26%). Ma to odzwierciedlenie w saldu ruchu naturalnego (-0,34 przy -0,6 w gminie). z drugiej jednak strony -

pod kątem atrakcyjności osiedleńczej – sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże na niekorzyść odbiegają od średnich wyników uzyskiwanych przez gminę Kunów (saldo migracji na 100 mieszkańców wynosi w Podobszarze - 1,35, podczas gdy w gminie jest to -0,38). Tym samym, podobszar 2 należy do szybko wyludniających się części gminy. w okresie 2016 – 2022 jego populacja skurczyła się o 7,28% i jest to o dwa punkty procentowe więcej niż średnia dla gminy Kunów. To właśnie wyludnianie się obszaru w powiązaniu z niedostatkiem czynników przyciągających i zachęcających do osiedlania się w tej części gminy wskazywane były przez objętych badaniem mieszkańców jako jedna z kluczowych przesłanek objęcia podobszaru procesem rewitalizacji. Lokalni eksperci wskazywali na kontekst dla wyludniania się i degradacji społecznej Podobszaru: „w naszej miejscowości (Doły Biskupie) funkcjonował zakład Fabryka Tektury w Dołach Biskupich, gdzie zatrudnianych było ponad 100 osób, w związku z czym wieś tętniła życiem, to pamiętam z lat dzieciństwa. Odbываły się tu imprezy, co sobota, niedziele odbywały się dyskoteki w klubie. Młodzieży było mnóstwo, przybywali tutaj młodzi ludzie z okolicznych miejscowości. Kiedy zakład został zlikwidowany ludzie stracili pracę, a już dobiła nas powódź w 2001 roku, ponieważ doprowadziła ona do zalania tej części zabudowy przyfabrycznej. Część mieszkańców wyniosła się, ponieważ otrzymali domki popowodziowe w Kunowie. Niektórzy z nich wybudowali nowe domy w innych miejscowościach, niektórzy wyremontowali domy i tu zostali, ale to są w sumie 3 rodziny. To chyba przyczyniło się do tej degradacji w tak dużym stopniu” (wywiad pogłębiony).

Rysunek 8. Mapa Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

Źródło: Opracowanie własne.

W Podobszarze obserwuje się wyższy niż w gminie odsetek mieszkańców korzystających z świadczeń pomocy społecznej (3,8% przy 3,27% w gminie), z czego większa koncentracja dotyczy terenów położonych w sołectwie Doły Biskupie. Wśród powodów korzystania z pomocy istotne znaczenie w Podobszarze 2 mają ubóstwo oraz niepełnosprawność. Jak twierdzi lokalny ekspert „*wieś się starzeje bardzo szybko, młodych ludzi jest naprawdę niewiele. Brakuje usług, są problemy komunikacyjne, wyludnia się wieś, bo młodzi ludzie, którzy idą na studia to już rzadko wracają. Poza tym mieszkańcy, to głównie ludzie starsi, schorowani, spracowani, emeryci, renciści, a ponadto nieudolni życiowo, wiele osób niepełnosprawnych*” (wywiad pogłębiony).

Warto zaznaczyć w tym kontekście, że w Dołach Biskupich od 2022 roku działa Środowiskowy Dom Samopomocy – placówka opiekuńcza dziennego

pobytu typu ABCD, która realizuje wsparcie dzienne dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz z niepełnosprawnością intelektualną.

Wiąże się to również z funkcjonowaniem na tym terenie lokali socjalnych usytuowanych w sołectwie Nietulisko Duże. w związku z realizowaną na terenie sołectwa inwestycją, w ramach której powstaje 9 nowych domów socjalnych (18 mieszkań), pojawiają się obawy związane z możliwością większego natężenia problemów społecznych na tym obszarze. Zdaniem lokalnego eksperta *„wśród tych mieszkańców, którzy starają się sami jakoś radzić nie jest to postrzegane zbyt dobrze, bo wiadomo, co się wiąże z tymi mieszkaniami socjalnymi, to są osoby trudne, które będą tam zamieszkiwać. Po części osoby potrzebujące na pewno. Jednak jest to część osób trudnych, które nie zawsze potrafią się wtopić w społeczeństwo, nadużywający alkoholu”* (wywiad pogłębiony). Zbliżające się zakończenie inwestycji infrastrukturalnej niesie ze sobą wyzwanie społeczne – w zakresie adaptacji i integracji nowych mieszkańców, m.in. prowadzenia wspierających działań socjalnych, utworzenia bazy integrującej.

W podobszarze notuje się wysoką liczbę popełnionych wykroczeń i przestępstw oraz zdarzeń komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźniki dla tych zjawisk przyjmują odpowiednio wartości 3,13 i 0,59 dla podobszaru w stosunku do analogicznych 2,51 i 0,52 dla gminy Kunów. Wśród miejsc wskazywanych jako mniej bezpieczne eksperci lokalni sygnalizowali teren dawnej Walcowni w Nietulisku Dużym czy zabudowania po fabryce Witulin w Dołach Biskupich. *„Teren Walcowni, a głównie te rejony, które są bardziej zadrzewione to jest to jest miejsce dla osób, które nadużywają alkoholu. Młodzież też potrafi w takie miejsca się udawać. Ludzie bywa, że obawiają się spacerować w tych miejscach”* (wywiad pogłębiony).

Dodatkowo, analiza danych dla podobszaru 2 wskazała na występowanie problemów związanych z potrzebami dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Liczba odnotowanych dla podobszaru sytuacji problemowych w szkołach na 100 uczniów (wg jednostki ich zamieszkania) wyniosła blisko 68 i jest to o ponad 12 punktów więcej niż przeciętnie w gminie, natomiast odsetek

uczniów sprawiających problemy wychowawcze w szkołach podstawowych wyniósł 12,5%, a uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 3,57% i są to również wartości wyższe niż średnie gminne. Kwestie te są o tyle istotne, że funkcjonują w powiązaniu ze zgłaszanym przez lokalnych ekspertów problemem niewystarczającej oferty czasu wolnego dla młodzieży. Dotyczy to zarówno oferty zorganizowanej dedykowanej tej grupie wiekowej (np. warsztaty komputerowe, fotograficzne, graficzne, artystyczne), ale także braku miejsca, w którym młodzi mieszkańcy mogliby zorganizować sobie czas we własnym zakresie (na spotkanie, pogranie na komputerze czy w bilard).

Podobszar 2 Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże cechują się wysoką aktywnością społeczną mieszkańców. Potwierdza to zarówno poziom frekwencji wyborczej jak i liczba organizacji pożytku publicznego, która w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi w podobszarze 2,53, podczas gdy w gminie jest to 0,32. w obu sołectwach objętych podobszarem rewitalizacji działają Koła Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicze Straże Pożarne. W Dołach Biskupich prężnie działa ponadto Stowarzyszenie „Witulin nad Świśliną”, a w Nietulisku Dużym Stowarzyszenie Nietulisko nad Świśliną oraz Ostrowieckie Stowarzyszenie Tenisowe „WINNER”. w opinii lokalnych ekspertów wyzwaniem jest jednak zaangażowanie mieszkańców w nowe inicjatywy oraz w dalszej perspektywie – utrzymanie ich zainteresowania przedsięwzięciami, a czasem również współpraca między poszczególnymi organizacjami pozarządowymi. Brakuje w tym zakresie również przestrzeni, które mogłyby być wykorzystane dla rozwoju działań i aktywności społecznej podobszaru. w Nietulisku Dużym potrzebna jest dostępna przestrzeń do integracji i spotkań mieszkańców – miejsce udostępniane lokalnej społeczności na własne inicjatywy, ale także z ofertą zorganizowaną realizowaną przez instytucje gminne, organizacje pozarządowe czy podmioty prywatne. w tym kontekście uczestnicy warsztatów zgłaszali różne pomysły – zarówno dotyczące utworzenia nowej przestrzeni, jak i wykorzystania/zaadaptowania istniejącej już bazy lokalowej np. poprzez współpracę ze szkołą czy OSP.

W Dołach Biskupich taką funkcję pełnią częściowo Środowiskowy Dom Samopomocy oraz budynek remizy OSP, przy czym remiza jest w złym stanie technicznym (przeciekający dach eternitowy, tylko 1 toaleta, ogrzewanie kominkiem, nieszczelne okna, niewystarczająca dostępność architektoniczna), a jej obecne gabaryty są niewystarczające w stosunku do lokalnych potrzeb. Powyższe problemy i potrzeby potwierdzają wyniki badania ankietowego z mieszkańcami gminy. Zdaniem respondentów badania sołectwo Doły Biskupie cechuje się niewystarczającym dostępem do infrastruktury społecznej: utrudniony dostęp do szkoły, przedszkola, brak świetlicy wiejskiej, która spełnia oczekiwania mieszkańców, zły stan techniczny remizy, niewystarczająca ilość miejsc do wypoczynku i rekreacji dla młodzieży i mieszkańców. Także w Nietulisku Dużym wskazywano głównie na problemy związane z niewystarczającą ofertą kulturalną, ale również brakiem przestrzeni publicznych i miejsc spędzania czasu wolnego takich jak np. place zabaw, ścieżki rowerowe czy teren ruin dawnej walcowni. Jest to zdaniem ekspertów lokalnych szczególnie dotkliwe dla osób starszych, których mobilność bywa bardzo niska.

Tabela 10. Sytuacja społeczna Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże – zestawienie wskaźników

Wskaźniki	Gmina Kunów	Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże
Zmiana liczby mieszkańców w latach 2016 - 2022	-5,14%	-7,28%
Odsetek mieszkańców w wieku 61+	26,12%	25,08%
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,84	-13,51
Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	46,53%	60,71%
Stosunek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej do liczby mieszkańców ogółem	3,27%	3,8%
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	1,24%	1,52%
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	1,96%	2,36%
Liczba sytuacji problemowych w szkołach podstawowych na 100 uczniów	55,25	67,86

Odsetek uczniów sprawiających problemy wychowawcze w szkołach podstawowych	11,99%	12,5%
Odsetek uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych	3%	3,57%
Odsetek mieszkańców – czytelników bibliotek	9,54%	6,42%
Liczba organizacji pożytku publicznego na 1000 mieszkańców	1,7	2,53
Liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców	2,64	3,13
Liczba zdarzeń komunikacyjnych bez ofiar na 100 mieszkańców	0,52	0,59
Liczba interwencji policji dot. przemocy domowej na 100 mieszkańców	2,15	1,35

Źródło: dane UMiG w Kunowie, MGOPS w Kunowie, Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Sfery pozaspoleczne: środowiskowa, gospodarcza, techniczna i przestrzenno – funkcjonalna

Podobszar rewitalizacji Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże zajmują powierzchnię 8,12 km² co stanowi 7,15% powierzchni gminy Kunów. Teren ten charakteryzuje rozproszona zabudowa, która widoczna jest zarówno w części sołectwa Doły Biskupie jak i Nietulisko Duże, co ma związek ze specyfiką ukształtowania terenu i przekłada się na naturalne podziały. „Nasza miejscowość jest charakterystyczna, składa się z 4 ulic, jedna to jest Witulin, druga to Doły Opacie za kamieniołomami, trzecia to Podlesie i czwarta część, która łączy się z miejscowością Godów z gminy Pawłów. To rozdrobnienie ma ujemny wpływ na rzeczy, które dzieją się w tej miejscowości, np. podłączany jest szybki Internet tylko do jednej ulicy, bo tam było najprościej, a pozostałe są nadal odcięte. Mieszkańcy się bulwersują, bo jest to ta sama wieś, a nie wszyscy traktowani są tak samo” (wywiad pogłębiony).

Największe natężenie kryzysu w sferach pozaspolecznych na podstawie diagnozy delimitacyjnej oraz przeprowadzonych działań badawczo - partycypacyjnych odnotowano w sferze przestrzenno – funkcjonalnej.

Wskaźnik aktywności gospodarczej dla podobszaru 2 kształtuje się na poziomie istotnie niższym jak średnia gminna (2,36 w stosunku do 3,57). Dodatkowo, struktura podmiotów gospodarczych działających w Podobszarze wskazuje na negatywne trendy. Udział aktywnych podmiotów w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych jest tu nieco niższy niż w gminie (odpowiednio 75,7% i 76,6%), ale zarówno odsetek podmiotów wyrejestrowanych jak i nowo powstałych przyjmuje wartości mniej korzystne niż te notowane dla gminy Kunów. w przypadku udziału podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych wskaźnik dla Podobszaru 2 wyniósł 5,41% (dla gminy 3,66%). z kolei udział podmiotów nowo zarejestrowanych to tylko 2,7% ogółu podmiotów, podczas gdy średnia gminna jest 2,5-krotnie wyższa i kształtuje się na poziomie 7,32%. Dane te wskazują na kurczenie się sektora gospodarczego w analizowanym Podobszarze, co – jak potwierdzają lokalni eksperci - przekłada się na dostępność do podstawowych usług: „do ubiegłego roku funkcjonował tu sklep, teraz go zlikwidowano. Zlikwidowana została również szkoła. To wszystko razem przyczyniło się do tego, że wieś jest nijaka. Mieszkańcy teraz chodzą do sklepu w części dolnej, na Witulinie. Jeździ też taki samochód – sklep i ludzie zaopatrują się w nim częściowo, ale słyszę komentarze, że taki kawał trzeba przejść, do autobusu jest daleko (...)” (wywiad pogłębiony).

Sytuacja w zakresie jakości środowiska naturalnego dla Podobszaru rewitalizacji 2 w obszarze jakości powietrza, w tym średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} czy B(a)P kształtuje się analogicznie jak średnia gminna. Problemy dostrzegalne są jednak w zakresie ilości azbestu pozostałego do unieszkodliwienia na podobszarze. Dla Podobszaru 2 ilość ta liczona w kg w przeliczeniu na 100 mieszkańców to 70.913 kg, podczas gdy średnio w gminie jest to istotnie mniej - 51.708 kg. Na terenie Nietuliska Dużego leży część obszaru Natura 2000 Wzgórza Kunowskie, z kolei w sołectwie Doły Biskupie rzeka Świślina stanowi istotny potencjał przyrodniczy obecnie wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej, ale też dający możliwość do budowania oferty czasu wolnego i oferty turystycznej.

Podobszar 2 obejmuje tereny szczególnego zagrożenia powodziowego - głównym źródłem zagrożenia powodziowego jest rzeka Świślina. Informacje na temat uwarunkowań zagrożenia i jego konsekwencji dla GPR opisano w diagnozie szczegółowej Podobszaru 1 i dotyczą one całego obszaru rewitalizacji.

Przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji realizowane na obszarze rewitalizacji, w tym na częściach Podobszaru 2 objętych szczególnym zagrożeniem powodziowym, będą obligatoryjnie projektowane i wdrażane zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Uwarunkowania przestrzenno – funkcjonalne, w kontekście dostępu do infrastruktury technicznej i jej jakości negatywnie sytuują sytuację Podobszaru 2 względem średnich dla gminy. Odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej wynosi w tym przypadku 91,4% (przy 97,4% w gminie), do sieci kanalizacyjnej natomiast 44,6% (w gminie 45,2%). Sytuacja w tym zakresie kształtuje się gorzej w części Podobszaru obejmującej sołectwo Doły Biskupie, gdzie w sieć wodociągową wyposażonych jest 78,5% budynków, a w sieć kanalizacyjną żaden, co w kontekście ukształtowania terenu i obecności rzeki stwarza ryzyka związane z ochroną środowiska naturalnego. Dodatkowo, mieszkańcy i eksperci lokalni wskazywali na konieczność remontów i modernizacji infrastruktury drogowej, chodników i oświetlenia. Wśród ważnych przestrzeni Podobszaru 2 stanowiących potencjały i wyzwania należy wskazać:

- ruiny walcowni żelaza z XIX wieku – około 12-hektarowy teren stanowiący własność gminy, zabytek techniki - wraz z sąsiednimi budynkami znajduje się w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego (budynki wykorzystywane są jako placówki edukacyjne – szkoła i przedszkole). Obecnie teren ruin nie jest zagospodarowany ani w wystarczającym stopniu dostosowany do zwiedzania – brak wytyczonych ścieżek do zwiedzania, odpowiedniego

zabezpieczenia i oświetlenia, makiet i innych elementów edukacyjnych itp. Gmina opracowała projekt zagospodarowania przestrzeni w formie Muzeum na Świeżym Powietrzu, który ze względu na złożoność i kosztowność przedsięwzięcia wymaga podejścia etapowego. Teren ruin posiada potencjał także jako przestrzeń publiczna pod kątem realizacji wydarzeń plenerowych, oferty czasu wolnego skierowanej zarówno do społeczności lokalnej, jak i turystów (np. kino letnie, teatry, koncerty, plenery malarskie i rzeźbiarskie). Jest to teren ważny dla lokalnej społeczności – *„ruiny, to jest takie oczko w głowie tutaj nasze. Przede wszystkim ludzie liczą na to, że to zostanie zagospodarowane, że zostaną stworzone ścieżki jakieś miejsca, które będzie można zwiedzać przede wszystkim bezpiecznie. Na pewno to przyciągnie turystów, mamy nadzieję, więc co za tym idzie aspekt finansowy też w dłuższym okresie czasu”* (wywiad pogłębiony).

- niszczące tereny po Fabryce Tektury „Witulín” (w tym mieszkalna zabudowa pofabryczna) – budynki stanowiące własność prywatną, od powodzi z 2001 roku popadają w ruinę. w ich okolicach gromadzą się osoby spożywające alkohol i zostawiające nieporządek. Zespół zakładu przemysłowego dawnej Fabryki Tektury „Witulín” znajduje się w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego. Jeden z budynków został zaadaptowany na potrzeby działalności małej elektrowni wodnej (MEW Witulín). Gmina posiada niezagospodarowane działki w okolicach pozostałości fabryki tektury „Witulín” – na terenie dawnego parku fabrycznego oraz teren „boiska”, na którym dawniej odbywały się imprezy plenerowe, pikniki Gombrowiczowskie. Obecnie miejsca te są zaniedbane, zarosnięte, zaśmiecone (m.in. śmieci pozostawiane przez osoby gromadzące się i spożywające alkohol). Tereny stanowią potencjał rozwojowy – zwłaszcza w zakresie tworzenia przestrzeni publicznych służących integracji mieszkańców – po uporządkowaniu, połączeniu funkcjonalnym, odpowiednim zaaranżowaniu mogłyby stać się atrakcyjną przestrzenią do spędzania czasu wolnego, rekreacji, realizacji wydarzeń plenerowych.

W ramach sfery technicznej podobszar charakteryzuje wyższa niż średnio w gminie liczba budynków zabytkowych w przeliczeniu na 1 km² – jest to odpowiednio 1,97 w porównaniu do 0,3 dla gminy. Do zabytków wpisanych do rejestru zabytków ŚWKZ w Kielcach znajdujących się w granicach Podobszaru zaliczyć należy: założenie przestrzenno- przemysłowe 1885 r.-1911 r. w Dołach Biskupich (wpis nr A.607/1-6) oraz Zespół urbanistyczno-przemysłowy w Nietulisku Dużym, 1834-1845 r., proj. Karol Knake (oczekujące na nadanie nr rejestru województwa świętokrzyskiego).

Obiekty użyteczności publicznej usytuowane w ramach Podobszaru wymagają kontynuacji działań związanych z poprawą energooszczędności i wymianą źródeł ogrzewania.

Podobszar 2 dysponuje bazą instytucjonalno-lokalową taką jak szkoła podstawowa i przedszkole (budynki zabytkowe w Nietulisku Dużym), dwie remizy OSP (z których ta usytuowana w Dołach Biskupich znajduje się w złym stanie technicznym) oraz Środowiskowy Dom Samopomocy. w obu sołectwach objętych podobszarem rewitalizacji kluczowe funkcje społeczne pełnią remizy strażackie, które stanowią także miejsce aktywności lokalnych stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich czy przestrzeń do spotkań i integracji mieszkańców. Remiza OSP w Nietulisku Dużym jest obecnie modernizowana, co pozwoli w większej skali wykorzystać jej potencjał. Modernizacji wymaga natomiast remiza w Dołach Biskupich, której dostosowanie do istniejących potrzeb społecznych zdaniem ekspertów „rozwiązałoby część problemów, [...] gdyby była osoba odpowiedzialna, która otwiera budynek, zamyka, ludzie mieliby możliwość przyjść i porozmawiać. Myślę, że otwarta świetlica w remizie byłaby takim pozytywnym impulsem dla integracji mieszkańców”.

Dokumentacja zdjęciowa Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże – wybrane przestrzenie.

Zdjęcie 9. Ruiny walcowni żelaza w Nietulisku Dużym – pozostałości po dawnych zabudowaniach

Zdjęcie 10. Sąsiedztwo ruin walcowni żelaza w Nietulisku Dużym – niskiej jakości tereny edukacji i sportu.

Zdjęcie 11. Otoczenie zabudowy socjalnej w Nietulisku Dużym (obecnie w trakcie prac).

Zdjęcie 12. Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Dołach Biskupich – zły stan techniczny budynku i niska jakość otoczenia.

Zdjęcie 13. Tereny dawnego parku przyfabrycznego w Dołach Biskupich – teren zarosnięty, zachwaszczony.

Zdjęcie 14. Wiata przystankowa w centrum miejscowości Doły Biskupie – niska jakość przestrzeni centralnej.

Zdjęcie 15. Podlegający degradacji kompleks opuszczonych budynków po dawnej Fabryce Tektury „Witulin” w Dołach Biskupich (własność prywatna).

Zdjęcie 16. Zły stan techniczny przyfabrycznych budynków mieszkalnych w Dołach Biskupich (własność prywatna).

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 11. Sytuacja pozaspoleczna Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże – zestawienie wskaźników

Sfera	Wskaźniki:	Gmina Kunów	Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże
Gospodarcza	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	3,57	2,36
	Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	3,66%	5,41%
	Udział podmiotów nowo zarejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	7,32%	2,7%
Środowiskowa	Ilość azbestu (kg) na 100 mieszkańców	51.708	70.913
Przestrzenno - funkcjonalna	Odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej	97,36%	91,38%
	Odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	45,2%	44,6%
	Odsetek budynków użyteczności publicznej z wejściem dostępnym dla osób z niepełnosprawnością ruchową	17,24%	20%
	Gęstość średnioważona przystanków	1,25	1,84
Techniczna	Odsetek budynków użyteczności publicznej, w których źródło ciepła jest nie ekologiczne	27,6%	40%
	Liczba budynków zabytkowych na km ²	0,3	1,97
	Odsetek budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	41,38%	40%

Źródło: dane UMiG w Kunowie.

Tabela 12. Główne problemy i potencjały Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

Problemy	Potencjały
<ul style="list-style-type: none"> – Podobszar należy do szybko wyludniających się części gminy. – Wyższy niż w gminie odsetek mieszkańców korzystających z świadczeń pomocy społecznej. Potrzeby społeczne związane z funkcjonowaniem na terenie lokali socjalnych usytuowanych w sołectwie Nietulisko Duże oraz powstającymi nowymi takimi budynkami. – Wysoka liczba popełnionych wykroczeń i przestępstw oraz zdarzeń komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. – Występowanie problemów edukacyjnych i wychowawczych związanych z potrzebami dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. – Niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej umożliwiającej aktywizację i integrację mieszkańców (np. świetlica). – Duże rozproszenie zabudowy, przekładające się na naturalne podziały i trudności związane z dostępem do podstawowej 	<ul style="list-style-type: none"> – Struktura wiekowa społeczności podobszaru korzystniejsza (młodsza) niż średnio w gminie. – Wysoka aktywność społeczna mieszkańców - w podobszarze działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich oraz dwie Ochotnicze Straże Pożarne. w Dołach Biskupich prężnie działa ponadto Stowarzyszenie „Witulini nad Świśliną”, a w Nietulisku Dużym Stowarzyszenie Nietulisko nad Świśliną oraz Ostrowieckie Stowarzyszenie Tenisowe „WINNER”. – Istniejąca baza instytucjonalno-lokalowa taka jak szkoła podstawowa, przedszkole, dwie remizy OSP (z których ta usytuowana w Dołach Biskupich znajduje się w złym stanie technicznym) oraz Środowiskowy Dom Samopomocy. – Historycznie cenne pozostałości zabudowań walcowni żelaza z XIX w. w Nietulisku Dużym.

<p>infrastruktury technicznej (kanalizacja, drogi, gaz, internet).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Postępująca degradacja prywatnej zabudowy po Fabryce Tektury w Dołach Biskupich. – Kurczenie się sektora gospodarczego, co przekłada się na obniżoną dostępność do podstawowych usług. – Wysoka w skali gminy ilość azbestu pozostałego do unieszkodliwienia na podobszarze.	<p>— Walory przyrodnicze podobszaru – m.in. zbiornik Wióry, rzeka Świślina, obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie.</p>
---	---

Źródło: Opracowanie własne.

4. Wizja oraz cele rewitalizacji wraz z kierunkami działań

4.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – pożądaný stan docelowy

W gminie Kunów w efekcie działań rewitalizacyjnych poprawiła się jakość życia mieszkańców oraz dostępność do usług społecznych, szczególnie tych dedykowanych osobom ze szczególnymi potrzebami takimi jak rodzice z małymi dziećmi, seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami. w obszarze rewitalizacji zapewnione zostały przestrzenie umożliwiające realizację działań wspierających aktywność i integrację społeczną mieszkańców, odpowiadających na zróżnicowane potrzeby kulturalne (oraz wzmacniających dumę i tożsamość lokalną.

W Podobszarze 1 wzmocnione zostały funkcje centrotwórcze i poszerzony został zakres dostępnych usług z uwzględnieniem potrzeb różnych grup

(młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami). Działania związane z modernizacją ulicy Warszawskiej, adaptacją starego spichlerza oraz połączeniem go z istniejącym terenem rekreacyjnym (plac zabaw, skatepark, orlik) znacząco poprawiły estetykę i ofertę centralnej przestrzeni publicznej miasta Kunowa. Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury Gminnego Centrum Kultury umożliwiło rozwój oferty kulturalnej i społecznej (WTZ, Klub Senior+), wzmacniając przy tym skalę działań realizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe. w odpowiedzi na potrzeby młodego pokolenia w dawnym spichlerzu stworzone zostało nowe miejsce spotkań i aktywności, co w połączeniu z rozwojem działalności Centrum Wolontariatu pozwoliło rozwinąć ofertę aktywnego, mądrego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego.

W Podobszarze 2 podjęte działania rewitalizacyjne pozwoliły na istotną poprawę jakości infrastruktury technicznej, poprawiając dostępność komunikacyjną i bezpieczeństwo mieszkańców podobszaru. Stworzona baza lokalowa zapewniła możliwość rozwoju działalności lokalnych Kół Gospodyń Wiejskich i stowarzyszeń oraz funkcjonowania świetlicy środowiskowej pozwalającej ograniczać zidentyfikowane problemy społeczne, edukacyjne i wychowawcze. Obiekty gospodarcze dawnej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym zostały dostosowane do nowych funkcji stwarzając wysokiej jakości, ważną lokalnie przestrzeń publiczną i dając impuls do rozwoju turystycznego miejsca. Wdrożenie Programu Aktywności Lokalnej pozwoliło na zintegrowanie społeczności i poprawę funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Poniżej zestawiono cele strategiczne określone dla Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań służącymi eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk:

Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.

Kierunki działań:

- 1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży.
- 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.

Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.

Kierunki działań:

- 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

Wskaźniki realizacji celów programu zostały omówione w części dotyczącej zarządzania oraz monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (rozdział 8).

4.3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy Kunów

Powiązanie GPR ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Kunów na lata 2021-2030

Aktualnie obowiązującym, najważniejszym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kunów na lata 2021-2030. Zakłada ona, iż rozwój lokalny gminy realizowany będzie w trzech kluczowych i najistotniejszych dla gminy obszarach rozwojowych wyznaczonych przez 3 cele strategiczne.

CEL STRATEGICZNY I: Kunów – miejsce przyjazne do życia i zamieszkania. To miejsce o korzystnych warunkach mieszkaniowych z dobrą infrastrukturą publiczną służącą codziennemu życiu mieszkańców.

Cel strategiczny i zoperacjonalizowany został poprzez 6 celów operacyjnych i określone w ich ramach kilkadziesiąt kierunków działań. w kontekście powiązania założeń i celu strategicznego z celami i kierunkami określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji należy wskazać:

- Cel operacyjny 1. Rozwój komunikacji z miastem subregionalnym i kluczowymi ośrodkami gospodarczymi w województwie i w kraju (kierunek działania m.in.: Rozwój infrastruktury drogowej na terenie gminy) – w jego założenia wpisuje się określony w GPR kierunek 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- Cel operacyjny: 2. Ochrona środowiska naturalnego i poprawa jakości powietrza (kierunki działań m.in.: Rozwój infrastruktury wodociągowej; Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej; Podniesienie świadomości mieszkańców w kierunku gospodarki niskoemisyjnej) - w jego założenia wpisuje się określony w GPR kierunek 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.

- Cel operacyjny: 3. Poprawa warunków i usług zdrowotnych oraz społecznych dla mieszkańców gminy (kierunki działań m.in.: Rewitalizacja zdegradowanych obszarów gminy; Rozwój infrastruktury i usług pomocy społecznej) - w jego założenia wpisuje się cały dokument GPR jako taki oraz określone w GPR kierunki: 1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- Cel operacyjny: 4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców (kierunek działań m.in. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej służącej bezpieczeństwu pieszych i rowerzystów) - w jego założenia wpisuje się określony w GPR kierunek 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- Cel operacyjny: 5. Poprawa warunków do zamieszkania i tworzenie nowych przestrzeni mieszkaniowych w gminie (kierunek działań m.in.: zapewnienie dobrze zorganizowanych przestrzeni publicznych, w tym z urządzoną zielenią) - w jego założenia wpisuje się określony w GPR kierunek 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- Cel operacyjny: 6. Rozwój instytucjonalny samorządu, przygotowanego na nowe wyzwania i nowe technologie (kierunek działań m.in. Partycypacja społeczna w zarządzaniu gminą) w jego założenia wpisują się określone w GPR kierunki: 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży oraz 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.

CEL STRATEGICZNY II: Kunów – miejsce, gdzie mogę się rozwijać. Tworzenie przestrzeni do rozwoju gospodarczego, społecznego i zawodowego mieszkańców.

Cel strategiczny II zoperacjonalizowany został poprzez 4 cele operacyjne i określone w ich ramach 21 kierunków działań. w kontekście powiązania

założeń II celu strategicznego z celami i kierunkami określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji należy wskazać:

- Cel operacyjny: 7. Podniesienie potencjału ekonomicznego i gospodarczego gminy - w jego założenia wpisuje się określony w GPR kierunek 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- Cel operacyjny: 8. Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców, wspieranie aktywności społecznej (kierunki działań m.in. Wspieranie aktywności społecznej i wolontariatu na terenie gminy; Rozwijanie miejsc aktywizacji społecznej i kulturowej w każdym sołectwie i miejscowości gminy) - w jego założenia wpisują się określone w GPR kierunki: 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży; 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych; 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług; 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- Cel operacyjny: 9. Wdrażanie technologii wspierających rozwój mieszkańców (kierunki działań m.in.: Podniesienie wiedzy i umiejętności mieszkańców w zakresie korzystania z technologii ICT) - w jego założenia wpisują się określone w GPR kierunki: 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży; 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.
- Cel operacyjny 10. Edukacja drogą do rozwoju mieszkańców (kierunki działań m.in. Rozwój opieki żłobkowej na terenie gminy; Poprawa warunków do prowadzenia edukacji podstawowej i przedszkolnej) - w jego założenia wpisują się określone w GPR kierunki: 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży; 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

CEL STRATEGICZNY III: Kunów – tu spędzam swój wolny czas. Ciekawa oferta spędzania wolnego czasu.

Cel strategiczny III zoperacjonalizowany został poprzez 2 cele operacyjne i określone w ich ramach 13 kierunków działań. w kontekście powiązania założeń III celu strategicznego z celami i kierunkami określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji należy wskazać:

- Cel operacyjny 11. Rozwój i tworzenie oferty spędzania wolnego czasu (kierunki działań m.in.: Zwiększenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji na terenie gminy; Rozwój miejsc integracji mieszkańców; Rozwój oferty kulturalnej gminy) - w jego założenia wpisują się określone w GPR kierunki: 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży; 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych; 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług; 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- Cel operacyjny 12. Ochrona dziedzictwa kulturowego, wykorzystanie posiadanego potencjału do rozwoju oferty turystycznej miasta i gminy (kierunki działań m.in. Zachowanie zabytków materialnych i niematerialnych przed degradacją i zapomnieniem; Utrwalanie i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego) – w jego założenia wpisuje się określony w GPR kierunek: 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.

Powiązanie GPR ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kunów na lata 2021-2025

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS) Miasta i Gminy Kunów na lata 2021-2025 określa trzy obszary priorytetowe, poprzez które będzie realizowany cel główny, czyli skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańców miasta i gminy, stwarzanie im

warunków do rozwoju, wzmacnianie rodzin, integrowanie społeczności lokalnej oraz zapobieganie występowaniu niekorzystnych zjawisk dysfunkcyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) koresponduje z obszarami i celami określonymi w SRPS w następujący sposób:

Obszar priorytetowy 1. Polityka prorodzinna i minimalizacja zjawisk

dysfunkcyjnych w środowisku rodzinnym. Obszar obejmuje trzy cele operacyjne takie jak: Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności z prawidłowym wypełnianiem swoich funkcji; Podejmowanie działań na rzecz zmniejszania zjawiska przemocy w rodzinie; Przeciwdziałanie uzależnieniom i zwalczanie ich skutków. w zakres tak nakreślonych celów wpisuje się przede wszystkim następujący kierunek działań proponowany w GPR: 1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Obszar priorytetowy 2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zwłaszcza osób niepełnosprawnych, chorych i starszych.

w obszarze wyznaczono trzy cele operacyjne takie jak: Zapobieganie marginalizacji i rozwój systemu wsparcia dla osób wykluczonych społecznie; Tworzenie warunków zaspakajania potrzeb seniorów; Poprawa warunków życia osób chorych i niepełnosprawnych. GPR przewiduje spójne z powyższymi celami kierunki działań takie jak:

- 1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.
- 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

Obszar priorytetowy 3. Stymulowanie rozwoju społecznego i poprawa standardu życia mieszkańców. Na obszar składają się cztery cele operacyjne, które są następujące: Rozwój infrastruktury społecznej; Stworzenie warunków

sprzyjających wzmocnieniu zasobów ludzkich; Oferta profesjonalnej pomocy społecznej i terapeutycznej; Integracja środowisk lokalnych. Do wskazanych w obszarze priorytetowym celów nawiązują kierunki działań wskazane w GPR takie jak:

- 1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży.
- 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

Powiązanie GPR z kierunkami rozwoju gminy Kunów określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kunów

Gminny Program Rewitalizacji wykazuje się spójnością z kierunkami dotyczącymi rozwoju przestrzennego określonymi w obowiązującym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kunów.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Kunów z dnia 30 marca 2023 formułuje główny cel polityki przestrzennej na terenie gminy jako: *Stworzenie zrównoważonego rozwoju gminy, społeczno - gospodarczego, który godziłby efektywne wykorzystanie zasobów gospodarczych, zwłaszcza wysokiej jakości gleb z jednoczesnym wdrażaniem zasad ekorozwoju oraz ochroną walorów przyrodniczych i kulturowych.*

Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji wpisują się w ten cel, m.in. poprzez koncentrację na poprawie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. w dokumencie Studium nakreślono dziesięć kierunków rozwoju struktury przestrzennej miasta i gminy. Gminny Program Rewitalizacji jest spójny

z wszystkimi, a bezpośrednio nawiązuje do czterech następujących kierunków:

Kierunek 3) Ochrona walorów kulturowych – jest spójny z kierunkami działań określonymi w GPR: 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych; 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

Kierunek 5) Rozbudowa i przebudowa infrastruktury technicznej oraz infrastruktury drogowej – koresponduje ze wskazanym w GPR kierunkiem działań 2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.

Kierunek 6) Poprawa rynku pracy i usług – nawiązuje do niego określony w GPR kierunek 2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.

Kierunek 7) Budowa i rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej – jest spójny z kierunkiem działań ujętym w GPR jako 2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.

Dodatkowo, w dokumencie Studium wskazano trzy strefy funkcjonalne gminy, w tym „Strefę rozwoju ośrodka Kunowa” jako miasto satelitarne drugiego co wielkości w województwie ośrodka miejskiego Ostrowca Świętokrzyskiego, której celem jest rozwijać funkcję lokalnego ośrodka w skali regionu i głównego ośrodka administracji, edukacji i kultury, aktywności gospodarczej i mieszkalnictwa gminy. Jest to spójne z założeniami GPR przyjętymi dla Podobszaru 1. Miasto Kunów.

5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W niniejszym rozdziale zostały zamieszczone zadania, które mają na celu przeciwdziałaniu zdiagnozowanym problemom na obszarze rewitalizacji gminy Kunów.

Zadania wypracowane zostały z udziałem interesariuszy biorących udział w działaniach partycypacyjnych i towarzyszących pracom nad Programem Rewitalizacji (formularz online do zgłaszania zadań i stworzenia „banku pomysłów, warsztaty strategiczne), część z nich została również zgłoszona przez przedstawicieli instytucji publicznych, w tym Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie.

Z uwagi na konieczność dokonania priorytetyzacji i wskazania przedsięwzięć kluczowych w kontekście zidentyfikowanych problemów i potrzeb, a równocześnie możliwych do realizacji, wszystkie projekty podzielone zostały na dwie grupy: przedsięwzięcia podstawowe oraz pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Przypisanie do poszczególnych kategorii wynikało ze zdiagnozowanych uwarunkowań społeczno-gospodarczo-przestrzennych oraz z zapotrzebowania społecznego wyrażonego w procesie partycypacyjnego wypracowywania Programu. Istotnym kryterium był także stopień przygotowania do wdrożenia konkretnego przedsięwzięcia/pomysłu (np. gotowy lub zaawansowany projekt) oraz zdolność realizacyjna podmiotu odpowiedzialnego (deklaracja gotowości do podjęcia się realizacji zadania).

5.1. Przedsięwzięcia podstawowe

Poniżej w tabeli zestawiono wszystkie przedsięwzięcia podstawowe, które zaplanowano do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030. w dalszej części rozdziału znajduje się szczegółowy opis każdego z tych przedsięwzięć ujęty w formę karty zadania.

Tabela 13. Przedsięwzięcia podstawowe Gminnego Programu Rewitalizacji – Podobszar 1. Miasto Kunów

Numer zadania	Tytuł zadania
1.1.	Zapewnienie nowoczesnej, wielofunkcyjnej infrastruktury na potrzeby Gminnego Centrum Kultury - rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie

Numer zadania	Tytuł zadania
1.2.	Utworzenie Klubu Malucha w Kunowie – zapewnienie oferty opiekuńczej dla dzieci do lat 3
1.3.	Uruchomienie Klubu Senior+
1.4.	Spichlerz spotkań – przebudowa budynku dawnego spichlerza w Kunowie wraz z otoczeniem na funkcje centrum aktywności społecznej
1.5.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 0656T - ul. Warszawska w Kunowie
1.6.	Rozwój oferty Centrum Wolontariatu przy szkole podstawowej w Kunowie
1.7.	Warsztat Terapii Zajęciowej – oferta działań dla osób z niepełnosprawnościami
1.8.	Rozbudowa stadionu LKS Stal Kunów dla ogólnodostępnych funkcji rekreacyjnych
1.9.	Przyjazne przestrzenie osiedlowe – montaż nowych ławek
1.10.	Poprawa dostępności miejsc parkingowych na osiedlu Langiewicza

Tabela 14. Przedsięwzięcia podstawowe Gminnego Programu Rewitalizacji – Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

Numer zadania	Tytuł zadania
2.1.	Program Aktywności Lokalnej dla mieszkańców osiedla budynków socjalnych w Nietulisku Dużym
2.2.	Remont budynku remizy strażackiej oraz uruchomienie świetlicy środowiskowej w Dołach Biskupich
2.3.	Zabezpieczenie i przebudowa obiektów gospodarczych dawnej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym z dostosowaniem ich do nowych funkcji
2.4.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1599T
2.5.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1600T
2.6.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1601T
2.7.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Doły Biskupie

Tabela 15. Przedsięwzięcia podstawowe Gminnego Programu Rewitalizacji – przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji

Numer zadania	Tytuł zadania
3.1	Program sąsiedzkich usług opiekuńczych

Podobszar 1. Miasto Kunów

Zadanie 1.1.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
<p style="text-align: center;">TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU</p> <p style="text-align: center;">Zapewnienie nowoczesnej, wielofunkcyjnej infrastruktury na potrzeby Gminnego Centrum Kultury - rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie</p>
<p style="text-align: center;">OPIS ZADANIA/PROJEKTU</p> <p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Budynek usytuowany przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie składa się z dwóch części: bryły głównej oraz łącznika z salą gimnastyczną i jej zapleczem. Bryła główna jest obiektem trzykondygnacyjnym, częściowo podpiwniczonym. Cały budynek wykonany został w technologii uprzemysłowionej, prefabrykowanej. Budynek stanowi własność Gminy Kunów i od 1 stycznia 2023 r. przeznaczony jest pod siedzibę Gminnego Centrum Kultury, niemniej jego stan techniczny nie pozwala na jego użytkowanie. Funkcjonuje tam jedynie Klub Sportowy Gryf korzystający z sali gimnastycznej.</p> <p>Mieszkańcy miasta i gminy Kunów nie mają aktualnie możliwości skorzystania z oferty kulturalnej w placówce, która mogłaby skupiać usługi społeczne i kulturalne. Jedyne taki obiekt stanowi Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, która jednak usytuowana jest w budynku niedostosowanym do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, a jej zaplecze lokalowe jest niewielkie i uniemożliwia rozwój prowadzonych działań. w centralnym dla gminy Podobszarze rewitalizacji 1 brakuje miejsca mogącego stanowić przestrzeń do realizacji oferty kulturalnej, ale i prowadzenia działań integracyjnych czy realizacji oddolnych pomysłów i inicjatyw dla różnych grup mieszkańców, w tym seniorów, którzy stanowią już 1/3 wszystkich mieszkańców Podobszaru. Wysoki jest także odsetek osób</p>

Zadanie 1.1.

z niepełnosprawnościami. w Podobszarze 1 brakuje zaplecza dla rozwoju aktywności III sektora, który jest silnie reprezentowany w Podobszarze - liczba organizacji pożytku publicznego na 1000 mieszkańców wynosi tu 1,84 przy wyniku gminnym na poziomie 1,7.

Koncepcja zadania:

Głównym celem przedsięwzięcia jest rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie pod funkcje społeczno - kulturalne. Dzięki działaniom modernizacyjnym możliwe będzie zwiększenie oferty socjalnej i kulturalnej poprzez utworzenie w budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej, sali teatralno-kinowej, siłowni, sal konferencyjnych, miejsca wystawowego, przestrzeni do spotkań mieszkańców. w zmodernizowanym budynku znajdzie się także miejsce dla organizacji i grup funkcjonujących w mieście Kunów – Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Kunowskiej, Klubu Senior+, Zespołu Śpiewaczego Kunowianie, kapeli Kunowianie oraz Ludowego Klubu Sportowego Gryf.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Wykorzystane zostaną m.in. następujące rozwiązania: winda, wyznaczone miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych, niwelacja terenu i ograniczenie krawężnikowania w otoczeniu obiektu, odpowiednie szerokości przejść, dostosowanie oznaczeń budynku.

Efekt zadania:

Efektom zadania będzie poprawa dostępności oferty społeczno – kulturalnej w Podobszarze dla różnych grup, w tym tych ze szczególnymi potrzebami. Wzrost jakości usług i działań realizowanych przez podmioty publiczne i pozarządowe oraz poprawa sytuacji osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie zaplecza dla prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Zadanie 1.1.	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
x	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
x	Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.] • Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych obiektów [szt.] • Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami [szt.] • Liczba osób korzystających z usług społecznych i kulturalnych rocznie [os.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów - Ul. Fabryczna 2, 27-415 Kunów	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Gmina Kunów	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2027	10.000.000,00

Zadanie 1.2.	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów	
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU	
Utworzenie Klubu Malucha w Kunowie – zapewnienie oferty opiekuńczej dla dzieci do lat 3	
OPIS ZADANIA/PROJEKTU	
<u>Stan istniejący:</u>	

Zadanie 1.2.

Na terenie Podobszaru rewitalizacji i całej gminy Kunów nie funkcjonuje placówka opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobek, klub malucha itp.). Biorąc pod uwagę funkcję Podobszaru 1 jako centrum usług publicznych mieszkańcy w badaniu CAWI wskazywali na brak żłobka/oferty opieki nad dziećmi do lat 3 i potrzebę rozwoju usług w tym zakresie.

Koncepcja zadania:

Celem zadania będzie uruchomienie Klubu Malucha i zapewnienie usług opieki nad dziećmi do lat 3 w budynku Publicznego Przedszkola w Kunowie. w rozbudowywanym budynku przedszkola planowane jest przygotowanie i wyposażenie pomieszczeń planowanych do wykorzystania na funkcje Klubu oraz dostosowanie przestrzeni zewnętrznej do potrzeb najmłodszych. Wyposażenie obejmować będzie meble w tym m.in. łóżeczka, przewijaki, krzesółka do karmienia, meble łazienkowe, pomoce dydaktyczne, zabawki, wykładziny, tekstylia itp. Docelowo Klub Malucha zapewni 13 miejsc opieki dla dzieci w wieku żłobkowym.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Klub Malucha będzie spełniał zasady dostępności architektonicznej zgodnie z ustawą o dostępności (np. podjazd i łazienka dla osób niepełnosprawnych).

Efekt zadania:

Zapewnienie oferty publicznej opieki nad dziećmi do lat 3. Zapewnienie warunków dla aktywności i rozwoju zawodowego rodziców małych dzieci.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

x	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
x	Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

Zadanie 1.2.	
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci objętych opieką rocznie [os.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – Publiczne Przedszkole w Kunowie, ul. Dziewulskiego 5	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Gmina Kunów	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024	1.000.000,00 zł

Zadanie 1.3.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Uruchomienie Klubu Senior+
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Na terenie Podobszaru rewitalizacji 1 co trzeci mieszkaniec podobszaru (32,6% ogółu) znajduje się w wieku 61+ i jest to o 6 punktów procentowych więcej niż przeciętnie w gminie Kunów (26,12%). Do szybciej starzejącej się części Podobszaru należy fragment osiedla Kunów Piaski (północna część podobszaru), gdzie udział mieszkańców w wieku 61+ sięga aż 38,42%.</p> <p>Obecnie dostępna oferta działań dla seniorów, służąca ich aktywizacji i realizacji potrzeb społecznych, kulturalnych czy rekreacyjnych bazuje na działalności Klubu Seniora + prowadzonego przez MGOPS w Kunowie i korzystającego z infrastruktury Gminy Kunów. Oferta istniejącego Klubu obejmuje zajęcia od pon. do pt., 8h w ciągu dnia i jest dalece niewystarczająca z uwagi na skalę grupy docelowej i istniejące zapotrzebowanie na ofertę senioralną w mieście i gminie.</p>

Zadanie 1.3.

Koncepcja zadania:

Celem zadania jest zapewnienie wsparcia seniorom – osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 lat i więcej – poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także usług w zakresie aktywności ruchowej i rekreacji, oferty edukacyjnej, kulturalnej i opiekuńczej. Przewiduje się następujące działania jakie realizowane będą w Klubie: zajęcia muzyczne/ taneczne, rękodzieło, aerobik/zajęcia ruchowe, rehabilitacja, zajęcia kulturalne (kino, teatr), Nordic Walking, zajęcia kulinarne, zajęcia komputerowe. Klub Senior+ stanowić będzie ośrodek wsparcia, o którym mowa w art. 51 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Wsparciem Klubu planuje się objąć 30 osób nieaktywnych zawodowo, które ukończyły 60 rok życia. Klub „Senior+” będzie klubem samopomocy i będzie komórką organizacyjną MGOPS. Zatrudnionych zostanie 2 pracowników na pół etatu oraz w zależności od potrzeb inni specjaliści w ramach umowy zlecenia. Klub będzie zapewniał tygodniowo co najmniej 20-godzinną ofertę usług (w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej – w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym).

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Klub Senior+ będzie spełniał zasady dostępności architektonicznej zgodnie z ustawą o dostępności oraz wymogi określone w ustawie o pomocy społecznej.

Efekt zadania:

Uruchomienie Klubu Senior+ pozwoli na zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera przestrzenno- funkcjonalna
---	---

Zadanie 1.3.	
Sfera środowiskowa Sfera techniczna	
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba seniorów korzystających z oferty Klubu Seniora rocznie [os.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – Gminne Centrum Kultury ul. Fabryczna 2, Kunów	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2026	400 000,00 zł

Zadanie 1.4.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Spichlerz spotkań – przebudowa budynku dawnego spichlerza w Kunowie wraz z otoczeniem na funkcje centrum aktywności społecznej
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Budynek dawnego spichlerza usytuowany w centrum miasta przy ul. Kościuszki w Kunowie, znajduje się obecnie w stanie ruiny, podlega dewastacji i stopniowej degradacji, wyłączony jest z jakiegokolwiek użytkowania. Położenie budynku w bezpośrednim sąsiedztwie centrum miasta (oddzielenie skarpgą od budynku UMiG, skateparku, placu zabaw) stanowi istotny potencjał do wykorzystania go jako miejsca służącego pobudzaniu aktywności społecznej. Wśród problemów dotyczących</p>

Zadanie 1.4.

Podobszar rewitalizacji lokalni eksperci wskazywali na brak miejsc/obiektów możliwych do wykorzystania jako przestrzeń spotkań dla mieszkańców, szczególnie starszej młodzieży szkolnej, która nie ma takiego miejsca, co jest szczególnie dotkliwe w sezonie jesienno -zimowym.

Koncepcja zadania:

Głównym celem przedsięwzięcia jest przebudowa budynku dawnego spichlerza wraz z zagospodarowaniem terenu wokół. Modernizacja budynku (obejmująca kompleksowe prace remontowe, w tym m.in. zamontowanie instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i elektrycznej) pozwoli na zachowanie jego dotychczasowego charakteru i wykorzystanie pod funkcje lokalnego centrum aktywności społecznej (Spichlerz aktywności). w zmodernizowanym budynku przygotowana zostanie sala konferencyjna, która wykorzystywana będzie jako miejsce spotkań dzieci i młodzieży, działań sąsiedzkich czy organizacji wydarzeń gminnych. Zadanie obejmie także zagospodarowanie terenu wokół spichlerza, wyposażenie w małą architekturę i połączenie z obszarem sportowo – rekreacyjnym wokół Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Wykorzystanie szczegółowych rozwiązań związanych z dostępnością zostanie zaplanowane na etapie prac projektowych.

Efekt zadania:

Efektom zadania będzie stworzenie w Podobszarze ogólnodostępnego miejsca służącego integracji i aktywizacji mieszkańców. Zrewitalizowany spichlerz będzie miejscem spotkań/spędzania czasu wolnego dostępnym dla młodzieży oraz innych grup mieszkańców, pozwoli także na poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, społecznych czy edukacyjnych w gminie.

Zadanie 1.4.	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
x	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
x	Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.] • Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych obiektów [szt.] • Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami [szt.] • Liczba osób korzystających z usług społecznych i kulturalnych rocznie [os.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów - ul. Kościuszki, 27-415 Kunów	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Gmina Kunów	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2027	10.000.000,00

Zadanie 1.5.	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów	
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU	
Rozbudowa drogi powiatowej nr 0656T - ul. Warszawska w Kunowie	
OPIS ZADANIA/PROJEKTU	
<u>Stan istniejący:</u>	
Droga powiatowa nr 0656T jest drogą jednojezdniową, dwukierunkową o nawierzchni bitumicznej. Klasa drogi Z. Wzdłuż jezdni zlokalizowane są	

Zadanie 1.5.

chodniki, zatoki autobusowe. Stan techniczny nawierzchni jezdni i chodników jest zły. Widoczne są koleiny, spękania, wykruszenia i załamania nawierzchni jezdni. Istniejący stan drogi wymaga podjęcia działań ze strony zarządcy drogi, mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu i usprawnienia transportu zbiorowego osób. Konieczna jest gruntowna rozbudowa drogi i obiektów mostowych w celu dostosowania do obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych dotyczących dróg publicznych.

Koncepcja zadania:

Projekt zakłada wykonanie:

- rozbudowy ul. Warszawskiej w Kunowie od skrzyżowania z drogą krajową nr 9 do skrzyżowania z ul. Rudzką,
- rozbudowy mostu na rzece Kamiennej,
- rozbiórki istniejącej kładki dla pieszych i budowę nowej kładki pieszo – rowerowej nad rzeką Kamienną,
- budowę ciągu pieszo – rowerowego,
- przebudowę: zjazdów, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego oraz skrzyżowań z drogami publicznymi.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

- Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego, pieszego i rowerowego i zwiększenie komfortu jazdy oraz poruszania się w sąsiedztwie drogi.
- Dostosowanie nośności drogi do obowiązujących przepisów oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej, w szczególności odprowadzania wód opadowych (kanalizacja deszczowa).

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

Sfera społeczna
Sfera gospodarcza

Zadanie 1.5.	
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
x	Sfera środowiskowa Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych / przebudowanych ciągów komunikacyjnych [km] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów - ul. Warszawska, 27-415 Kunów	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Powiat Ostrowiecki – Zarząd Powiatu	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024-2025	28.000.000,00

Zadanie 1.6.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Rozwój oferty Centrum Wolontariatu przy szkole podstawowej w Kunowie
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Zdaniem lokalnych ekspertów młodzież szkolna zamieszkująca Podobszar rewitalizacji, szczególnie ta w wieku nastoletnim, potrzebuje dodatkowej oferty spędzania czasu wolnego. z drugiej strony, aktywność społeczna mieszkańców rozumiana jako gotowość do podejmowania inicjatyw lokalnych czy działań na rzecz społeczności sąsiedzkiej jest niewielka, a grupa osób wymagających wsparcia rośnie (osoby starsze, niepełnosprawne, dzieci z problemami edukacyjnymi). Obecnie przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie</p>

Zadanie 1.6.

działa Szkolne Koło Wolontariatu, które angażuje do działań społecznych społeczność szkolną. Działalność Koła jest prężna i na bazie dotychczasowych doświadczeń jest możliwość rozwinięcia jego oferty i zaangażowania szerszej grupy osób do aktywności wolontarnej. Zapotrzebowanie na działania dobroczynne, pomocowe jest w gminie bardzo duże, a wolontariat może stanowić dobre uzupełnienie dostępnej oferty społecznej, wspiera także rozwijanie postaw obywatelskich i buduje poczucie sprawczości w ramach aktywnego spędzania czasu wolnego.

Koncepcja zadania:

Zadanie będzie polegało na utworzeniu Centrum Wolontariatu oraz włączenie do współpracy społeczności szkolnej z terenu gminy Kunów, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji (PSP w Nietulisku Dużym). Zakłada się rozbudowanie oferty wolontariatu oraz zaadaptowanie pomieszczenia w PSP w Kunowie, które będzie siedzibą lokalnego Centrum Wolontariatu. Miejsce takie jest potrzebne w celu organizacji spotkań i szkoleń dla wolontariuszy oraz przechowywania dokumentacji i materiałów z przeprowadzonych działań i akcji charytatywnych. Planuje się zaangażowanie 100 osób w formułę wolontariatu: nauczycieli, uczniów i rodziców oraz realizację stałych działań obejmujących:

- stałą i systematyczną współpracę z Domem Pomocy Społecznej w Kałkowie – Godowie;
- udział wolontariuszy w Serdeczniaku Kunowskim;
- udział w akcji charytatywnej „Szkółko Pomóż i Ty”, której organizatorem jest Fundacja na Rzecz Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych;
- udział w Ogólnopolskiej Akcji Zbiórki Żywności „Tak, pomagam”, zorganizowanej przez Caritas Polska;
- udział w akcjach charytatywnych na rzecz ludzi i zwierząt.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Zadanie 1.6.

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami. w wolontariat będą angażowane wszystkie osoby, które będą chciały nieść pomoc. Pomieszczenie Centrum Wolontariatu będzie znajdowało się na parterze budynku szkoły w Kunowie i będzie dostępne dla osób z trudnościami w poruszaniu się.

Efekt zadania:

Bezinteresowne zaangażowanie społeczności skupionej wokół Centrum Wolontariatu na rzecz potrzebujących pozytywnie wpłynie na postawy ludzi tworząc okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości wśród młodzieży. Pomoże także w rozwijaniu zainteresowań oraz zwiększy dostępność pożytecznych form spędzania czasu wolnego. Zaadaptowane pomieszczenie szkolnej poprawi warunki działania wolontariatu i umożliwi wdrażanie go w gminie na szerszą skalę.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- x Sfera społeczna
- Sfera gospodarcza
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa
- Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba wolontariuszy działających w Centrum Wolontariatu rocznie [os.]
- Liczba osób korzystających z usług wolontariackich rocznie [os.]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – Publiczna Szkoła Podstawowa w Kunowie, ul. Szkolna 1

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie

PARTNERZY w REALIZACJI

Ostrowieckie Centrum Wolontariatu,
Stowarzyszenie LGD „Krzemienny Krąg”

Zadanie 1.6.	
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024-2026	40.000,00 zł

Zadanie 1.7.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
<p>TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU</p> <p>Warsztat Terapii Zajęciowej – oferta działań dla osób z niepełnosprawnościami</p>
<p>OPIS ZADANIA/PROJEKTU</p> <p>Stan istniejący:</p> <p>Podobszar 1 na tle gminy wyróżnia wyższy udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle populacji. Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności wynosi dla analizowanego terenu 2,05% (w gminie jest to 1,24%). Oferta dedykowana osobom z niepełnosprawnościami jest bardzo ograniczona i wymaga wzmocnienia.</p> <p>Koncepcja zadania:</p> <p>W ramach zadania utworzony zostanie Warsztat Terapii Zajęciowej, który jest placówką dającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. Uczestnikami warsztatów mogą być osoby, które mają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej zawarte w orzeczeniu. Terapia prowadzona będzie na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika określającego formy i zakres rehabilitacji, metody i zakres nauki umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, umiejętności zawodowych, które pozwalają uczestniczyć w szkoleniu zawodowym albo</p>

Zadanie 1.7.

podjąć pracę. w programie wskazane zostaną także formy współpracy z rodziną lub opiekunami oraz planowane efekty rehabilitacji.

Planuje się WTZ, który oferował będzie wsparcie dla 40 osób z niepełnosprawnościami. Siedzibą Warsztatu będzie zmodernizowany budynek Gminnego Centrum Kultury przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie. w ramach WTZ funkcjonować będzie około 8 pracowni, w tym m.in. krawiecka, kulinarna, ogrodnicza itp.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Siedziba WTZ będzie spełniała zasady dostępności architektonicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą o dostępności. Zapewnione zostaną także niezbędne formy związane z dostępnością informacyjno – komunikacyjną.

Efekt zadania:

Powstanie placówki pozwoli na zapewnienie oferty aktywizacji społecznej i zawodowej dedykowanej dla osób niepełnosprawnych oraz umożliwi poprawę jakości życia i funkcjonowania społecznego osób objętych wsparciem, w szczególności mieszkańców Podobszaru 1.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera przestrzenno- funkcjonalna Sfera środowiskowa Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba osób objętych wsparciem Warsztatu Terapii Zajęciowej rocznie [os.]
- Liczba zajęć zrealizowanych w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej rocznie [szt.]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Zadanie 1.7.	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – Gminne Centrum Kultury ul. Fabryczna 2 Kunów	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Gmina Kunów	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2026-2027	1.000.000,00 zł

Zadanie 1.8.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Rozbudowa stadionu LKS Stal Kunów dla ogólnodostępnych funkcji rekreacyjnych
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Podobszar 1 obejmuje centralną część miasta, w której usytuowany jest także stadion Ludowego Klubu Sportowego Stal Kunów. Stadion jednak jest wykorzystywany do tej pory praktycznie łącznie pod funkcje klubowe, podczas gdy usytuowana na terenie osiedla Kunów szkoła podstawowa nie posiada terenu sportowego, brakuje także przygotowanej przestrzeni do organizacji dużych plenerowych wydarzeń ogólnogminnych, o charakterze sportowym, kulturalnym czy społecznym. Większe wykorzystanie terenów będących w dyspozycji Klubu, w tym również terenów przy rzece Kamienna, mogłoby stanowić potencjalną odpowiedź na ten problem i stworzyć centralną przestrzeń sportowo - kulturalną w gminie, dostępną dla mieszkańców i uczniów sąsiedniej szkoły.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p>

Zadanie 1.8.

W ramach zadania planowana jest modernizacja i rozbudowa infrastruktury stadionu obejmująca następujące działania:

- budowa nowych, zadaszonych trybun;
- modernizacja murawy;
- zapewnienie oświetlenia obiektu i modernizacja ogrodzenia;
- przygotowanie infrastruktury możliwej do wykorzystania pod wiaty/stragany dla zabezpieczenia funkcji gastronomiczno – handlowych,
- utworzenie strefy relaksu z placem zabaw (street workout, powierzchnia pod atrakcje dla dzieci),
- wyznaczenie i przygotowanie ścieżki edukacyjnej wzdłuż rzeki Kamiennej.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Umożliwienie szerszego wykorzystywania terenu stadionu wzmocni funkcje centralnej części miasta i poprawi dostępność oferty czasu wolnego dla mieszkańców w różnym wieku.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza
x	Sfera przestrzenno- funkcjonalna Sfera środowiskowa Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Powierzchnia zmodernizowanej przestrzeni [ha]
- Liczba wydarzeń organizowanych rocznie z wykorzystaniem zmodernizowanej przestrzeni [szt.]

Zadanie 1.8.	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – ul. Warszawska 54	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Gmina Kunów	LKS Stal Kunów
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2027-2030	2.500.000,00 zł

Zadanie 1.9.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Przyjazne przestrzenie osiedlowe – montaż nowych ławek
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>W Podobszarze 1 na osiedlach Langiewicza, Dziewulskiego i Prostej położonych jest 9 budynków, które są własnością Spółdzielni Mieszkaniowej w Kunowie. Aktualnie w przestrzeni osiedli brakuje miejsc, gdzie można spędzić czas wolny na powietrzu i odpocząć po szkole czy pracy. Szczególnie ważne jest to dla osób starszych (licznie zamieszkujących Podobszar 1), którym często brakuje sił na dłuższe spacerowanie i potrzebują miejsca w bezpośrednim sąsiedztwie, gdzie można komfortowo spędzić czas na zewnątrz, spotkać się z sąsiadami.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Głównym celem zadania jest zapewnienie podstawowych warunków dla integracji i wypoczynku dla osób zamieszkujących w budynkach wielorodzinnych osiedli Langiewicza, Dziewulskiego i Prostej. W ramach zadania przewidziany jest zakup i montaż ławek poprawiający jakość</p>

Zadanie 1.9.

i funkcjonalność przestrzeni osiedlowych oraz wspierających budowę relacji sąsiedzkich.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Idea zadania wpisuje się w założenia dostępności przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewniając dostęp do miejsc odpoczynku dla osób starszych, rodziców z małymi dziećmi i osób z trudnościami w poruszaniu się.

Efekt zadania:

- Poprawa warunków życia mieszkańców, w tym przede wszystkim osób o szczególnych potrzebach.
- Uatrakcyjnienie przestrzeni publicznych osiedli.
- Wzmacnianie relacji i integracja mieszkańców.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- x Sfera społeczna
- Sfera gospodarcza
- x Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa
- Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba zamontowanych elementów małej architektury [szt.]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – ul. Langiewicza 2,3,4, os. Dziewulskiego 1,2,3,4, ul. Prosta 8,15

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kunowie

PARTNERZY W REALIZACJI

-

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

2024

SZACUNKOWY KOSZT

10.000,00 zł

Zadanie 1.10.	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów	
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU	
Poprawa dostępności miejsc parkingowych na osiedlu Langiewicza	
OPIS ZADANIA/PROJEKTU	
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Tereny okalające budynki na ul. Langiewicza w Kunowie są własnością Spółdzielni Mieszkaniowej w Kunowie. Na osiedlu jest mało miejsc parkingowych (na 54 mieszkania jest tylko 10 miejsc parkingowych), brakuje szczególnie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych, co w znacznym stopniu utrudnia ich codzienne funkcjonowanie.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Celem zadania jest poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców. Przedsięwzięcie przyczyni się do poprawy stanu zagospodarowania terenu i jakości przestrzeni publicznej. W ramach zadania planuje się utworzenie nowych miejsc parkingowych, w tym miejsc przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.</p> <p><u>Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:</u></p> <p>Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami tj. zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości miejsc parkingowych dla ON.</p> <p><u>Efekt zadania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków życia mieszkańców, w tym przede wszystkim osób o szczególnych potrzebach (osób z niepełnosprawnościami). – Poprawa jakości i ładu przestrzeni publicznych na terenie osiedla Langiewicza. 	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza

Zadanie 1.10.	
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia terenu zagospodarowana pod parkingi [m2] • Ilość nowych miejsc parkingowych [szt.] • Ilość miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych [szt.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów – ul. Langiewicza 2,3,4	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kunowie	-
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024	45.000,00 zł

Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

Zadanie 2.1.
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Program Aktywności Lokalnej dla mieszkańców osiedla budynków socjalnych w Nietulisku Dużym
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>W Podobszarze 2, na terenie sołectwa Nietulisko Duże, w bliskiej odległości zabytkowej walcowni żelaza, powstaje osiedle budynków socjalnych obejmujące 9 domków, a w nich 18 mieszkań. Zasiedlenie budynków planowane jest w 2024 r. w każdym domku będą dwa mieszkania dla rodzin</p>

Zadanie 2.1.

cztero- lub pięcioosobowych. Mieszkania te przeznaczone będą dla osób dotkniętych ubóstwem lub dla osób już pozbawionych domu. Stworzenie w tej części gminy osiedla mieszkań socjalnych niesie za sobą wyzwania związane potrzebą integrowania ich mieszkańców ze społecznością sołectwa oraz podejmowania działań pomocowych i samopomocowych w grupie lokalnej.

Koncepcja zadania:

Celem zadania jest wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców osiedla budynków socjalnych oraz realizacja działań na rzecz zintegrowania społeczności osiedla i społeczności sołectwa. Uczestnicy Programu Aktywności Lokalnej mogą liczyć na wsparcie w formie:

- środowiskowej pracy socjalnej mającej na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz
- działań o charakterze środowiskowym. Działania o charakterze środowiskowym to inicjatywy integracyjne obejmujące: przygotowanie i wsparcie działań indywidualnych, np. spotkania z grupami docelowymi; edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych dla mieszkańców; organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym czy turystycznym.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Efektem zadania będzie poprawa społecznego funkcjonowania społeczności osiedla oraz zbudowanie pozytywnej relacji ze społecznością sołectwa i dobrego wizerunku miejsca.

Zadanie 2.1.	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych Programem Aktywności Lokalnej [os.] • Liczba zorganizowanych wydarzeń, spotkań [szt.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2024-2026	300.000,00 zł

Zadanie 2.2.	
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU	
Remont budynku remizy strażackiej oraz uruchomienie świetlicy środowiskowej w Dołach Biskupich	
OPIS ZADANIA/PROJEKTU	
<u>Stan istniejący:</u>	
Mieszkańcy Podobszaru 2 zgodnie wskazywali na problemem niewystarczającej oferty czasu wolnego (szczególnie dla dzieci i młodzieży), ale także braku miejsca, w którym mieszkańcy mogliby zorganizować sobie	

Zadanie 2.2.

czas we własnym zakresie. Brak ten szczególnie widoczny jest w tzw. górnej części Dołów Biskupich, w których jedyny obiekt publiczny – remiza strażacka znajduje się w złym stanie technicznym. Wszystkie otwory (okna i drzwi) są do wymiany, przeciekający dach pokryty jest eternitem falistym. Budynek jest ogrzewany z kominka i z uwagi na nieszczelne okna i drzwi, zimą jest w nim często za zimno, aby móc organizować spotkania czy wydarzenia. w budynku mają siedzibę miejscowi strażacy (OSP) oraz Koło Gospodyń Wiejskich. Do dyspozycji jest jedna sala, w której znajduje się tylko jedno gniazdko elektryczne, mała kuchenka i 1 wspólna łazienka. Brakuje również kotłowni, bez której niemożliwa jest zmiana ogrzewania na gazowe. Budynek od fontu ogrodzony jest blachą. Podobszar 2 Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże cechują się wysoką aktywnością społeczną mieszkańców – działają tu prężnie Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne i stowarzyszenia (m.in. Stowarzyszenie „Witulini nad Świśliną”). Zły stan remizy uniemożliwia jednak wykorzystanie potencjału tych podmiotów, których oferta jest ograniczona z uwagi na brak zaplecza lokalowego.

Koncepcja zadania:

Zadanie zakłada kompleksową modernizację, w tym termomodernizację budynku istniejącej remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Dołach Biskupich. Istnieje potrzeba rozbudowy remizy z uwzględnieniem przestrzeni dla OSP i KGW - oddzielnych pomieszczeń, w których można prowadzić warsztaty i inne zajęcia, szatni oraz zaplecza/składziku. Konieczna jest dobudowa kotłowni, wymiana przyłączy i przewodów elektrycznych, wymiana dachu, otworów okiennych i drzwiowych, ocieplenie budynku i zamontowanie instalacji fotowoltaicznej. Rozbudowany budynek stanowiłby centrum aktywności lokalnej, z którego korzystać będą strażacy (27 osób), członkowie KGW (31 osób) oraz dzieci i mieszkańcy podczas organizowanych spotkań i wydarzeń. w ramach prac zagospodarowany zostanie także teren zielony w bezpośrednim sąsiedztwie remizy -

Zadanie 2.2.

wymiana ogrodzenia, zamontowanie urządzeń zabawowych dla dzieci oraz siłowni zewnętrznej dla dorosłych.

Docelowo obiekt będzie spełniał dwa zadania, które będą integrować mieszkańców w miejscu ich zamieszkania. Pełnił będzie funkcje remizy strażackiej oraz świetlicy wiejskiej i środowiskowej dla mieszkańców.

w wyremontowanym budynku, poza podstawową funkcją

zabezpieczającą działanie OSP, realizowane będą następujące funkcje:

- placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w formie świetlicy środowiskowej zapewniająca profilaktykę społeczną skierowaną do dzieci i ich rodzin;
- siedziba lokalnych grup i organizacji oraz realizacja oferty społeczno – kulturalnej Koła Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszenia „Witulin nad Świśliną”;
- świetlica wiejska stanowiąca otwartą przestrzeń spotkań i integracji sąsiedzkiej, organizacji wydarzeń, realizacji pomysłów i działań obywatelskich, edukacyjnych.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Szczegółowe dostępciościowe rozwiązania architektoniczno – urbanistyczne zaplanowane zostaną w projekcie technicznym inwestycji.

Efekt zadania:

W efekcie realizacji zadania:

- zapewnione zostanie dostępne dla mieszkańców miejsce i oferta integracyjno – aktywizująca;
- możliwe będzie świadczenie na miejscu usług wsparcia rodzin i edukacji uczniów;
- zapewnione zostanie miejsce dla aktywności fizycznej mieszkańców, w tym seniorów;

Zadanie 2.2.	
– rozwinie się oferta działań realizowanych przez lokalny sektor pozarządowy i zwiększy aktywność ich członków.	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
x	Sfera środowiskowa
x	Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.] • Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych obiektów [szt.] • Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami [szt.] • Liczba osób korzystających z usług społecznych i kulturalnych rocznie [os.] • Liczba dzieci objętych wsparciem świetlicy środowiskowej rocznie [os.] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Działka nr ewidencyjny 49/2, obręb Doły Biskupie - Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Gmina Kunów	MGOPS Kunów, OSP Doły Biskupie, KGW, Stowarzyszenia „Wituliny nad Świśliną”
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2026	3.500.000,00 zł

Zadanie 2.3.
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

Zadanie 2.3.

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Zabezpieczenie i przebudowa obiektów gospodarczych dawnej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym z dostosowaniem ich do nowych funkcji

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Walcownia powstała z inicjatywy Stanisława Staszica w 1816, jej budowa finansowana była przez księcia Ksawerego Druckiego – Lubeckiego i Bank Polski (1833-1846). w 1903 roku zakład został zniszczony przez powódź. Zamknięto go w 1905 roku.

Projekt realizowany będzie na terenie zabytkowego układu urbanistyczno – przemysłowego w Nietulisku Fabrycznym (Nietulisko Duże), w skład, którego wchodziły: walcowania żelaza, układ wodny i osiedle fabryczne. Na osi podłużnej obiektu, nazywanej produkcyjną, umiejscowiono zbiornik wodny, kanał i budynek walcowni. Na osi poprzecznej, nazywaną komunikacyjną, wzniesiono zabudowania fabryczne (suszarnia, portiernia, wartownia, stajnia mała, budynek zarządu dyrekcji, budynek stajni i magazynu wyrobów). Zespół urbanistyczno-przemysłowy Nietuliska Fabrycznego wpisany jest do rejestru zabytków nieruchomych i stanowi zabytek techniki, w stanie trwałej ruiny. Obecnie pozostałości budynków użytkowane są przez Szkołę Podstawową im. Stanisława Staszica w Nietulisku oraz w części pozostawione jako trwała ruina na terenie będącym własnością Gminy Kunów. Obiekt ma istotne znaczenie dla mieszkańców Podobszaru jako znaczący element lokalnej tożsamości i dumy oraz świadek historii miejsca. Aktualnie jest jednak przestrzenią zarośniętą, uznawaną za niebezpieczną, gdzie spotykają się osoby/grupki spożywające alkohol i nie ma wyznaczonych bezpiecznych miejsc do spacerowania czy odpoczynku. Wielkość terenu około 13 ha i jego historia stanowi olbrzymi potencjał rozwojowy dla Podobszaru i jego mieszkańców (m.in. użytkowników osiedla

Zadanie 2.3.

budynków socjalnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu, oddzielonych od niego wyłącznie drogą krajową).

Koncepcja zadania:

Zakres projektu obejmuje zabezpieczenie ruin starej walcowni dla turystycznego udostępnienia osobom zwiedzającym. Przedsięwzięcie zakłada utworzenie Muzeum na Otwartym Powietrzu, punktu obsługi turystów oraz realizacji wydarzeń o charakterze turystyczno – społecznym takich jak np. kino letnie, koncerty pod chmurką, plenery fotograficzno - malarskie itp. w ramach zadania przygotowana zostanie infrastruktura służąca zabezpieczeniu i wykorzystaniu przestrzeni terenu zabytkowego pod nowe funkcje: turystyczną oraz społeczno -integracyjną (miejsce ważne dla mieszkańców, wzmocnienie tożsamości lokalnej i dumy z małej ojczyzny). Część terenu zostanie wykorzystana w celu rekonstrukcji starożytnej osady związanej z hutnictwem, remonty obiektów starej walcowni będą nawiązywały do działalności produkcyjnej Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Zrewitalizowana przestrzeń Walcowni stanowić będzie miejsce realizacji oferty społecznej i kulturalnej dla mieszkańców, przestrzeń spotkań, spacerów, wydarzeń. Poprawi jakość przestrzeni dostępnej dla mieszkańców Podobszaru, w tym mieszkańców osiedla domów socjalnych położonych w bezpośrednim otoczeniu miejsca. Stanowić będzie równocześnie jedną z najważniejszych atrakcji turystycznych gminy Kunów.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

Celem jest zachowanie i zabezpieczenie obiektów gospodarczych, zabytków techniki o dużej wartości naukowej i randze obiektu historycznego oraz wykorzystanie istniejącego potencjału kulturowego i turystycznego

Zadanie 2.3.

Terenu Walcowni. Działanie będzie miało korzystny wpływ na społeczność obszaru zapewniając nową przestrzeń do realizacji oferty społeczno-kulturalnej i przywracając wartość miejsca ważnego lokalnie. Wzmocni także gospodarkę lokalną poprzez wzrost ruchu turystycznego i możliwość rozwoju działalności okołoturystycznej.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- x Sfera społeczna
- x Sfera gospodarcza
- x Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa
- x Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Powierzchnia zmodernizowanej przestrzeni publicznej [m²]
- Liczba wydarzeń zorganizowanych w oparciu o zmodernizowaną przestrzeń publiczną rocznie [szt.]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Działka nr ewidencyjny 686/5, obręb Nietulisko Duże - Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Gmina Kunów	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2026	8.000.000,00

Zadanie 2.4.

Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1599T

Zadanie 2.4.

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Stan techniczny drogi powiatowej nr 1599T Nietulisko Duże – Doły Biskupie – Waśniów jest zły. Konieczny jest gruntowny remont/przebudowa drogi wraz ze zjazdami i skrzyżowaniami.

Koncepcja zadania:

W ramach zadania zakłada się wymianę nawierzchni bitumicznej jezdni wraz z okrawężnikowaniem, remont/przebudowę skrzyżowań z drogami podporządkowanymi, chodników, zjazdów oraz zatok autobusowych i miejsc postojowych. Zasadnym jest również wykonanie wymiany oznakowania pionowego i wykonanie oznakowania poziomego. Realizacja przedsięwzięcia będzie stanowić istotne usprawnienie warunków komunikacyjnych i wpłynie pozytywnie na sytuację społeczno – gospodarczą Podobszaru. Przyczyni się także do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawy jakości środowiska.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

- Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej.
- Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu jazdy uczestników ruchu drogowego.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej Podobszaru.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
	Sfera środowiskowa
	Sfera techniczna

Zadanie 2.4.	
WSKAŹNIKI	
<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych / przebudowanych ciągów komunikacyjnych [km] 	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY w REALIZACJI
Powiat Ostrowiecki – Zarząd Powiatu	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2026	10.000.000,00

Zadanie 2.5.
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU
Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1600T
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>Droga powiatowa nr 1600T Godów – Doły Biskupie jest drogą jednojezdniową, dwukierunkową o nawierzchni bitumicznej. Klasa drogi Z. Stan techniczny nawierzchni jezdni jest zły. Widoczne są koleiny, spękania, wykruszenia i załamania nawierzchni jezdni.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>W ramach zadania zakłada się wymianę nawierzchni bitumicznej jezdni, remont/przebudowę skrzyżowań z drogami podporządkowanymi i zjazdów. Zasadnym jest również wykonanie wymiany oznakowania pionowego i wykonanie oznakowania poziomego. Realizacja przedsięwzięcia będzie stanowić istotne usprawnienie warunków komunikacyjnych i wpłynie</p>

Zadanie 2.5.

pozytywnie na sytuację społeczno – gospodarczą Podobszaru. Przyczyni się także do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawy jakości środowiska.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

- Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej.
- Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu jazdy uczestników ruchu drogowego.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej Podobszaru.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

x Sfera społeczna
Sfera gospodarcza
Sfera przestrzenno-
funkcjonalna
Sfera środowiskowa
Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Długość zmodernizowanych / przebudowanych ciągów komunikacyjnych [km]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

PARTNERZY w REALIZACJI

Powiat Ostrowiecki – Zarząd Powiatu

Nie dotyczy

SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI

SZACUNKOWY KOSZT

2025-2026

8.000.000,00

Zadanie 2.6.

Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU

Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1601T

OPIS ZADANIA/PROJEKTU

Stan istniejący:

Droga powiatowa nr 1601T Doły Biskupie – Kunów jest drogą jednojezdniową, dwukierunkową o nawierzchni bitumicznej. Klasa drogi Z. Stan techniczny nawierzchni jezdni jest zły. Widoczne są koleiny, spękania, wykruszenia i załamania nawierzchni jezdni. Istniejący stan drogi wymaga podjęcia działań ze strony zarządcy drogi, mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu i usprawnienia transportu.

Koncepcja zadania:

W ramach zadania zakłada się wymianę nawierzchni bitumicznej jezdni, remont/przebudowę skrzyżowań z drogami podporządkowanymi i zjazdów. Zasadnym jest również wykonanie wymiany oznakowania pionowego i wykonanie oznakowania poziomego. Realizacja przedsięwzięcia będzie stanowić istotne usprawnienie warunków komunikacyjnych i wpłynie pozytywnie na sytuację społeczno – gospodarczą Podobszaru. Przyczyni się także do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawy jakości środowiska.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz zasad uniwersalnego projektowania z uwzględnieniem wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

- Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej.
- Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu jazdy uczestników ruchu drogowego.

Zadanie 2.6.	
– Poprawa dostępności komunikacyjnej Podobszaru.	
ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU	
x	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera przestrzenno-funkcjonalna Sfera środowiskowa Sfera techniczna
WSKAŹNIKI	
• Długość zmodernizowanych / przebudowanych ciągów komunikacyjnych [km]	
LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU	
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI	PARTNERZY W REALIZACJI
Powiat Ostrowiecki – Zarząd Powiatu	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025-2026	8.000.000,00

Zadanie 2.7.	
Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU	
Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Doły Biskupie	
OPIS ZADANIA/PROJEKTU	
<u>Stan istniejący:</u>	
Objęta zasięgiem Podobszaru rewitalizacji 2 miejscowość Doły Biskupie nie posiada dostępu do kanalizacji sanitarnej. Przekłada się to na konieczność korzystania z szamb, ewentualnie przydomowych oczyszczalni ścieków	

Zadanie 2.7.

i stanowi zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych, szczególnie rzeki Świśliny.

Koncepcja zadania:

W ramach zadania planowana jest budowa sieci kanalizacyjnej o długości 5 km wraz z trzema przepompowniami ścieków. Docelowo, nowo wybudowana sieć kanalizacyjna pozwoli na podłączenie do niej gospodarstw domowych z terenu sołectwa Doły Biskupie zamieszkiwanych przez ok. 430 osób.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania oraz wymogów osób ze szczególnymi potrzebami.

Efekt zadania:

- Poprawa warunków zamieszkiwania w Podobszarze poprzez zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej.
- Poprawa standardów środowiskowych i zabezpieczenie jakości wód.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

	Sfera społeczna
	Sfera gospodarcza
x	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
x	Sfera środowiskowa
	Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba osób objętych podłączeniem do sieci kanalizacyjnej [os.]
- Długość nowej sieci kanalizacyjnej [km]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże – miejscowość Doły Biskupie

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

PARTNERZY w REALIZACJI

Zadanie 2.7.	
Gmina Kunów	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2027-2030	10.000.000,00

Przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji

Zadanie 3.1.
Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów oraz Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże
TYTUŁ ZADANIA/PROJEKTU Program sąsiedzkich usług opiekuńczych
OPIS ZADANIA/PROJEKTU
<p><u>Stan istniejący:</u></p> <p>W obu podobszarach rewitalizacji rośnie ustawicznie grupa osób starszych i niepełnosprawnych wymagających działań wspierających, w tym opiekuńczych. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obecnie świadczy tego typu pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowanych przez opiekunki zatrudnione w MGOPS. Skala zapotrzebowania na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania z roku na rok wzrasta w bardzo szybkim tempie, a pomoc instytucjonalna nie jest w stanie nadążyć za zapotrzebowaniem. Wypełnienie luk w tym zakresie stanowić może pozainstytucjonalna formuła świadczenia wsparcia - pomoc sąsiedzka stanowiąca nową możliwość świadczenia usług opiekuńczych i uwzględniona w nowelizacji ustawy o pomocy społecznej.</p> <p><u>Koncepcja zadania:</u></p> <p>Głównym celem zadania jest zapewnienie sąsiedzkich usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno – pielęgnacyjną (przez którą należy</p>

Zadanie 3.1.

rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji) oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem miejscu zamieszkania osoby potrzebującej takiej pomocy.

Średniorocznie zakłada się objęcie rocznie około 20 osób opiekuńczą pomocą sąsiedzka. Zadanie obejmuje:

- rekrutację i przygotowanie osób mogących świadczyć pomoc sąsiedzka;
- kontraktowanie i realizację usług opiekuńczych zgodnie z ustaleniami;
- stały, bieżący monitoring i ewaluację świadczonych usług oraz działania na rzecz uzupełniania/rozszerzania grupy osób świadczących pomoc sąsiedzka w gminie.

Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami:

Realizacja zadania będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności – usługi świadczone będą w miejscu zamieszkania odbiorców.

Efekt zadania:

Efektom zadania będzie poprawa dostępności usług opiekuńczych oraz wzmocnienie relacji i kontaktów sąsiedzkich w obszarze rewitalizacji.

ODDZIAŁYWANIE ZADANIA/PROJEKTU

- x
- Sfera społeczna
  - Sfera gospodarcza
  - Sfera przestrzenno-funkcjonalna
  - Sfera środowiskowa
  - Sfera techniczna

WSKAŹNIKI

- Liczba osób świadczących pomoc sąsiedzka rocznie – liczba podpisanych umów [os.]
- Liczba osób objętych pomocą sąsiedzka rocznie [os.]

LOKALIZACJA ZADANIA/PROJEKTU

Obszar rewitalizacji – Podobszar rewitalizacji 1 i Podobszar rewitalizacji 2

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DO REALIZACJI

PARTNERZY w REALIZACJI

Zadanie 3.1.	
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie	Nie dotyczy
SZACUNKOWY TERMIN REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
2025 - 2029	6.228.000,00

Tabela 16. Lista projektów, które będą podlegały opinii co do możliwości ich finansowania w ramach instrumentu IIT z Programu FEŚ 2021-2027, tj. Działania 6.2 Rewitalizacja miast oraz Działania 6.5 Rewitalizacja obszarów innych niż obszary miejskie wraz z szacowaną wartością dofinansowania oraz szacunkowymi wartościami wskaźników produktu i rezultatu określonymi w Programie dla Priorytetu VI.

Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Szacowana wartość dofinansowania (zł)
1.1.	Zapewnienie nowoczesnej, wielofunkcyjnej infrastruktury na potrzeby Gminnego Centrum Kultury - rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie	Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,5936 ha	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 500 osoby odwiedzające/rok	8.500.00,00
1.4.	Spichlerz spotkań – przebudowa budynku dawnego spichlerza w Kunowie wraz z otoczeniem na funkcje centrum aktywności społecznej	Podobszar rewitalizacji 1. Miasto Kunów	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,2623 ha	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 500 osoby odwiedzające/rok	8.500.000,00

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030

Numer zadania	Tytuł przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Szacowana wartość dofinansowania (zł)
2.2.	Remont budynku remizy strażackiej oraz uruchomienie świetlicy środowiskowej w Dołach Biskupich	Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,7083 ha		2.975.000,00
2.3.	Zabezpieczenie i przebudowa obiektów gospodarczych dawnej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym z dostosowaniem ich do nowych funkcji	Podobszar rewitalizacji 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 2 szt. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 13,78 ha	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 500 osoby odwiedzające/rok	6.800.000,00

5.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej wymieniono typy/rodzaje projektów realizujących kierunki działań określone dla Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030. Typy dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (dotyczących wyznaczonego w gminie obszaru rewitalizacji/poszczególnych podobszarów) to:

- modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, teleinformatycznej, drogowej);
- termomodernizacja i wymiana źródeł ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej (biblioteka, przychodnia) i budynkach mieszkalnych;
- wyposażenie budynków użyteczności publicznej w instalacje fotowoltaiczne;
- zwiększenie dostępności architektonicznej dla osób o szczególnych potrzebach (biblioteka, przychodnia, przestrzenie publiczne);
- budowanie postaw i promowanie zachowań pro środowiskowych wśród mieszkańców;
- rozwój oferty wspierającej aktywność społeczną, dedykowanej dla różnych grup wiekowych, w tym młodzieży i seniorów;
- rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej (m.in. ścieżka pieszo-rowerowa wzdłuż rzeki Świśliny);
- modernizacja istniejących placów zabaw i boisk sportowych;
- uruchomienie informacji turystycznej i utworzenie „questu” – ścieżki edukacyjnej, turystycznej po terenie ruin walcowni;
- zagospodarowanie kamieniołomu w Dołach Opacich – uporządkowanie, wyeksponowanie terenu dla mieszkańców i turystów;
- odnowa zabudowy po Fabryce Tektury w Dołach Biskupich;

- rozwój oferty wykorzystującej przyrodnicze atuty obszaru – m.in. zbiornik Wióry, rzeka Świślina, obszar Natura 2000 Wzgórza Kunowskie;
- działania na rzecz utylizacji azbestu pozostałego do unieszkodliwienia;
- realizacja działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i wzmocnienia lokalnego sektora gospodarczego;
- działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego;
- wsparcie rozwoju oferty realizowanej przez lokalne stowarzyszenia.

6. Ramy finansowe

Niniejszy rozdział przedstawia ramowy plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030. Gminny Program Rewitalizacji będzie wdrażany z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł finansowych.

Koszt wszystkich planowanych przedsięwzięć podstawowych został oszacowany na poziomie: **107.023.000,00 zł.**

Koszty oraz możliwe źródła finansowania poszczególnych przedsięwzięć podstawowych zestawiono poniższej Tabeli.

Tabela 17. Plan finansowy przedsięwzięć podstawowych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030.

I.p.	Tytuł zadania/projektu	Wartość zadania [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
Podobszar 1. Miasto Kunów				
1.1.	Zapewnienie nowoczesnej, wielofunkcyjnej infrastruktury na potrzeby Gminnego Centrum Kultury - rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie	10.000.000,00	2025-2027	Budżet gminy, PR FEŚ, RFPŁ: PIS, budżet państwa

I.p.	Tytuł zadania/projektu	Wartość zadania [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
1.2.	Utworzenie Klubu Malucha w Kunowie – zapewnienie oferty opiekuńczej dla dzieci do lat 3	1.000.000,00	2024	Budżet gminy, KPO, FERS, budżet państwa
1.3.	Uruchomienie Klubu Senior+	400.000,00	2025-2026	Budżet gminy, PR FEŚ, budżet państwa - MRiPS
1.4.	Spichlerz spotkań – przebudowa budynku dawnego spichlerza w Kunowie wraz z otoczeniem na funkcje centrum aktywności społecznej	10.000.000,00	2025-2027	Budżet gminy, PR FEŚ, RFPŁ: PIS, budżet państwa
1.5.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 0656T - ul. Warszawska w Kunowie	28.000.000,00	2024-2025	Budżet powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
1.6.	Rozwój oferty Centrum Wolontariatu przy szkole podstawowej w Kunowie	40.000,00	2024-2026	Budżet gminy, Korpus Solidarności
1.7.	Warsztat Terapii Zajęciowej – oferta działań dla osób z niepełnosprawnościami	1.000.000,00	2026-2027	Budżet gminy, PR FEŚ, FERS, PFRON, budżet państwa
1.8.	Rozbudowa stadionu LKS Stal Kunów dla ogólnodostępnych funkcji rekreacyjnych	2.500.000,00	2027-2030	Budżet gminy, PR FEŚ, RFPŁ: PIS, budżet państwa
1.9.	Przyjazne przestrzenie osiedlowe – montaż nowych ławek	10.000,00	2024	Środki Spółdzielni Mieszkaniowej w Kunowie, PR FEŚ, PFRON

I.p.	Tytuł zadania/projektu	Wartość zadania [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
1.10.	Poprawa dostępności miejsc parkingowych na osiedlu Langiewicza	45.000,00	2024	Środki Spółdzielni Mieszkaniowej w Kunowie, PR FEŚ, PFRON
Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże				
2.1.	Program Aktywności Lokalnej dla mieszkańców osiedla budynków socjalnych w Nietulisku Dużym	300.000,00	2024-2026	Budżet gminy, PR FEŚ, FERS, MRIPS - budżet państwa
2.2.	Remont budynku remizy strażackiej oraz uruchomienie świetlicy środowiskowej w Dołach Biskupich	3.500.000,00	2025-2026	Budżet gminy, PR FEŚ, RFPŁ: PIS, budżet państwa
2.3.	Zabezpieczenie i przebudowa obiektów gospodarczych dawnej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym z dostosowaniem ich do nowych funkcji	8.000.000,00	2025-2026	Budżet gminy, PR FEŚ, RFPŁ: PIS, budżet państwa
2.4.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1599T	10.000.000,00	2025-2026	Budżet powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
2.5.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1600T	8.000.000,00	2025-2026	Budżet powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
2.6.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1601T	8.000.000,00	2025-2026	Budżet powiatu, Rządowy

I.p.	Tytuł zadania/projektu	Wartość zadania [zł]	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania
				Fundusz Rozwoju Dróg
2.7.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Doły Biskupie	10.000.000,00	2027-2030	Budżet gminy, PR FEŚ, RFPŁ: PIS, budżet państwa
Przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji				
3.1	Program sąsiedzkich usług opiekuńczych	6.228.000,00	2025-2029	Budżet gminy, PR FEŚ, FERS, MRIPS - budżet państwa

7. Zasady tworzenia i wdrażania

(włączenie interesariuszy,

kompleksowość, komplementarność)

7.1. Kompleksowość programu rewitalizacji

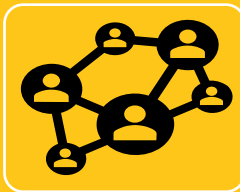
Program Rewitalizacji zakłada przedsięwzięcia wprowadzające kompleksową, wielopłaszczyznową zmianę na obszarze rewitalizacji w powiązaniu do potrzeb i problemów zdiagnozowanych w wyniku analizy sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Wyznaczone w Programie kierunki działań oraz przedsięwzięcia podstawowe odnoszą się do ww. sfer istotnych w kontekście rewitalizacji, adekwatnie do zdiagnozowanych dla obszaru rewitalizacji problemów i potrzeb.

Zamieszczona poniżej grafika obrazuje powiązania i oddziaływania między poszczególnymi sferami a kierunkami działań rewitalizacyjnych

i przedsięwzięciami podstawowymi. Ponadto w kartach zadań w rozdziale „Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych”, każdorazowo wskazano, na jaką sferę oddziałuje dany projekt (społeczną, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną, środowiskową i gospodarczą).

Rysunek 9. Kompleksowość zaplanowanej interwencji

SFERA SPOŁECZNA

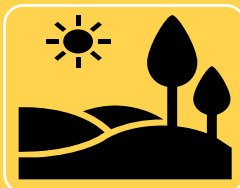
- **Kierunki działań:** **1.1.** Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; **1.2.** Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży; **1.3.** Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych; **2.2.** Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług; **2.3.** Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 2.1., 2.2., 2.3.

SFERA GOSPODARCZA

- **Kierunek działań:** **2.1.** Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji; **2.2.** Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.5., 2.3.

SFERA ŚRODOWISKOWA

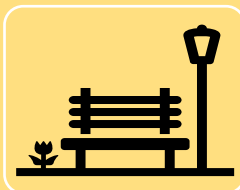
- **Kierunki działań:** **2.1.** Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 2.7.

SFERA TECHNICZNA

- **Kierunki działań:** **2.1.** Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji; **2.3.** Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.1., 1.2., 1.4., 1.6., 2.2., 2.3.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

- **Kierunki działań:** **2.2.** Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług.
- **Przedsięwzięcia podstawowe:** 1.4., 1.5., 1.8., 1.9., 1.10., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.7.

7.2. Koncentracja programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów koncentruje się na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, który stanowi przestrzeń szczególnej intensyfikacji zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych (głównie w sferze społecznej). Przedsięwzięcia podstawowe, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane na obszarze kwestie problemowe, będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, przy czym należy mieć na uwadze, że ich zasięg oddziaływania będzie szerszy, m.in. ze względu na funkcje centralne spełniane przez tereny wchodzące w zakres obszaru rewitalizacji (zwłaszcza Podobszar 1. Miasto Kunów). Terytorialne skoncentrowanie interwencji zaplanowanej w niniejszym dokumencie, doprowadzi do osiągnięcia postawionych dla obszaru rewitalizacji celów strategicznych i realizacji wizji.

7.3. Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów został opracowany w oparciu o zasadę partnerstwa i partycypacji społecznej, na podstawie której interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość włączenia się w prace na każdym etapie procesu rewitalizacji (od wyboru obszaru rewitalizacji po opracowanie dokumentu GPR).

Gminny Program Rewitalizacji został przygotowany z uwzględnieniem partnerów określonych w art. 8 rozporządzenia ogólnego. Udział poszczególnych typów partnerów w pracach nad programem zapewniono w następujący sposób:

- **władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne** zaangażowały się w tworzenie założeń dokumentu m.in. poprzez udział w działaniach partycypacyjnych typu warsztaty strategiczne, wywiady pogłębione, konsultacje indywidualne – spotkania robocze, następujących podmiotów: Urząd Miasta i Gminy w Kunowie, Miejsko –

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Gminne Centrum Kultury, przedszkole i placówki szkolne oraz radni Rady Miejskiej w Kunowie. Ponadto udział władz lokalnych, regionalnych oraz instytucji publicznych zapewniony jest poprzez procedurę opiniowania projektu GPR zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

- **partnerów gospodarczych i społecznych** – poprzez uczestnictwo w warsztatach strategicznych, konsultacjach społecznych i formach on-line (ankiety/formularz do zgłaszania projektów): mieszkańców gminy, mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz właścicieli/podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze gminy (TBM Sp. z o.o.), podmiotów prowadzących działalność społeczną na terenie gminy, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych (Stowarzyszenie Wsi Chocimów, Młodzieżowa Rada Miejska w Kunowie, Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie „Witulini nad Świśliną”, Stowarzyszenie Nietulisko nad Świśliną);
- **właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji** – do prac warsztatowych oraz do udziału w konsultacjach zaproszono podmioty i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy współtworzące przedsięwzięcia kulturalno-oświatowe i sportowe, zajmujące się realizacją działań integrujących oraz aktywizujących społeczność (m.in. w zakresie uczestnictwa w życiu kulturalno – społecznym, wyrównywania szans w dostępie do usług) czy zadań związanych z ochroną środowiska naturalnego i propagowaniem zasad rozwoju zrównoważonego, a także prowadzących działania pod kątem włączenia społecznego, ochrony praw obywatelskich i niedyskryminacji (w tym poznawania przyrody

i zagadnień ekologicznych, propagowania postaw proekologicznych, działań na rzecz osób bezrobotnych i osób z niepełnosprawnościami). W kolejnej części zaprezentowano techniki partycypacyjne, które wykorzystano na etapie opracowywania dokumentu i do udziału w których zaproszono lokalną społeczność, liderów społecznych oraz przedstawicieli różnych grup i instytucji społecznych, gospodarczych i publicznych.

Etap diagnostyczny – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W ramach tego etapu wykorzystano następujące metody:

Badania sondażowe z mieszkańcami (CAWI) - pierwszym etapem włączenia mieszkańców do procesu rewitalizacji były badania sondażowe, które zostały przeprowadzone w formule online. Ich celem było poznanie opinii mieszkańców na temat występowania problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych na terenie gminy oraz poznanie propozycji działań, jakie zdaniem mieszkańców, należy podjąć w najbliższej przyszłości na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji. Badanie trwało miesiąc: od 29.12.2022 do 31.01.2023 roku. Metodą CAWI zebrano 157 w pełni wypełnionych ankiet.

Wizja lokalna (spacer badawczy) to badanie natury jakościowej. Badanie polegało na wizytacji obszaru zdegradowanego i było połączone z rozmowami z lokalnymi ekspertami, którzy naświetlali kwestie problemowe dla konkretnych lokalizacji. Metoda ta pozwoliła na zdiagnozowanie występujących w terenie problemów, przede wszystkim o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym. Wizja lokalna odbyła się dn. 27.02.2023 roku.

Warsztaty diagnostyczne z interesariuszami procesu rewitalizacji, które odbyły się 28.02.2023 r. i w których udział wzięło 18 osób reprezentujących sektor publiczny (m.in. UMiG w Kunowie, MGOPS, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, szkoły podstawowe), społeczny (Stowarzyszenie Wsi Chocimów, Młodzieżowa Rada Miejska w Kunowie) oraz gospodarczy (TBM Sp. z o.o.).

w trakcie warsztatów skoncentrowano się na jakościowej ocenie sytuacji jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego. Uczestnikom przedstawione zostały wyniki analiz statystycznych, w wyniku których wyznaczono projektowany obszar zdegradowany. Ich jakościowa ocena sytuacji poszczególnych jednostek zdegradowanych posłużyła jako kluczowa przesłanka w procesie zawężenia obszaru zdegradowanego i wyznaczenia w jego ramach obszaru rewitalizacji spełniającego parametry ustawowe.

Po opracowaniu diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 roku poddano je **konsultacjom społecznym**. w dniu 13 marca 2023 roku obwieszczenie Burmistrza Miasta i Gminy Kunów odnośnie rozpoczęcia konsultacji społecznych ogłoszono w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie oraz tablicach ogłoszeń usytuowanych w poszczególnych sołectwach gminy Kunów. Dodatkowo, obwieszczenie wraz z konsultowanymi dokumentami zostało także opublikowane na stronie internetowej Miasta i Gminy Kunów w zakładce konsultacje społeczne projektów:

<https://www.kunow.pl/asp/konsultacje-spoeczne-projektow,197,,1>. Ponadto, informacja przypominająca i zachęcająca do udziału w konsultacjach została opublikowana na profilu Facebook'owym Burmistrza Miasta i Gminy Kunów. Konsultacje trwały od 20.03.2023 roku do 19.04.2023 roku – w tym czasie osoby zainteresowane tematyką objętą zakresem konsultacji mogły składać uwagi w postaci pisemnej – papierowej, elektronicznej, ustnie do protokołu oraz w trakcie spotkania konsultacyjnego. Zrealizowano następujące formy konsultacji:

- forma pisemna poprzez formularz (dostępny do pobrania na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie – www.kunow.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kunów – www.kunow.biuletyn.net), który należało złożyć w sekretariacie Urzędu

Miasta i Gminy w Kunowie, ul. Warszawska 45B, 27-415 Kunów lub przestać na adres Urzędu;

- forma elektroniczna poprzez formularz online dostępny pod linkiem: <https://forms.gle/Ufpbm5XXXbWGKcfu9>;
- zbieranie uwag ustnych do protokołu w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie (ul. Warszawska 45B, 27-415 Kunów) w pokoju nr 301 - w dniu 17 kwietnia 2023 w godzinach 7.30-15.30;
- otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu 18 kwietnia 2023 roku, w godzinach 15.00 – 17.00 w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie, ul. Warszawska 45B, 27-415 Kunów w sali konferencyjnej.

W toku konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag do konsultowanych dokumentów.

Etap strategiczny – opracowanie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów

Na etapie opracowywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów bazowano na efektach etapu diagnostycznego. Dodatkowo przeprowadzono następujące działania mające na celu włączenie lokalnej społeczności i interesariuszy w wypracowanie kluczowych założeń Programu:

Badania jakościowe – pogłębione wywiady indywidualne (TDI)

z przedstawicielami społeczności obszaru rewitalizacji. Wnioski z badań jakościowych posłużyły do uzupełnienia części diagnostycznej Programu (diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji) oraz wskazania głównych problemów i potencjałów. Wywiady traktowano jako badanie grup przedstawicielskich reprezentujących oba podobszary rewitalizacji i cztery ujęte w ich ramach jednostki administracyjne. Wnioski z badań jakościowych znajdują się w rozdziale dot. pogłębionej diagnozy.

Warsztaty strategiczne z udziałem przedstawicieli władz gminy, pracowników UMiG oraz jednostek podległych, a także przedstawicieli środowiska organizacji społecznych. Ich celem było zdiagnozowanie kluczowych problemów i zebranie najważniejszych oczekiwań dla podobszarów rewitalizacji oraz wygenerowanie wstępnych pomysłów na projekty – uwarunkowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Warsztaty odbyły się w dniu 12.06.2023 roku.

Otwarty nabór zadań w postaci formularza on-line oraz zgłoszeń osobistych - w dniach 12.06.2023 - 31.07.2023 uruchomiono formularz on-line, dzięki któremu każdy zainteresowany mógł zgłosić pomysł na działania przyczyniające się do wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Kartę zadania można było wypełnić również w Urzędzie Miasta i Gminy. Tą drogą zebrano 5 propozycji zadań do realizacji.

Etap strategiczny zwieńczyły **konsultacje społeczne** projektu GPR połączone z konsultacjami projektu uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Informacja o rozpoczęciu konsultacji społecznych została ogłoszona w drodze obwieszczenia Burmistrza Miasta i Gminy Kunów w dniu 18.12.2023 r. na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

7.4. Komplementarność i zintegrowanie Programu Rewitalizacji

Komplementarność problemowa i zintegrowanie na poziomie zdiagnozowanych potrzeb i problemów oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia, które znalazły się w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów opracowano w oparciu o wyniki pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, z uwzględnieniem wniosków płynących z działań partycypacyjnych oraz eksperckich.

Powiązania problemów i potrzeb zdiagnozowanych w procesie prac nad Programem z podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 18. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z przedsięwzięciami podstawowymi – Podobszar 1. Miasto Kunów

Kluczowe problemy i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe (numery)
<p>Szybsze niż średnio w gminie tempo wyludniania się podobszaru. Wysoki odpływ mieszkańców i szybkie tempo starzenia się mieszkańców.</p> <p>Wysoki odsetek osób starszych w populacji - co trzeci mieszkaniec podobszaru w wieku 61+.</p>	<p>1.3. 3.1.</p>
<p>Stosunkowo duży udział osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.</p>	<p>1.7. 3.1.</p>
<p>Zauważalne natężenie problemów o charakterze edukacyjno – wychowawczym oraz potrzeb związanych z ofertą czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>1.4. 1.6. 1.8.</p>
<p>Brak dostępności architektonicznej budynków i przestrzeni – niedostosowanie do potrzeb osób starszych/ osób z niepełnosprawnością.</p>	<p>1.1. 1.9.</p>
<p>Brak żłobka/oferty opieki nad dziećmi do lat 3 i potrzeba rozwoju usług w tym zakresie.</p>	<p>1.2.</p>
<p>Problemy związane z jakością infrastruktury technicznej - odprowadzanie wody opadowej i melioracja, niezadawalającym stanem infrastruktury drogowej, w tym brak lub zniszczenie chodników, brak ścieżek rowerowych, zły stan techniczny nawierzchni, brak oświetlenia, koszy na śmieci oraz zaniedbanie skwerów i trawników.</p>	<p>1.4. 1.5. 1.10.</p>

Kluczowe problemy i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe (numery)
<u>Potencjał:</u> Dobrze działający trzeci sektor, w tym grupy nieformalne, grupy zainteresowań.	1.1. 1.4.
<u>Potencjał:</u> Obiekty gminne dające potencjał do wykorzystania pod nowe funkcje: budynek dawnej szkoły zawodowej usytuowany przy ul. Fabrycznej oraz stary spichlerz usytuowany przy ul. Kościuszki.	1.1. 1.4.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z przedsięwzięciami podstawowymi – Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże

Kluczowe problemy i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe
Wyższy niż w gminie odsetek mieszkańców korzystających z świadczeń pomocy społecznej. Potrzeby społeczne związane z funkcjonowaniem na terenie lokali socjalnych usytuowanych w sołectwie Nietulisko Duże oraz powstającymi nowymi takimi budynkami.	2.1. 3.1.
Wysoka liczba popełnionych wykroczeń i przestępstw oraz zdarzeń komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	2.4. 2.5. 2.6.
Występowanie problemów edukacyjnych i wychowawczych związanych z potrzebami dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.	2.2.
Niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej umożliwiającej aktywizację i integrację mieszkańców (np. świetlica).	2.2. 2.3.

Kluczowe problemy i potencjały podobszaru rewitalizacji	Przedsięwzięcia podstawowe
Duże rozproszenie zabudowy, przekładające się na naturalne podziały i trudności związane z dostępem do podstawowej infrastruktury technicznej (drogi, wod.-kan., gaz, internet).	2.4. 2.5. 2.6. 2.7.
Potencjał: Historycznie cenne pozostałości zabudowań walcowni żelaza z XIX w. w Nietulisku Dużym.	2.3.
Potencjał: Wysoka aktywność społeczna mieszkańców - w podobszarze działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich oraz dwie Ochotnicze Straże Pożarne. w Dołach Biskupich prężnie działa ponadto Stowarzyszenie „Witulini nad Świśliną”, a w Nietulisku Dużym Stowarzyszenie Nietulisko nad Świśliną oraz Ostrowieckie Stowarzyszenie Tenisowe „WINNER”.	2.2. 2.3.

Źródło: opracowanie własne

Nie wszystkie zdiagnozowane problemy znalazły bezpośrednie odzwierciedlenie w zadaniach podstawowych, natomiast odpowiadają na nie również typy dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Należy także pamiętać, że część problemów jest już lub będzie rozwiązywana poprzez inne programy i dedykowane strategie (np. Strategia Terytorialna Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy na lata 2023-2030; Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych) oraz poprzez przedsięwzięcia realizowane w ramach kompetencji ustawowych instytucji i służb publicznych np. PUP, Policja.

Komplementarność i zintegrowanie przestrzenne

Komplementarność i zintegrowanie w aspekcie przestrzennym zostało zapewnione w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów poprzez zogniskowanie projektów o charakterze przedsięwzięć podstawowych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Pozytywne skutki realizacji przedsięwzięć będą oddziaływać na cały obszar rewitalizacji, a często także i szerzej – na sąsiednie sołectwa czy nawet obszar całej gminy. Dotyczy to zarówno działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, z których korzystać będzie mogła szersza grupa odbiorców (np. projekty takie jak: 1.1. Zapewnienie nowoczesnej, wielofunkcyjnej infrastruktury na potrzeby Gminnego Centrum Kultury - rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie; 1.4. Spichlerz spotkań – przebudowa budynku dawnego spichlerza w Kunowie wraz z otoczeniem na funkcje centrum aktywności społecznej; 2.3. Zabezpieczenie i przebudowa obiektów gospodarczych dawniej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym z dostosowaniem ich do nowych funkcji), jak i przedsięwzięć ukierunkowanych na integrację społeczną, których adresatami są mieszkańcy podobszarów należący do osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem (osób starszych, młodzieży, beneficjentów pomocy społecznej), ale będą mogli z nich korzystać też mieszkańcy obszaru i całej gminy (np. 1.3. Uruchomienie Klubu Senior+; 1.6. Rozwój oferty Centrum Wolontariatu przy szkole podstawowej w Kunowie; 1.7. Warsztat Terapii Zajęciowej – oferta działań dla osób z niepełnosprawnościami).

Zasadniczym mechanizmem zapobiegania niepożądanym efektom społecznym oraz przenoszeniu problemów na inne obszary było założenie komplementarności działań miękkich i infrastrukturalnych, na jakim oparto się w procesie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji. Ponadto zogniskowanie Gminnego Programu Rewitalizacji i przedsięwzięć podstawowych na działaniach społecznych, odpowiadających na zidentyfikowane w podobszarach rewitalizacji potrzeby i problemy, pozwoli zasadniczo ograniczyć zagrożenie rozlewania się problemów społecznych na inne obszary gminy.

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna oraz zintegrowanie na poziomie różnych sektorów i partnerów

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów zakłada zintegrowane podejście na poziomie podmiotów realizujących założenia niniejszego

Programu. w proces prac nad dokumentem włączono różne grupy interesariuszy (szerszy opis w podrozdziale 7.3.). Założenia systemu zarządzania i monitorowania Programu także zapewniają udział różnych typów interesariuszy w procesie wdrażania zapisów GPR (opis w podrozdziale 8.1). Przewidziane do realizacji przedsięwzięcia uwzględniają współpracę partnerów reprezentujących różne sektory: wśród podmiotów odpowiadających za realizację poszczególnych przedsięwzięć podstawowych (podmioty wskazane jako „podmiot realizujący” oraz „partnerzy w realizacji” w fiskach projektowych w rozdziale 5.1), znaleźli się przedstawiciele przede wszystkim sektora publicznego i społecznego:

- sektor publiczny – Urząd Miasta i Gminy w Kunowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie, Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim; Publiczna Szkoła Podstawowa im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie;
- partnerzy społeczni – organizacje pozarządowe - Ostrowieckie Centrum Wolontariatu, Stowarzyszenie LGD „Krzemienny Krąg”, OSP Doły Biskupie, KGW, Stowarzyszenia „Witulini nad Świśliną”; Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kunowie.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów zwraca również uwagę na zachowanie ciągłości programowej. Obecny dokument stanowi kontynuację i dba o trwałość przedsięwzięć podejmowanych na terenie gminy (w tym zwłaszcza na obszarze wskazanym do rewitalizacji), w poprzednich okresach programowych. Obszar rewitalizacji wyznaczony na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji w dużym stopniu (z wyjątkiem fragmentu osiedla Kunów) pokrywa się z obszarem, na którym prowadzone były działania rewitalizacyjne w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Kunów. Projekty planowane do realizacji w obecnej perspektywie są uzupełnieniem i kontynuacją projektów realizowanych w latach 2018-2023, takich jak m.in.:

- Budowa budynków mieszkalnych w Nietulisku Dużym zwiększających mieszkaniowy zasób Gminy;
- Rozbudowa i modernizacja remizy OSP w Nietulisku Dużym wraz z termomodernizacją części już istniejącej;
- Termomodernizacja Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie.

Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

7.5. Komplementarność źródeł finansowania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024 - 2030 odznacza się także komplementarnością w zakresie źródeł finansowania. Dla poszczególnych przedsięwzięć podstawowych ujętych w GPR, wykazano możliwe źródła finansowania z wykorzystaniem następujących funduszy:

- Publicznych wspólnotowych (m.in. Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych: EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności, w ramach Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego i krajowych Programów Operacyjnych).
- Publicznych krajowych – istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in.: wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej).
- Prywatnych, m.in. poprzez środki spółdzielcze oraz tworzenie zachęt do inwestowania na obszarach zdegradowanych.

Gmina Kunów w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji. w trakcie trwania Programu, zakłada się prowadzenie działań edukacyjno- informacyjnych dla różnych podmiotów z zakresu możliwości

włączenia się w proces rewitalizacji. w ramach dbałości o zróżnicowanie źródeł finansowania dla poszczególnych zadań, Gmina realizując GPR, będzie starała się pozyskać Partnerów partycypujących w kosztach realizacji działań i projektów służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego. w sytuacji ograniczonych środków własnych, zakładana dywersyfikacja źródeł finansowania pozwoli na efektywniejsze wdrożenie zgłoszonych projektów i osiągnięcie celów postawionych przez niniejszy program.

Zintegrowanie na poziomie zaplanowanych celów, kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów są kompleksowe, a ich realizacja zapewni wypełnienie równocześnie kilku kierunków działań (w ramach różnych celów strategicznych). Zintegrowanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Zintegrowanie przedsięwzięć podstawowych z celami strategicznymi i kierunkami działań.

Nr zadania	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
1.1.	Zapewnienie nowoczesnej, wielofunkcyjnej infrastruktury na potrzeby Gminnego Centrum Kultury - rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Kunowie	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców. Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej. 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.
1.2.	Utworzenie Klubu Malucha w Kunowie – zapewnienie	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury	2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury

Nr zadania	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
	oferty opiekuńczej dla dzieci do lat 3	<p>lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.</p> <p>Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.</p>	<p>społeczno – kulturalnej.</p> <p>1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży.</p>
1.3.	Uruchomienie Klubu Senior+	<p>Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.</p> <p>Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.</p>	<p>2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.</p> <p>1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.</p>
1.4.	Spichlerz spotkań – przebudowa budynku dawnego spichlerza w Kunowie wraz z otoczeniem na funkcje centrum aktywności społecznej	<p>Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.</p> <p>Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych</p>	<p>2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej.</p> <p>1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz</p>

Nr zadania	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
		odpowiadających na potrzeby różnych grup.	rozwój dzieci i młodzieży. 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.
1.5.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 0656T - ul. Warszawska w Kunowie	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
1.6.	Rozwój oferty Centrum Wolontariatu przy szkole podstawowej w Kunowie	Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży.
1.7.	Warsztat Terapii Zajęciowej – oferta działań dla osób z niepełnosprawnościami	Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
1.8.	Rozbudowa stadionu LKS Stal Kunów dla ogólnodostępnych funkcji rekreacyjnych	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców. Cel strategiczny 1. Poprawa	2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług. 1.2. Zapewnienie oferty działań

Nr zadania	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
		dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	wspierających aktywność oraz rozwój dzieci i młodzieży.
1.9.	Przyjazne przestrzenie osiedlowe – montaż nowych ławek	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
1.10.	Poprawa dostępności miejsc parkingowych na osiedlu Langiewicza	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
2.1.	Program Aktywności Lokalnej dla mieszkańców osiedla budynków socjalnych w Nietulisku Dużym	Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2.2.	Remont budynku remizy strażackiej oraz uruchomienie świetlicy środowiskowej w Dołach Biskupich	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców. Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających	2.3. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury społeczno – kulturalnej. 1.2. Zapewnienie oferty działań wspierających aktywność oraz

Nr zadania	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
		na potrzeby różnych grup.	rozwój dzieci i młodzieży. 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.
2.3.	Zabezpieczenie i przebudowa obiektów gospodarczych dawnej walcowni żelaza w Nietulisku Fabrycznym z dostosowaniem ich do nowych funkcji	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców. Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	2.2. Tworzenie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji i rozwojowi usług. 1.3. Zapewnienie nowoczesnej i urozmaiconej oferty kulturalnej dla różnych grup wiekowych.
2.4.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1599T	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
2.5.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1600T	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
2.6.	Remont/przebudowa drogi powiatowej nr 1601T	Cel strategiczny 2. Rozwój	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej

Nr zadania	Tytuł zadania	Cel strategiczny	Kierunki działań
		infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
2.7.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Doły Biskupie	Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	2.1. Modernizacja tkanki budowlanej oraz poprawa jakości infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
3.1	Program sąsiedzkich usług opiekuńczych	Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.	1.1. Zabezpieczenie potrzeb grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

8. System zarządzania realizacją oraz monitoringu

Zarządzanie procesem rewitalizacji w gminie Kunów będzie przebiegać w duchu partnerstwa i partycypacji społecznej, przy aktywnym udziale interesariuszy, a zwłaszcza mieszkańców gminy, organizacji pozarządowych, instytucji kultury, sportu, edukacji oraz przedsiębiorców itp.

W systemie zarządzania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów wydziela się zasadnicze poziomy:

- zarządzanie przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi;
- zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji.

System zarządzania realizacją i monitorowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest również narzędziem służącym weryfikacji stopnia realizacji Programu, realizacji określonych w nim celów i kierunków działań, a także wpływu realizacji Programu na sytuację w obszarze objętym wsparciem.

8.1. Wdrażanie, monitorowanie i ocena Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 powierza się Burmistrzowi Kunowa działającemu poprzez Operatora rewitalizacji wskazanego przez Burmistrza.

Proces wdrażania (zarządzania) i monitorowania Programu będzie prowadzony zgodnie z **zasadami partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia** określonymi w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Tym samym w proces wdrażania Programu będą zaangażowane następujące podmioty (zwane dalej **Partnerami programu**):

- władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne – w szczególności: Rada Miejska w Kunowie oraz gminne instytucje publiczne takie jak Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie;
- partnerzy gospodarczy i społeczni – w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale także pozostali mieszkańcy gminy, przedsiębiorcy lokalni, kościoły, parafie, właściciele i zarządcy nieruchomości (np. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kunowie);
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami,

równouprawnienia płci i niedyskryminacji – stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Kunów, m.in. Ostrowieckie Centrum Wolontariatu, OSP Doły Biskupie, KGW, Stowarzyszenia „Witulin nad Świśliną”.

Reprezentację kluczowych Partnerów programu, reprezentujących trzy ww. grupy, stanowić będzie także **Komiteć Rewitalizacji**, który powołany zostanie zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, przy uwzględnieniu zasad określonych art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

W ramach wdrażania Programu dla każdej z grup interesariuszy zostały określone następujące funkcje odnoszące się do zarządzania przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (poddawanymi corocznemu monitoringowi) i zarządzania Programem (poddawanym ocenie aktualności i stopnia realizacji):

Funkcje podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania i monitorowania

Zarządzanie przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (monitoring)

Operator rewitalizacji:

- prowadzenie monitoringu stopnia realizacji przedsięwzięć podstawowych – kontakt z realizatorami przedsięwzięć, pozyskiwanie i agregowanie informacji;
- wnioskowanie do Burmistrza (we współpracy z referatami i jednostkami organizacyjnymi w zakresie powierzonych im zadań), o zapewnienie warunków do realizacji przedsięwzięć podstawowych, dla których odpowiedzialność realizacyjna spoczywa na Gminie Kunów;
- utrzymywanie kontaktów z Partnerami Programu zaangażowanymi w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Komitet Rewitalizacji:

- opiniowanie postępów związanych ze stopniem realizacji przedsięwzięć podstawowych oraz tworzenie rekomendacji do dalszych działań;
- wspieranie tworzenia partnerstw niezbędnych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Partnerzy Programu:

- włączanie się w realizację zadań wpisujących się w GPR, zgodnie z posiadanymi kompetencjami;
- raportowanie postępów i zgłaszanie Operatorowi rewitalizacji pojawiających się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi przedsięwzięciami podstawowymi uwzględnionymi w GPR oraz udzielania niezbędnej pomocy w szczególności zbierania i udostępniania niezbędnych danych (w tym w formie mini raportów z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych) do opracowania raportów monitorujących.

Zarządzanie Programem Rewitalizacji (ocena)

Operator rewitalizacji:

- W uzgodnieniu z Burmistrzem inicjowanie i prowadzenie procesu oceny stopnia realizacji GPR;
- współpraca z Komitetem Rewitalizacji i Partnerami Programu w zakresie prowadzenia i oceny działań rewitalizacyjnych;
- prowadzenie działań informacyjnych i partycypacyjnych zaplanowanych w ramach wdrażania Programu.

Komitet Rewitalizacji

- upowszechnianie wśród lokalnej społeczności informacji na temat postępów w realizacji założeń Programu;
- opiniowanie oceny postępów wdrażania GPR;
- rekomendowanie potrzeby aktualizacji Programu lub jego uchylecia (w przypadku zrealizowania założeń).

Partnerzy Programu

- udział w procesie oceny stopnia realizacji GPR (współdziałanie z Operatorem rewitalizacji oraz udzielanie niezbędnej pomocy we wszelkich sprawach związanych z zbieraniem i udostępnianiem niezbędnych danych do opracowania oceny aktualności i stopnia realizacji GPR);
- zgłaszanie wniosków dotyczących zmian w Programie.

Rolą Rady Miejskiej w Kunowie jest podejmowanie decyzji pozwalających na wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ukierunkowanych na ewentualne modyfikacje Programu, proces jego aktualizacji lub uchylecia.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024 - 2030 odbywać się będzie poprzez realizację konkretnych działań przyjmujących formę przedsięwzięć podstawowych oraz działań uzupełniających opisanych w części strategicznej niniejszego Programu (rozdział 5).

W przypadku projektów własnych Gminy Kunów – przygotowanie, wdrożenie i monitorowanie projektów rewitalizacyjnych spoczywać będzie na kierownikach i pracownikach merytorycznych właściwych referatów Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie oraz jednostek organizacyjnych gminy.

W ramach realizacji procesu rewitalizacji zachowana będzie zasada przejrzystości i odpowiedzialności publicznej. Bezpośrednią koordynację

wdrażania Programu sprawować będzie Operator rewitalizacji. Będzie on realizował następujące zadania:

- koordynacja prac związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji;
- planowanie kolejnych działań gminnych w ramach Programu w ujęciu rocznym;
- monitorowanie postępu realizacji projektów pod kątem ich zgodności z założeniami i celami określonymi w Programie (we współpracy i w oparciu o dane i raporty przekazywane w terminie do 31 marca danego roku przez Partnerów i pracowników merytorycznych właściwych wydziałów UMiG w Kunowie i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych merytorycznie i realizujących projekty);
- weryfikacja założeń Programu i koordynacja jego ewentualnej aktualizacji na podstawie gromadzonych materiałów, dokumentów i oceny przeprowadzonych działań (w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji);
- koordynacja działań związanych z aktualizacją Programu;
- prowadzenie działań informacyjnych, konsultacji społecznych i publikacja informacji na temat realizacji Programu;
- utrzymywanie kontaktu z Partnerami Programu oraz Komitetem Rewitalizacji, w tym organizacja prac Komitetu.

Ponadto, w kompetencjach Operatora rewitalizacji leżeć będzie koordynacja procedur związanych z monitorowaniem i oceną GPR.

8.2. Procedury monitorowania i oceny

Dla zapewnienia stałego monitoringu oraz możliwości uzyskania rzetelnej oceny efektów wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzone będą procedury monitoringu i oceny efektów odnoszące się do dwóch zasadniczych perspektyw:

- **Procedura stałego monitoringu** – procedura realizowana co roku, której celem będzie weryfikacja **postępu we wdrażaniu przedsięwzięć** zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji;
- **Procedura oceny GPR**, o której mowa w art. 22 ustawy z 9 października 2015 r. o rewitalizacji – o charakterze jakościowym, realizowana raz na 3 lata obowiązywania GPR (zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rewitalizacji), koncentrująca się na dokonaniu oceny aktualności i stopnia realizacji Programu, wpływu (efektów) realizowanych działań rewitalizacyjnych na stopień osiągnięcia zakładanych celów strategicznych i kierunków działań GPR wraz z odniesieniem się do oceny kierunków i dynamiki zmian na obszarze rewitalizowanym.

Każda z procedur będzie odbywała się w określonym czasie i przebiegać będzie zgodnie z przedstawioną poniżej sekwencją działań.

Procedura stałego monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Raport z postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji przygotowywany będzie raz w roku i będzie on włączony w procedurę przygotowania corocznego **Raportu o stanie Gminy**.

1. Raport z corocznego monitoringu GPR będzie zawierał informacje od wszystkich podmiotów realizujących projekty rewitalizacyjne na temat postępu w realizacji projektów w danym roku kalendarzowym.

Agregowane dane zawierać będą informacje takie jak m.in.:

- harmonogram i stopień zaawansowania prac,
- osiągnięte efekty zrealizowanych lub realizowanych projektów (wskazanie uzyskanego w danym roku poziomu wskaźników, które zostały określone w poszczególnych fiskach projektowych dla każdego z przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obowiązek gromadzenia informacji dotyczących ww. wskaźników oraz dokonywania niezbędnych pomiarów tam, gdzie są one wymagane, spoczywa na podmiocie wskazanym jako odpowiedzialny za realizację zadania),

- napotkane / potencjalne trudności i problemy,
- niezbędne do zrealizowania zadania zasoby;
- wyniki działań związanych z pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych na realizację działań zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy (ile i jakie wnioski o dofinansowanie zostały złożone w okresie sprawozdawczym, na jakie działania udało się pozyskać środki, w jakiej wysokości, jakie działania nie otrzymały wsparcia finansowego),
- listę proponowanych działań do realizacji na kolejny rok.

- 2. Partnerzy** realizujący projekty rewitalizacyjne będą zobowiązani do przygotowania niezbędnych danych w postaci **mini raportów** z wykonanych projektów i przekazania ich do **Operatora rewitalizacji** w terminie **do 31 marca danego roku**.
- 3.** Raporty będą sporządzane za **pełny rok kalendarzowy**. Pierwszy raport monitorujący zostanie opracowany po pierwszym, pełnym roku kalendarzowym obowiązywania GPR.
- 4.** W oparciu o uzyskane informacje **Operator rewitalizacji** opracowuje do **30 kwietnia** danego roku **całościowy Raport z monitoringu GPR**.
- 5.** W ciągu **14 dni** od otrzymania Raportu z monitoringu GPR **Burmistrz zwołuje spotkanie Komitetu Rewitalizacji**, podczas którego konsultuje ujęte w Raporcie wyniki monitoringu, rekomendacje oraz listę zadań planowanych do realizacji w roku budżetowym.
- 6.** Następnie **Raport z monitoringu GPR** wraz z wnioskami /rekomendacjami zgłoszonymi przez Komitet Rewitalizacji włączany jest w **Raport o stanie Gminy** na dany rok, który przedstawiany jest Radzie Miejskiej pod debatę.

Procedura oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Ocena stanowi narzędzie o charakterze jakościowym służące rozliczeniu wyników prac związanych z Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024 - 2030, w tym dokonaniu oceny osiągnięcia

wskaźników przypisanych poszczególnym celom strategicznym i kierunkom działań. Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji odbędzie się:

- **w cyklach trzyletnich** (podczas trwania Programu) oraz
- **na zakończenie** realizacji Programu.

Za wykonanie ocen odpowiedzialny będzie Operator rewitalizacji.

Raporty z oceny (opracowywane maksymalnie do 30 czerwca kolejnego roku po upływie każdego trzeciego roku wdrażania GPR) będą zawierać zestawienie najważniejszych wniosków płynących z corocznych Raportów z monitoringu GPR prowadzonych przez cały okres obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów. Ponadto w ramach oceny dokonana zostanie także **jakościowa analiza i ocena efektów społeczno-ekonomicznych** (zmian zachodzących na obszarach rewitalizacji), które będą stanowiły odpowiedź na zdiagnozowane problemy i zjawiska kryzysowe opisane w pogłębionej diagnozie obszaru rewitalizacji. Takie zestawienie pozwoli na wykazanie efektów, które zostały osiągnięte dzięki podjętej interwencji i wdrażaniu GPR.

Prowadzona ocena będzie dotyczyć z jednej strony **aktualności treści GPR**, a z drugiej **stopnia jego realizacji**. Analiza aktualności programu będzie zatem mieć szeroki zakres, aby odnieść się do wszystkich istotnych kwestii. Ma odpowiadać na pytanie czy w świetle doświadczeń zdobytych w trakcie jego wdrażania program został prawidłowo skonstruowany. Ocena dokonana będzie także pod kątem istotnych zdarzeń i procesów, jakie w mieście (a także w regionie i kraju) nastąpiły od momentu uchwalenia programu. Mogły one mieć wpływ na dezaktualizację określonych treści programu. w międzyczasie mogły również powstać warunki umożliwiające uzupełnienia programu o dodatkowe elementy, w szczególności nowe przedsięwzięcia lub nowe narzędzia formalno-prawne lub finansowe, które powinny podnieść kompleksowość i skuteczność programu.

Raporty z ocen powinny uwzględniać m.in.:

- podsumowanie sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej dla Podobszarów rewitalizacji;
- zestawienie najważniejszych wniosków z corocznych Raportów z monitoringu GPR, prowadzonych przez cały okres obowiązywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji;
- stopień osiągnięcia celów strategicznych i kierunków działań wskazanych w GPR w postaci zagregowanych wskaźników rezultatu (tabele nr 21-22);
- wnioski pozwalające na ocenę kierunków i dynamiki zmian w odniesieniu do sfer rewitalizacji oraz celów strategicznych zawartych w GPR;
- ocenę aktualności GPR pod kątem struktury, uwarunkowań zewnętrznych oraz potrzeb wewnętrznych odnoszących się do zmian sytuacji obszaru rewitalizacji wraz z wnioskami co do potrzeby przeformułowania Programu;
- rekomendacje dotyczące dalszych działań rewitalizacyjnych (w tym konieczności uruchomienia procedury aktualizacji GPR, kontynuacji interwencji lub uchylenia GPR).

Raporty z przeprowadzonych ocen zostaną przekazane do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji, a także Burmistrzowi i Radzie Miejskiej. z raportami z oceny będą mogli zapoznać się także mieszkańcy, bowiem zostaną one podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie.

8.3. Wskaźniki realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów

W tabelach 21-22 przedstawiono wskaźniki osiągnięcia celu (wskaźniki rezultatu) w odniesieniu do celów strategicznych i odpowiadających im kierunków działań. Przy wskaźnikach rezultatu uwzględniono wartość bazową

i docelową oraz pożądaną zmianę w zakresie wartości tych wskaźników w postaci tendencji (wzrostowej, spadkowej).

Tabela 21. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 1: Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.

Lp.	Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2030)	Zakładany trend
1.	Liczba osób starszych, chorych, z niepełnosprawnościami objętych owymi formami wsparcia (pomoc sąsiedzka, WTZ, Klub Senior+) [os.]	MGOPS	0	130	wzrost
2.	Liczba osób objętych Programem Aktywności Lokalnej [os.]	MGOPS	0	40	wzrost
3.	Liczba osób podejmujących aktywność w formule wolontariatu [os. rocznie]	SP w Kunowie	0	30	wzrost
3.	Liczba uczestników wydarzeń i projektów kulturalnych organizowanych przez GCK, gdzie prowadzona jest ewidencja uczestników (zapisy, bilety) [os. rocznie]	GCK	0	500	wzrost

Tabela 22. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 2: Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.

Lp.	Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2030)	Zakładany trend
1.	Liczba rewitalizowanych obiektów	UMiG	0	6	wzrost

Lp.	Wskaźniki osiągnięcia celu – wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2030)	Zakładany trend
	dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.]				
2.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji [szt.]	UMiG	0	4	wzrost
3.	Długość wyremontowanej lub zmodernizowanej infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji [km]	UMiG, Starostwo Powiatowe	0	3,3	wzrost
4.	Długość nowej sieci kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji [km]	UMiG	0	5	wzrost
5.	Liczba nowych lub zmodernizowanych przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji [szt.]	UMiG	0	3	wzrost

Źródło: opracowanie własne

8.4. Uspółecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji

Proces wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji będzie uspołeczniony, zakładając włączenie szerokiego grona interesariuszy, w tym mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji społecznych oraz Partnerów rewitalizacji wymienionych

w podrozdziale 8.1. Uspołecznienie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie oparte na realizacji działań o charakterze informacyjnym oraz edukacyjno-partycypacyjnym.

Działania informacyjne

Celem działań informacyjnych będzie upowszechnianie wiedzy na temat założeń i postępów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów. w ramach tych działań zaplanowano:

- opublikowanie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na stronie www UMiG w Kunowie (www.kunow.pl);
- stała aktualizacja zakładki Konsultacje Społeczne Projektów na oficjalnej stronie UMiG i gminnych mediów społecznościowych o informacje na temat nowo realizowanych zadań i działań w ramach GPR;
- informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wdrażania GPR poprzez artykuły w prasie lokalnej, w tym wydaniach internetowych / lokalnych serwisach informacyjnych;
- regularne zamieszczanie informacji o stanie realizacji przedsięwzięć (projektów) rewitalizacyjnych w „Raporcie o stanie Gminy Kunów”.

Działania informacyjne będą prowadzone w sposób ciągły, aby w każdym momencie umożliwić interesariuszom procesu oraz zainteresowanym podmiotom pozyskanie wiedzy na temat postępów we wdrażaniu GPR oraz zgłaszanie uwag i pomysłów w zakresie realizacji Programu.

Działania edukacyjno-partycypacyjne

W ramach działań o charakterze edukacyjno-partycypacyjnym mających umożliwić włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces wdrażania i monitorowania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji przewidziano:

- powołanie Komitetu Rewitalizacji (w terminie do 3 miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji);
- organizowanie przez UMiG i Operatora rewitalizacji otwartych spotkań partycypacyjnych dla interesariuszy procesu rewitalizacji (co trzy lata, zgodnie z cyklem oceny GPR) w celu:

- przekazania informacji na temat postępów wdrażania założeń GPR oraz zakresu możliwych działań do zaplanowania i podjęcia w ramach procesu rewitalizacji w każdej ze sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej) dla każdego z podobszarów rewitalizacji;
  - stworzenia przestrzeni do dyskusji i wsparcia pod kątem wymiany doświadczeń z dotychczasowego wdrażania przedsięwzięć oraz pod kątem pracy nad pomysłami na nowe przedsięwzięcia istotne z perspektywy celów i kierunków działań przewidzianych w Programie.
- w ramach procesów związanych z realizacją wybranych przedsięwzięć podstawowych dotyczących utworzenia/modernizacji przestrzeni oraz infrastruktury publicznej o funkcjach społecznych – organizacja przez UMiG warsztatów z interesariuszami w celu partycypacyjnego, partnerskiego (zaangażowanie partnerów różnego typu, uwzględniając zapisy art. 8 rozporządzenia ramowego) wypracowania założeń dla tych obiektów / przestrzeni.

8.5. Koszty zarządzania realizacją Programu

Koszty zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji szacuje się na 50 000 zł. Wynikają one m.in. z konieczności przeprowadzenia ocen Programu oraz działań edukacyjno-partycypacyjnych zaplanowanych w ramach uspołecznienia Programu, realizacji działań zarządczych (związanych z monitoringiem, funkcjonowaniem Komitetu Rewitalizacji, działaniami informacyjnymi), część nich z uwagi na wpisanie w bieżącą działalność struktur Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie i korzystanie z dostępnych zasobów Urzędu i jego jednostek, może być realizowana bezpłatnie.

9. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 nie przewiduje wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kunów. Proponowane w dokumencie przedsięwzięcia, na obecnym etapie doprecyzowania, nie są sprzeczne z założeniami wspomnianego studium.

Określenie niezbędnych zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Realizacja zadań zawartych w dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 na obecnym etapie projektowym nie wymaga wprowadzania zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy.

Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024 - 2030, nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, jednakże Gmina zastrzega sobie możliwość jej powołania, zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11)

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030 nie przewiduje się wprowadzenia zmian we wspomnianych uchwałach.

10. Spis tabel i rysunków

10.1. Spis tabel

Tabela 1. Jednostki referencyjne w mieście i gminie Kunów	11
Tabela 2. Wykaz wskaźników do sfery społecznej	15
Tabela 3. Wykaz wskaźników do sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.....	21
Tabela 4. Wyniki analizy wskaźnikowej – wskaźnik syntetyczny dla sfery społecznej oraz suma wskaźników kryzysowych w pozostałych sferach.....	31
Tabela 5. Powierzchnia i liczba mieszkańców obszaru zdegradowanego.....	33
Tabela 6. Obszar rewitalizacji – powierzchnia i liczba ludności.....	36
Tabela 7. Sytuacja społeczna Podobszaru 1. Miasto Kunów – zestawienie wskaźników.	42
Tabela 8. Sytuacja pozaspołeczna Podobszaru 1. Miasto Kunów – zestawienie wskaźników	54
Tabela 9. Główne problemy i potencjały Podobszaru 1. Miasto Kunów	55
Tabela 10. Sytuacja społeczna Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże – zestawienie wskaźników	61
Tabela 11. Sytuacja pozaspołeczna Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże – zestawienie wskaźników	71
Tabela 12. Główne problemy i potencjały Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	72
Tabela 13. Przedsięwzięcia podstawowe Gminnego Programu Rewitalizacji – Podobszar 1. Miasto Kunów	83
Tabela 14. Przedsięwzięcia podstawowe Gminnego Programu Rewitalizacji – Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	84
Tabela 15. Przedsięwzięcia podstawowe Gminnego Programu Rewitalizacji – przedsięwzięcia wspólne dla podobszarów rewitalizacji.....	84
Tabela 16. Lista projektów, które będą podlegały opinii co do możliwości ich finansowania w ramach instrumentu IIT z Programu FEŚ 2021-2027, tj. Działania	

6.2 Rewitalizacja miast oraz Działania 6.5 Rewitalizacja obszarów innych niż obszary miejskie wraz z szacowaną wartością dofinansowania oraz szacunkowymi wartościami wskaźników produktu i rezultatu określonymi w Programie dla Priorytetu VI.....	123
Tabela 17. Plan finansowy przedsięwzięć podstawowych planowanych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Kunów na lata 2024-2030.	126
Tabela 18. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z przedsięwzięciami podstawowymi – Podobszar 1. Miasto Kunów	138
Tabela 19. Powiązania zdiagnozowanych problemów i potencjałów z przedsięwzięciami podstawowymi – Podobszar 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	139
Tabela 20. Zintegrowanie przedsięwzięć podstawowych z celami strategicznymi i kierunkami działań.....	144
Tabela 21. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 1: Poprawa dostępności do usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup.....	159
Tabela 22. Wskaźniki realizacji Celu strategicznego 2: Rozwój infrastruktury lokalnej wpływającej na jakość życia mieszkańców.	159

10.2. Spis rysunków

Rysunek 1. Etapy prac nad diagnozą delimitacyjną	9
Rysunek 2. Jednostki referencyjne Miasta i Gminy Kunów przyjęte na potrzeby diagnozy delimitacyjnej	12
Rysunek 3. Wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna (natężenie zjawisk kryzysowych – im wyższa wartość tym większy kryzys w sferze społecznej).....	27
Rysunek 4. Wskaźnik syntetyczny – suma wskaźników dla sfer pozaspołecznych, które uzyskały wartość mniej korzystną niż średnia dla gminy.....	29
Rysunek 5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w mieście i gminie Kunów.....	37
Rysunek 6. Mapa Podobszaru 1. Miasto Kunów.....	40
Rysunek 7. Zagrożenie powodziowe w gminie Kunów z uwzględnieniem zasięgu obszaru rewitalizacji	47
Rysunek 8. Mapa Podobszaru 2. Sołectwa Doły Biskupie i Nietulisko Duże	58
Rysunek 9. Kompleksowość zaplanowanej interwencji	131

10.3. Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Budynek (część) Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej – infrastruktura wymagająca modernizacji, niewystarczająca na realizację atrakcyjnej oferty dla mieszkańców.	50
Zdjęcie 2. Niewykorzystany budynek dawnej szkoły zawodowej przy ul. Fabrycznej.....	50
Zdjęcie 3. Zdegradowane otoczenie dawnego spichlerza przy ul. Kościuszki – teren zaśmiecony, niska jakość infrastruktury.	51
Zdjęcie 4. Budynek dawnego spichlerza przy ul. Kościuszki – zły stan techniczny obiektu usytuowanego w centrum miasta.....	51

Zdjęcie 5. Niska jakość małej architektury i otoczenia terenów mieszkalnych na osiedlu E. Dziewulskiego.....	52
Zdjęcie 6. Problemy związane z odprowadzaniem wód opadowych w centrum miasta.	52
Zdjęcie 7. Infrastruktura drogowa i piesza wymagająca remontu, niedostosowana do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się (ul. Fabryczna).	53
Zdjęcie 8. Strefa rekreacji w sąsiedztwie ul. Laski w Kunowie (skatepark, plac zabaw, siłownia zewnętrzna) – zagospodarowana, wysokiej jakości centralna przestrzeń miejska.....	54
Zdjęcie 9. Ruiny walcowni żelaza w Nietulisku Dużym – pozostałości po dawnych zabudowaniach	67
Zdjęcie 10. Sąsiedztwo ruin walcowni żelaza w Nietulisku Dużym – niskiej jakości tereny edukacji i sportu.	67
Zdjęcie 11. Otoczenie zabudowy socjalnej w Nietulisku Dużym (obecnie w trakcie prac).....	68
Zdjęcie 12. Budynek remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Dołach Biskupich – zły stan techniczny budynku i niska jakość otoczenia.	68
Zdjęcie 13. Tereny dawnego parku przyfabrycznego w Dołach Biskupich – teren zarośnięty, zachwaszczony.	69
Zdjęcie 14. Wiata przystankowa w centrum miejscowości Doły Biskupie – niska jakość przestrzeni centralnej.	69
Zdjęcie 15. Podlegający degradacji kompleks opuszczonych budynków po dawnej Fabryce Tektury „Witulín” w Dołach Biskupich (własność prywatna).	70
Zdjęcie 16. Zły stan techniczny przyfabrycznych budynków mieszkalnych w Dołach Biskupich (własność prywatna).	70

Załącznik 1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych